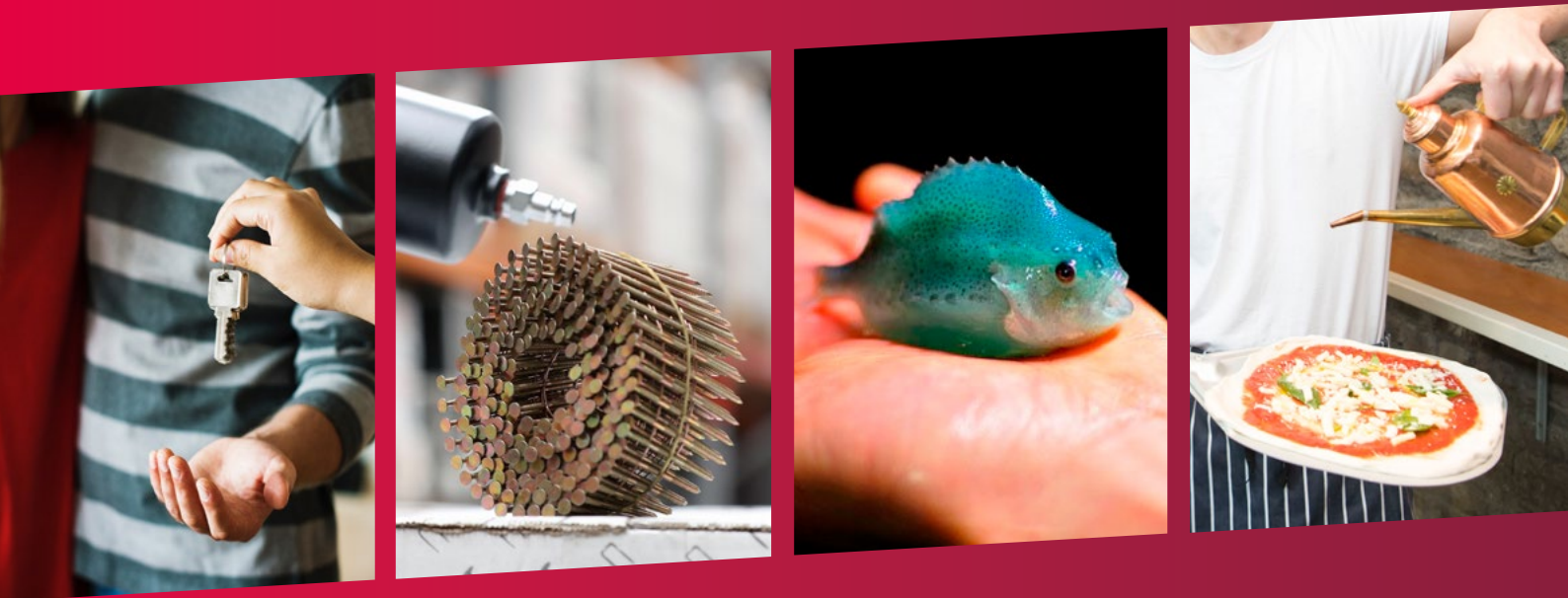




*Adroddiad blynyddol a
datganiadau ariannol*

2018/19

Adroddiad blynyddol a datganiadau ariannol 2018/19

Swyddogion a chynghorwyr proffesiynol

Cyfarwyddwyr

Gareth Bullock

Cadeirydd

Giles Thorley

Prif Weithredwr

Huw Morgan

Uwch Gyfarwyddwr
Annibynnol Anweithredol

Iraj Amiri

Cyfarwyddwr Anweithredol

Carol Bell

Cyfarwyddwr Anweithredol

Roger Jeynes

Cyfarwyddwr Anweithredol

Margaret Llewellyn OBE

Cyfarwyddwr Anweithredol

David Staziker

Prif Swyddog Ariannol
(penodwyd 1 Ebrill 2018)

Ysgrifennydd y Cwmni

Judi Oates

Swyddfa gofrestredig

Uned J
Pentref Busnes Iâl
Ffordd Ellice
Wrecsam
LL13 7YL

Bancwyr

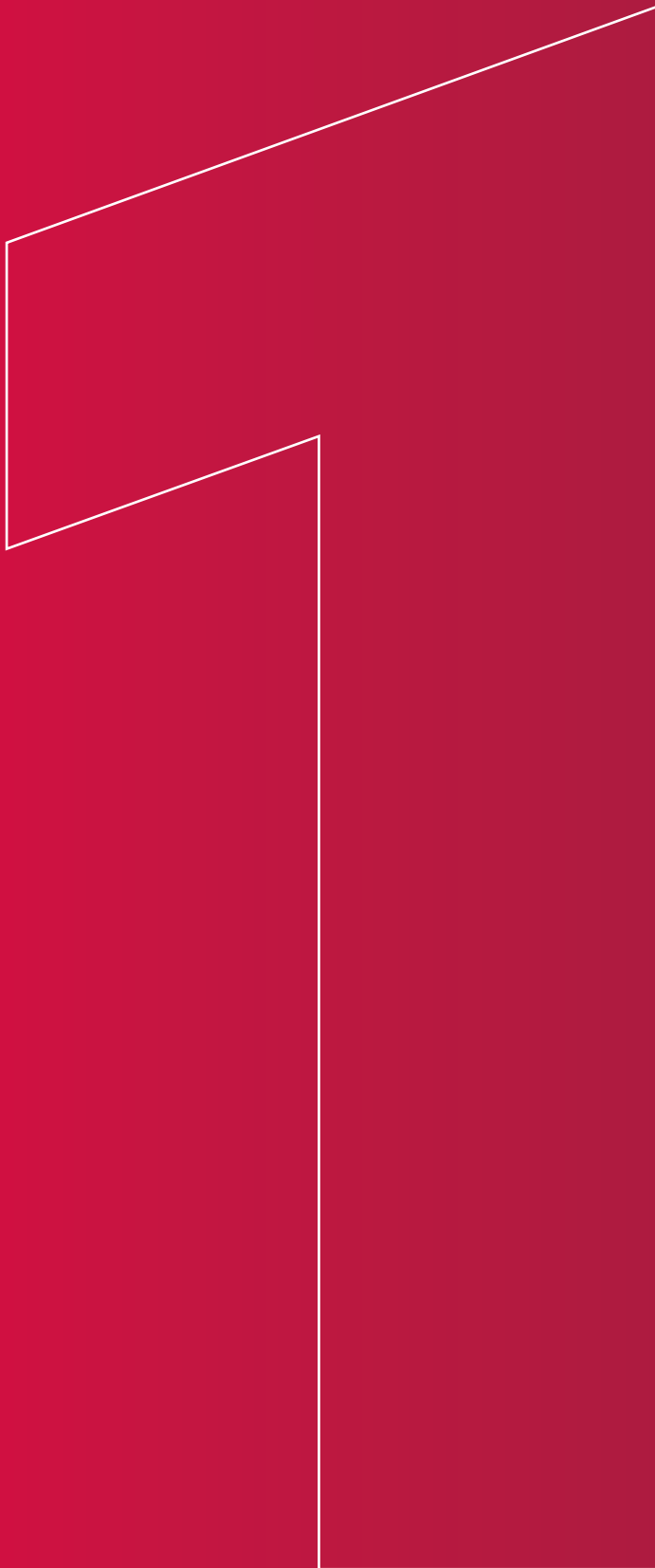
Barclays Bank Plc
Blwch Post 69
Heol-y-Frenhines
Caerdydd

Archwilwyr

Deloitte LLP
5 Sgwâr Callaghan
Caerdydd
CF10 5BT

Cynnwys

Cyflwyniad	3	Diwylliant risg	83
Cenhadaeth, Gweledigaeth, Gwerthoedd, Nodau	5	Goddef risg	84
Ein targedau 5 mlynedd	6	Prif risgiau	85
Datganiad y Cadeirydd	7	Model llinellau amddiffyn	95
Adroddiad y Prif Swyddog Gweithredol	9	Busnes cyfrifol	97
Uchafbwyntiau perfformiad	11		
Ein blwyddyn	13	Llywodraethu	103
Model busnes	15	Adran lywodraethu	105
Adroddiad y Cyfarwyddwr Buddsoddi	17	Adroddiad y Cyfarwyddwyr	106
		Bywgraffiadau Cyfarwyddwyr	107
		Datganiad Llywodraethu Corfforaethol	114
		Adroddiad y Pwyllgor Archwilio a Risg	116
		Adroddiad Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth	121
		Adroddiad y Pwyllgor Enwebu	123
		Pwyllgorau eraill	124
Buddsoddiadau a gwasanaethau eraill	19		
Dechrau busnes	21	Datganiadau ariannol	125
Tyfu busnes	25	Adroddiad yr archwilydd annibynnol	127
Benthyciadau cyflym	37	Datganiad incwm cyfunol	141
Datblygu menter dechnegol	39	Datganiad cyfunol o incwm cynhwysfawr	142
Prynu busnes	47	Datganiad cyfunol newidiadau mewn ecwiti	143
Ariannu datblygiadau eiddo	51	Mantolen gyfunol	144
Angylion Buddsoddi Cymru	53	Datganiad llif arian cyfunol	146
Dirnad Economi Cymru	55	Nodiadau i'r datganiadau ariannol cyfunol	147
Cymorth i Brynu – Cymru	57	Mantolen y cwmni	203
FW Capital	59	Datganiad cwmni newidiadau mewn ecwiti	204
		Nodiadau i ddatganiadau ariannol y cwmni	205
		Atodiad A i'r adroddiad blynyddol a datganiadau ariannol	213
Cronfeydd, pobl a pherthnasau	63		
Cronfeydd	65		
Pobl	66		
Perthnasoedd	67		
Cydweithio â Llywodraeth Cymru	68		
Rheoli ariannol a risg	69		
Adroddiad y Prif Swyddog Ariannol	71		
Rheoli risg a rheolaeth fewnol	80		
Fframwaith rheoli risg	82		



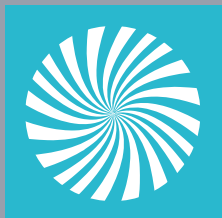
CYFLWYNIAD

Er mwyn i Gymru ffynnu, credwn fod angen i'n busnesau ffynnu. Pan fydd ein busnesau'n ffynnu, maen nhw'n creu mwy o swyddi o ansawdd gwell. Mae'r bobl y maen nhw'n eu cyflogi yn atgyfnerthu ein cymunedau. Pan fo busnesau Cymru yn gryf, mae Cymru'n gryf. Ein diben yw ei gwneud yn haws i fusnesau gael yr arian sydd ei angen arnynt i gychwyn, cryfhau a thyfu.



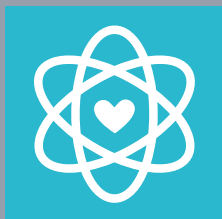
Ein cenhadaeth

Datgloi potensial yn economi Cymru drwy gynyddu'r ddarpariaeth o gyllid cynaliadwy, effeithiol yn y farchnad.



Ein gweledigaeth

Bod yn adnodd unigryw i Gymru, gan greu gwerth hirdymor a gwella economi ddeinamig a chystadleuol Cymru.



Ein gwerthoedd

Agored | Cyfrifol | Partneriaeth



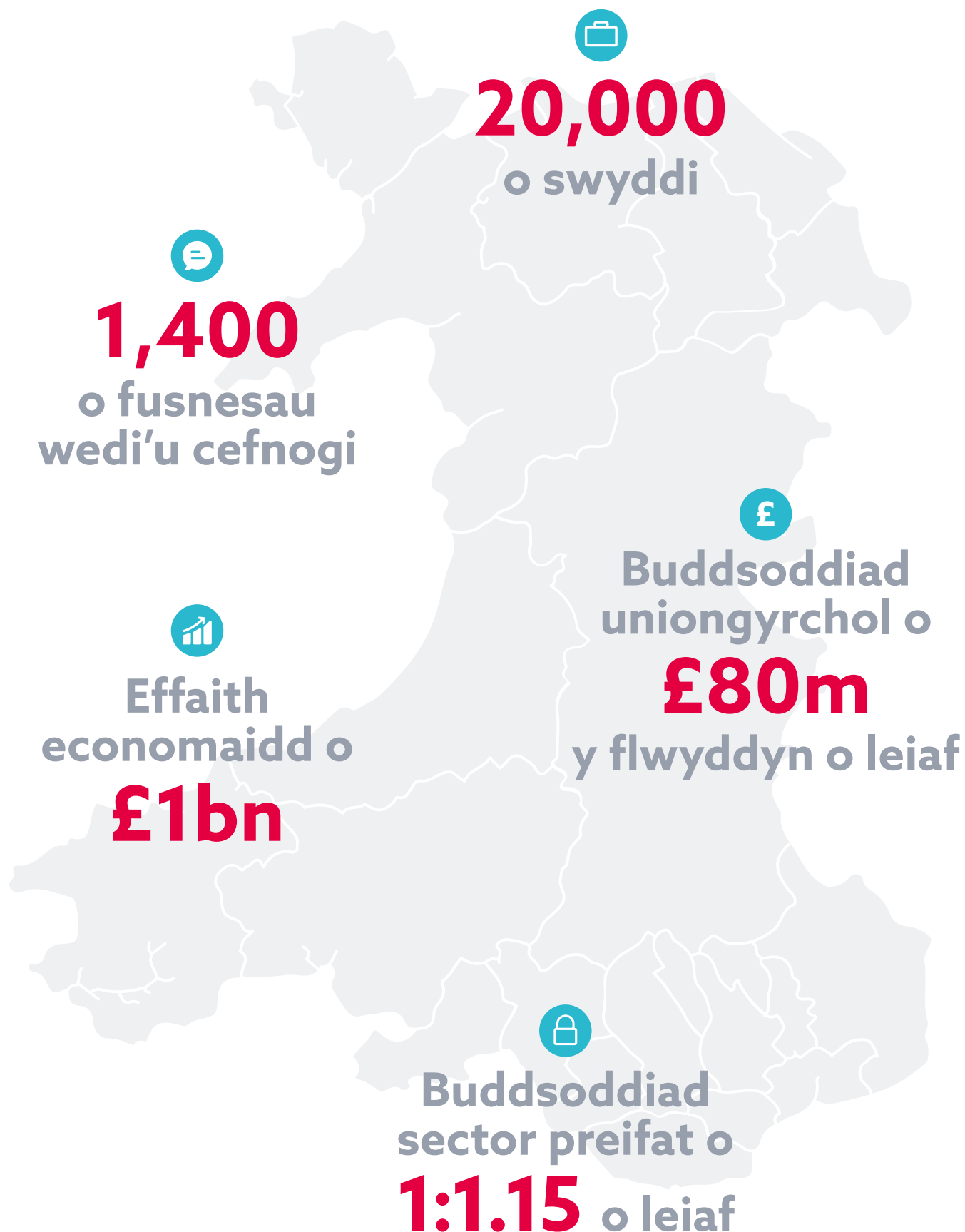
Amcanion strategol

Dod yn sefydliad conglfaen ar gyfer darparu offerynnau ariannol y sector cyhoeddus, cefnogi busnesau micro i ganolog yng Nghymru a chynyddu'r cyflenwad o gyllid.

Cyflawni amcanion polisi allweddol Llywodraeth Cymru drwy gyflawni targedau perfformiad a darparu gwasanaethau cymorth a rheoli buddsoddiadau ar draws Llywodraeth Cymru gyfan.

Hyrwyddo datblygiad economaidd drwy fodel cyflenwi y gellir ei addasu sy'n ymateb i anghenion y farchnad tra'n darparu gwerth am arian ar gyfer arian cyhoeddus.

Ein targedau 5 mlynedd



Datganiad y Cadeirydd



Gareth Bullock
Cadeirydd

"Mae'n bleser gennyf gyflwyno adroddiad ar weithgareddau Banc Datblygu Cymru ar gyfer ei flwyddyn gyntaf lawn o weithredu. Mae ein Prif Weithredwr, Giles Thorley, a'i dîm wedi gwneud gwaith nodedig eto wrth adeiladu momentwm a chyflawni ein targedau gweithredu."

Gwnaeth y Banc Datblygu fenthycu neu fuddsoddi £80m mewn dros 350 o gwmnïau yng Nghymru, gan ddenu £126m yn ychwanegol o gyfalaf sector preifat, a hynn'n arwain at greu neu ddiogelu 3,748 o swyddi. Dros y pum mlynedd diwethaf mae'r Banc Datblygu, drwy ei arian ei hun a'r cyfalaf preifat a ysgogwyd ganddo, wedi buddsoddi £720m mewn mentrau yng Nghymru.

Dim ond 18 mis yn ôl fe wnaeth Llywodraeth Cymru waddoli'r Banc Datblygu gyda £233m o gyfalaf buddsoddi i'w ddefnyddio yn y sector mentrau micro i ganolig, calon economi Cymru.

Yn y flwyddyn ariannol hon, cawsom £197m pellach, tystiolaeth ddiriaethol o ymrwymiad parhaus y Llywodraeth i gefnogi busnesau bach yng Nghymru.

Gyda'r gefnogaeth hon a'r cyfalaf sector preifat rydyn ni'n ei ddenu rydym yn disgwyl yn realistig i fuddsoddi cyfanswm o tua £1bn yn economi Cymru dros y pum mlynedd nesaf.

Mae'r cyfalaf a dderbyniwn yn ganlyniad trafodaethau a chynllunio manwl gydag adrannau perthnasol y Llywodraeth sy'n nodi meysydd o'r economi lle gall arian strategol, hirdymor oresgyn rhwystrau a

datgloi buddion sylweddol. Mae'r Banc Datblygu yn defnyddio'r cyfalaf hwnnw i greu cronfeydd wedi'u targedu at sectorau neu ranbarthau penodol, pob un â meini prawf buddsoddi wedi'u teilwra i gynhyrchu'r canlyniadau y cytunwyd arnynt gyda'r Llywodraeth ac wedi'u llywio gan y Cynllun Gweithredu Economaidd.

Enghraifft dda o'r dull hyn fu'r sector eiddo preswyl lle mae dwy gronfa bwrpasol yn llenwi'r gwagle a grëwyd gan y ffaith bod arian banc masnachol confensiynol wedi'i dynnu bron yn llwyr o gynlluniau adeiladu tai llai o faint. Mae'r rhain wedi galluogi adeiladwyr tai bach lleol i ffynnu, ac thai y mae mawr eu hangen i gael eu hadeiladu lle mae pobl am fyw. Mewn cronfa newydd byddwn hefyd yn mynd i'r afael â'r cyflenwad cyfyngedig o eiddo masnachol ac, mewn un arall, y safleoedd diffygiol neu anodd hynny y mae angen rhywfaint o adfer arnynt cyn y gall datblygwyr masnachol eu hystyried ar gyfer prosiectau newydd. Mae hyn, gobeithio, yn rhoi syniad o'r dull sectoraidd strategol y mae'r Banc Datblygu a'r Llywodraeth yn ei gymryd gyda'i gilydd, a'r cyfan yn cyd-fynd â blaenoriaethau economaidd y Llywodraeth.

Rwyf hefyd yn falch o nodi bod Dirnad Economi Cymru (EIW) wedi dechrau cyhoeddi adroddiadau sydd, dros

amser, yn anelu at greu corff o safbwyntiau gwrthrychol ac eglurder ynghylch sectorau penodol o economi Cymru. Gall y rhain yn eu tro lywio polisi a gweithredu. Mae EIW yn cyhoeddi adroddiadau ystadegol chwarterol ar economi Cymru ac mae eisoes wedi cyhoeddi dau adroddiad pwrpasol ar allforion ac ar glystyrau ecwiti.

Mae'r Banc Datblygu yn ymdrechu'n gyson i ymestyn ei gyrhaeddiad i bob rhan o economi Cymru.

Er mwyn cyflawni hyn, rhaid i ni gydnabod y gwaith rhagorol a wneir gan ein cydweithwyr yn Busnes Cymru wrth helpu entrepreneuriaid i lunio syniadau, i gefnogi cynlluniau twf ac i helpu mewn sefyllfaoedd mwy heriol. Mae'r berthynas hon wedi arwain at gynydd pum gwaith y maint yn yr atgyfeiriadau rhwng Banc Datblygu Cymru a Busnes Cymru yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Adeg y lansiad, gwnaethom ymrwymiad y byddem yn ceisio manteisio ar ein profiad a'n record perfformiad i ddenu ffynonellau cyfalaf eraill i'w buddsoddi yn economi Cymru. Yn ogystal â'r cyfalaf preifat o £126m sydd wedi'i fuddsoddi gyda'r Banc mewn trafodion unigol, ym mis Ionawr llwyddwyd i sicrhau

£10m o ecwiti sefydliadol o Gronfa Bensiwn Clwyd gan gwblhau'r arian oedd i'w godi i Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru o £25m. Rydym yn ddiolchgar i Clwyd am rannu ein brwdfrydedd am ein nodau. O'r dechreuad bychan ond arloesol hwn rydym yn edrych ymlaen at ddenu cryn dipyn yn fwy o arian gan fuddsoddwyr annibynnol eraill dros y blynyddoedd nesaf.

Mae ein busnes gwasanaethau masnachol, FW Capital, yn parhau i fod yn llwyddiannus, gan fenthg £28m i fusnesau ledled Gogledd Lloegr. At ei gilydd, mae FW Capital yn rheoli wyth cronfa gwerth £216m, sy'n ein galluogi i wella'r llifoedd economaidd rhwng Pweryd'r Gogledd a Gogledd Cymru.

Rydym wedi treulio llawer o amser eleni yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru ac amrywiaeth o randdeiliaid i baratoi ar gyfer unrhyw amhariad economaidd y gallai ymadawiad annisgwyl o'r UE ei wneud. Mae hyn, wrth gwrs, yn parhau ac mae canlyniadau posibl Brexit di-drefn ar sectorau diwydiant gwahanol yn niferus ac amrywiol. Rydym wedi nodi adnoddau ariannol, addasiadau polisi a newidiadau i'r broses a fydd yn ein galluogi i chwarae ein rhan i gefnogi'r economi yn y fath sefyllfa.

Mae'n hanfodol bod y Banc Datblygu yn adeiladu sylfaen gallu ynghyd â'i adnoddau cyfalaf cynyddol fel y gallwn gynnal effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd ar gyfer y tymor hir.

I'r perwyl hwnnw, rydym yn buddsoddi mewn pobl ac mewn prosesau, a bydd cost hyn yn cael ei dalu gan y gwarged a gynhyrchwn yn ystod y blynyddoedd nesaf. Mae gennym 201 aelod o staff bellach ac rydym yn gweithredu o bedair swyddfa sy'n darparu presenoldeb ledled y wlad yng Nghymru, gyda'n pencadlys yn Wrecsam, a swyddfeydd yng Nghaerdydd, Llanelli a'r Drenwydd. Mae gennym hefyd rwydwaith bychan o swyddfeydd ar draws Gogledd Lloegr. Yn y flwyddyn i ddod, byddwn yn agor swyddfa arall yng Ngogledd Orllewin Cymru gan sicrhau ein bod yn parhau i fod yn hygyrch i bob rhan o'r wlad.

Yn olaf, hoffwn ddiolch i'n holl staff am eu hymroddiad a'u gwaith caled yn ystod y flwyddyn gyntaf hynod brysur a gwerth chweil. Bydd ein llwyddiant parhaus yn dibynnu arnyn nhw ac ar y diwylliant o wasanaeth a phroffesiynoldeb y maen nhw'n ei greu.

Gareth Bullock

Cadeirydd
26 Mehefin 2019

Adroddiad y Prif Swyddog Gweithredol



Giles Thorley
Prif Swyddog
Gweithredol

“Roedd y flwyddyn hyd at ddiwedd Mawrth 2019 yn un a welodd dwf sylweddol yn y Banc Datblygu yng Nghymru. Roedd yr esblygiad hwn yn amlwg yn yr amrywiaeth o gynhyrchion a gwasanaethau rydym yn eu darparu, codi arian a thwf ein tîm cyflawni. Mae ein busnes wedi parhau i esblygu ac rydym wedi parhau i ganolbwyntio ar ychwanegu gwerth i gwsmeriaid a rhanddeiliaid drwy ein cenhadaeth graidd.”



Delivery

2018/19 oedd y flwyddyn weithredu lawn gyntaf i Fanc Datblygu Cymru ac un lle y parhawyd i gynyddu lefelau'r cymorth ariannol i fusnesau yng Nghymru. Pan fu i ni lansio ym mis Hydref 2017, ymrwymwyd i gynyddu lefelau buddsoddi i £80m y flwyddyn o fewn pum mlynedd. Rwy'n falch o ddweud bod cyfuniad o waith caled gan y tîm, cymorth gweithredol parhaus gan Lywodraeth Cymru, a rhaglen codi arian garlam wedi golygu ein bod wedi cyrraedd y ffigur hwnnw dair blynedd yn gynt na'r disgwyl, gan fuddsoddi £80m yn ystod y flwyddyn. Buddsoddwyd £126m pellach o arian sector preifat yn ogystal â sicrhau buddsoddiad cyfan i £206m. Dylid nodi yr effeithir yn sylweddol ar y ffigur hwn gan gyfranddalid gan Creo Medical, y cwmni dyfeisiau meddygol o Gas-gwent, ym mis Gorffennaf 2018. Ceir rhagor o fanylion am berfformiad buddsoddi a sylwebaeth am gyflwr y farchnad yn adroddiad y Cyfarwyddwr Buddsoddi ar dudalen 17.



Tyfu

Mae codi arian wedi'i gyflawni yn gynt na'r disgwyl gyda nifer o lansiadau cynnyrch newydd yn ystod y flwyddyn. Ym mis Mai lansiwyd Angylion Buddsoddi Cymru, ein rhwydwaith angylion buddsoddi newydd, ynghyd â Chronfa Cyd-Fuddsoddi Angylion Cymru. Bydd y rhwydwaith a'r Gronfa yn gweithio gyda'i gilydd i hwyluso buddsoddiad cyffredin gan angylion, a ystyrir yn gyffredinol fel ffactor olynu tyngedfennol wrth ysgogi gallu i fuddsoddi. Ym mis Mehefin cyhoeddodd Dirnad Economi Cymru, sef cydweithrediad ymchwil gydag Ysgol Fusnes Caerdydd a'r Swyddfa Ystadegau Gwladol, ei hadroddiad ystadegol chwarterol cyntaf ac ers hynny, mae wedi cyhoeddi dwy astudiaeth bwrpasol ar allforion o Gymru a chlystyrau ecwiti.

Cyrhaeddwyd carreg filltir fawr ym mis Medi pan oeddem yn falch iawn o gyhoeddi buddsoddiad o £10m yng Nghronfa Olyniaeth Rheolaeth Cymru gan Gronfa Bensiwn Clwyd. Mae'r arian hwn o bwys strategol sylweddol ar gyfer y dyfodol ac roedd yn ymrwymiad allweddol yn ein cynllun busnes cyntaf. Mae hyn yn nodi'r buddsoddiad ecwiti sefydliadol cyntaf yn un o'n cronfeydd a daw'r arallgyfeirio hwn ar adeg pan fo Cymru'n wynebu colli cronfeydd strwythurol yr UE.

Yn olaf, ar ddiwedd y flwyddyn, cyhoeddwyd £121m o arian newydd, gan gynnwys Cronfa Buddsoddi Twristiaeth Cymru gwerth £50m, Cronfa Eiddo Masnachol Cymru gwerth £55m a £16m ar gyfer Cronfa Micro Fenthyciad Cymru.



Twf sefydliadol

Pan agorwyd ein pencadlys newydd yn Wrecsam ym mis Medi, siaradais am bwysigrwydd ein hymagwedd wyneb yn wyneb wrth wneud penderfyniadau buddsoddi. Mae hyn yn greiddiol i'n model cyflenwi a bydd yn parhau wrth i ni wella'r hyn rydyn ni'n ei gynnig. Mae adborth gan gwsmeriaid a rhanddeiliaid yn parhau i bwysleisio cymaint y maen nhw'n gwerthfawrogi gweithio'n uniongyrchol gydag unigolyn penodol sy'n cymryd yr amser i ddeall eu busnes. Credaf nad oes dim a all gymryd lle cael eich trwytho mewn cymunedau lleol.

Er mwyn i'r dull hwn fod yn gynaliadwy mae'n dilyn ei bod yn hanfodol i ni allu recriwtio a chadw'r dalent orau ledled Cymru. Gyda marchnad lafur gref bu hon yn thema gyson drwy'r flwyddyn gyda chystadleuaeth am ymgeiswyr ar y lefel uchaf a welwyd gennym ers tro. Tyfodd nifer y bobl ar draws y busnes o 172 i 201 a chafwyd 32 o symudiadau mewnol sy'n dangos ein bod yn ddeniadol fel cyflogwr i'r rhai sy'n awyddus i ddatblygu eu gyrfa. Rhagwelir twf a chyfluoedd pellach yn ystod y flwyddyn i ddod.



Buddsoddi yn y dyfodol

Gwnaeth Banc Datblygu Cymru ddiffyg o £10.1m yn 18/19 o'i gymharu â gwarged o £4.5m yn 17/18. Er y gallai hyn ymddangos yn siomedig, mae'n cael ei achosi'n fwy gan newidiadau i reolau cyfrifyddu sy'n mynnu bod newidiadau tymor byr mewn gwerthoedd buddsoddiadau yn cael eu hadlewyrchu yn ein datganiad incwm. Rydym yn fuddsoddwr cyfalaf amyneddgar ac fel y cyfryw, cynhelir y buddsoddiadau hyn am gyfnodau hir. Dros gyfnod y buddsoddiad, bydd y gwerthoedd hyn yn mynd i fyny ac i lawr yn unol â pherfformiad y buddsoddiad. Y prif wahaniaeth eleni o'i gymharu â'r llynedd yw colled fawr yng ngwerth teg ein buddsoddiad yng Nghronfa Buddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru. Mae'r rheolau cyfrifyddu sy'n ymwneud â chofnodi perfformiad ein busnes yn gymhleth ac rydym wedi cyflwyno dadansoddiad tryloyw o'r perfformiad hwn yn adroddiad y Prif Swyddog Ariannol, lle eglurir hefyd pam nad yw'r diffyg hwn yn effeithio ar ein hyfywedd tymor hwy. Gweler tudalen 71.



Giles Thorley

Prif Swyddog Gweithredol
26 Mehefin 2019

Uchafbwyntiau perfformiad

Cyflawni

Buddsoddwyd
£80m

Cyfanswm buddsoddiad o
£206m

3,745
o swyddi

Tyfu

£197m
o arian newydd

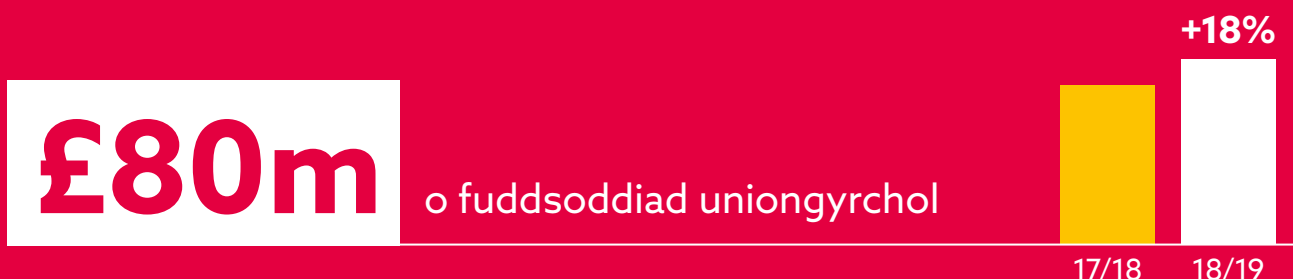
Twf sefydliadol

201
o bobl yn cael eu cyflogi

55
o recriwtiaid newydd a 32 o symudiadau mewnol

Uchafbwyntiau perfformiad

Buddsoddiadau Cymru



Hwyluswyd buddsoddiad o **£3.2m**

Sylfaen Buddsoddwyr

17/18

Mae sylfaen buddsoddwyr wedi
tyfu 65% o 90 i dros 150

18/19

+65%

FW Capital

FWCapital 



£28m
wedi'i fuddsoddi



99
o fuddsoddiadau



£55m
o fuddsoddiad
sector preifat

Ein blwyddyn



Lansio Rhwydwaith Angel gyda chronfa cyd-fuddsoddi newydd (Mai)

Lansio Angylion Buddsoddi Cymru ochr yn ochr â'r Gronfa Cyd-fuddsoddi Angylion Cymru gwerth £8m. Mae'r model newydd yn blaenoriaethu recriwtio angylion busnes ac yn cynyddu'r ffynonellau cyfalaf sydd ar gael ac yn cynnig platfform buddsoddi ar-lein.

Ken Skates, Gweinidog dros yr Economi yn agor pencadlys newydd (Medi)

Mae pencadlys newydd Banc Datblygu Cymru yn cael ei agor yn Wrecsam gan Y Gweinidog dros yr Economi, Ken Skates. Mae dros 100 o arweinwyr busnes lleol yn bresennol yn yr agoriad.

2018

Dirnad Economi Cymru, lansio partneriaethau ymchwil (Mehefin)

Mae Dirnad Economi Cymru, partneriaeth ymchwil gydag Ysgol Fusnes Caerdydd a'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn cyhoeddi ei hadroddiad ystadegol chwarterol cyntaf ac yn dilyn hyn gydag adroddiad yn edrych ar allforion Cymru.



FW Capital yn buddsoddi £10m mewn i fusnesau gogleddol (Ionawr)

Mae FW Capital yn pasio carreg filltir £10m o gronfa fuddsoddi Pwerdy'r Gogledd mewn llai na blwyddyn ar ôl i'r contract gael ei ddyfarnu gan Fanc Busnes Prydain.

2019

Busnesau Gorllewin Cymru yn sicrhau'r buddsoddiad gorau erioed (Rhagfyr)

Mae Gorllewin Cymru yn taro carreg filltir o ran buddsoddi o £21.3m mewn benthyciadau ac ecwiti, ddwywaith y lefelau buddsoddi o 2017 gyda 72 o fusnesau'n codi cyfalaf.

Cyhoeddi cronfeydd newydd Llywodraeth Cymru (Mawrth)

Cyhoeddir arian newydd gwerth £121m i'w ddarparu gan Fanc Datblygu Cymru fel rhan o ymrwymiad Llywodraeth Cymru i helpu busnesau o bob maint i ddatblygu a buddsoddi ar gyfer y dyfodol wrth iddynt lywio heriau Brexit.

Model busnes



Adnoddau

Cronfeydd

Mae gennym £950m o gyfalaf ar gael i'w ddefnyddio i gefnogi gweithgarwch datblygu busnes ac eiddo. Gweler tudalen 65.

Pobl

Rydym yn cyflogi 201 o bobl mewn 9 lleoliad ar draws Grŵp Banc Datblygu Cymru. Mae ein tîm yn hanfodol er mwyn cyflawni'r dull wyneb yn wyneb y gwyddom y mae perchnogion busnesau bach yn ei werthfawrogi. Gweler tudalen 66.

Perthnasoedd

Mae meithrin a datblygu perthynas â chwsmeriaid a rhanddeiliaid yn hollbwysig er mwyn deall y farchnad a diwallu ei hanghenion. Gweler tudalen 67.



Prosesau

Gweithgarwch buddsoddi:

Mae ein gweithgarwch buddsoddi yn cwmpasu gwasanaethau rheoli cronfeydd fel buddsoddi a chasglu ad-daliadau ynghyd â swyddogaethau cymorth fel cyllid, marchnata ac adnoddau dynol.

Benthyciadau a buddsoddiadau busnes

Gwasanaethau eraill:

Mae'r gwasanaethau hyn yn cynnwys ein cangen ymchwil, rhwydwaith angylion busnes, gwasanaethau rheoli i Lywodraeth Cymru ar gyfer Cymorth i Brynu – Cymru a'n busnes rheoli cronfa fasnachol, FW Capital.

EIW

AIW

HTB-W

**FW
Capital**



Effaith

**Dychwelwyd neu
ail-fuddsoddwyd
cyfalaf**

Swyddi

**Buddsoddiad
sector preifat**

**Tai wedi'u
hadeiladu**

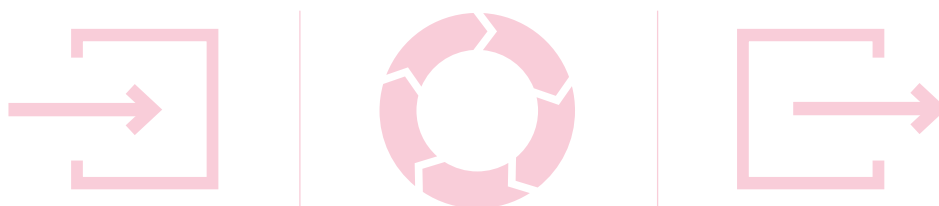
**Eiddo
masnachol
metr sgwâr
wedi'i adeiladu**

Rydym yn creu gwerth ariannol a chymdeithasol hirdymor drwy ddefnyddio'r cyfalaf a godwn, y bobl yr ydym yn eu cyflogi a'n perthynas â rhanddeiliaid a'r gymuned fusnes. Rydym yn rheoli'r adnoddau hyn yn unol â'n gwerthoedd craidd sy'n llywio ein hymddygiad wrth gyflawni yn erbyn ein hamcanion ac tuag at gyflawni ein gweledigaeth a'n cenhadaeth.

Mae ein gweithgarwch buddsoddi a'n gwasanaethau cysylltiedig, o fudd i fusnesau unigol drwy ddarparu'r cyllid sydd ei angen arnynt, ac ar economi Cymru drwy annog busnesau i gychwyn a thyfu. Mae cymdeithas yng Nghymru yn elwa pan fydd y busnesau hynny yn creu nifer uwch o swyddi mewn cymunedau lleol. Mae trethdalwyr Cymru yn elwa pan gaiff enillion ar fuddsoddiad eu hailgylchu i gefnogi mwy o fusnes neu eu dychwelyd i'r pwrs cyhoeddus.

Rydym yn mesur y gwerth hwn drwy fuddsoddiad uniongyrchol, arian y sector preifat wedi'i fuddsoddi ochr yn ochr â ni, creu swyddi a diogelu, tai wedi'u hadeiladu a safleoedd masnachol a ddatblygwyd. Rydym yn gweithio i ddeall a mesur ymhellach effeithiau cymdeithasol a macro-economaidd ein gweithgarwch.

Caiff perfformiad cronfa unigol ei fesur yn ôl cronfeydd a fuddsoddwyd a dychwelir cyfalaf drwy ad-daliadau benthyciadau neu fuddsoddiadau ecwiti.



Adroddiad y Cyfarwyddwr Buddsoddi



Mike Owen
Cyfarwyddwr
Buddsoddi'r Grŵp

Roedd 2018/19 yn flwyddyn lwyddiannus ac yn un lle cafodd mwy o fusnesau o Gymru gymorth gan Fanc Datblygu Cymru. Rydym wedi parhau i ganolbwyntio ar dri maes craidd; cynyddu lefelau buddsoddi, cynyddu nifer y busnesau rydym yn gweithio gyda nhw a gwella'r profiad i gwsmeriaid a'r cymorth ehangach a roddwn i'n portffolio.

Perfformiad o ran buddsoddi

Y tu allan i'r rhifau pennawd mawr, mae nifer o feysydd yn haeddu sylw. Blaenoriaeth i'r tîm eleni fu'r ymgyrch i gynyddu'r buddsoddiad yng ngorllewin Cymru a'r Cymoedd, targed sy'n deillio o'n Cronfa fwyaf, sef Cronfa Fusnes Cymru (WBF) sy'n cael ei chefnogi gan gronfeydd Ewropeaidd. Cynyddodd cyfanswm y buddsoddiad yng ngorllewin Cymru a'r Cymoedd o'n holl gronfeydd o £38.9m i 175 o fusnesau yn 17/18 i £47.3m i 242 o fusnesau, cynnydd o 21% ar y flwyddyn flaenorol.

Parhaodd y buddsoddiad ecwiti yn gyson gyda £23.7m yn cael ei fuddsoddi mewn busnesau ledled Cymru. Yn nodedig ymhlith y rhain mae Vizolution, cwmni wedi'i leoli yn Abertawe lle bu'r Banc Datblygu yn fuddsoddwr ers 2012 ac sydd wedi parhau â'i lwybr twf trawiadol ac wedi denu buddsoddiad sylweddol gan y sefydliad gan Santander a Banc Brenhinol yr Alban yn ystod y flwyddyn. Mae Caerdydd bellach yn cael ei hystyried yn ardal ecwiti poblogaidd gyda 23 o gwmnïau yn elwa ar fuddsoddiad o £7.2m gan y Banc Datblygu drwy gydol y flwyddyn.

Mae Cymru'n dal i ddenu diddordeb gan fusnesau twf uchel ledled y DU, a gwnaethom ariannu 15 o drafodion mewn fuddsoddi yn y flwyddyn gwerth

£6.5m. Un enghraifft yw'r Conversant Technologies, llwyfan cyfathrebu ar y cwmwl sy'n darparu technoleg gyfathrebu unedig a ddewisodd Cwmbrân fel cartref ar gyfer ei weithrediadau a disgwylir iddo greu 32 o swyddi. Roedd technoleg, yn arbennig buddsoddi cychwynnol, yn parhau'n fywiog gyda meddalwedd a busnesau ymchwil gwyddonol yn gwneud 20% o'r arian a fuddsoddwyd.

Datblygu eiddo fu'r sector wnaeth dyfu gyflymaf i ni yn ystod y blynyddoedd diwethaf, o ran codi arian ac o ran benthyca. Yn gyffredinol, buddsoddwyd £24m mewn trafodion eiddo gyda £20m o'r cyfanswm yn dod o gronfeydd eiddo arbenigol yn ystod y flwyddyn.

Creu gwerth hirdymor

Rhan o'r hyn sy'n gwneud gweithio yn y Banc Datblygu Cymru yn werth chweil yw'r cyfle i gefnogi cwmnïau ar gyfer y tymor hir. Yn 2018/19, aeth ychydig yn llai na £20m o'n buddsoddiad i gwsmeriaid presennol, a mwy na'u hanner yn fuddsoddiad ecwiti. Mae ein gallu i ddilyn ein buddsoddiad cychwynnol yn hanfodol ar gyfer busnesau technoleg, yn enwedig y rhai sy'n datblygu technolegau newydd megis Cloud IQ a W2 Global Data Solutions a gwblhaodd rowndiau ariannu yn ystod y flwyddyn.

Nid yw pob un o'n hymyriadau ar ffurf pigladau chwistrellu arian parod fodd bynnag. Neilltuir Swyddog Gweithredol Portffolio penodol ar gyfer pob un o'n buddsoddiadau, a bydd y rhain mewn sawl achos mewn cysylltiad bob mis. Rhan o'r rôl honno yw nodi lle y gall fod angen rhywfaint o gymorth ychwanegol ar fusnes, naill ai er mwyn ei dwf neu er mwyn wynebu'r heriau sy'n ei wynebu, a gall hynny ddod ar ffurf cyflwyniadau o'n rhwydwaith. Yn ystod y flwyddyn rydym wedi gwneud 143 o gyflwyniadau cyfarwyddwyr anweithredol, cwmnïau cynghori ac arbenigwyr sector i'n cwsmeriaid, ac mae tua thraean o'r rhain wedi mynd ymlaen i ymgysylltu. O dan rai amgylchiadau, gallwn gyfrannu at gost yr ymrwymïadau hyn i gefnogi ein cwsmeriaid. Rydym hefyd yn cynnal cyfres o ddigwyddiadau drwy gydol y flwyddyn gyda siaradwyr gwadd arbenigol, gan roi cyfle i'n cwsmeriaid rwydweithio â'i gilydd.

Profiad cwsmeriaid

Mae'r farchnad gyfan yn cymryd camau breision ymlaen o ran gwella profiad cwsmeriaid, gyda mwy o awtomeiddio a darparu gwasanaethau ar-lein. Yr her i'n busnes yw gweithredu digon o awtomeiddio i sicrhau bod y buddsoddiad

a'r berthynas barhaus mor llyfn â phosibl heb golli'r dull dynol wyneb yn wyneb mae'n cwsmeriaid yn ei werthfawrogi. Mae ailbeiriannu ein prosesau wedi arwain at welliant sylweddol yn yr amser mae'n ei gymryd i gwblhau trafodyn gan sicrhau ar yr un pryd ein bod yn parhau i gyflawni gwerth am arian gyda rhagor o waith wedi'i gynllunio ar gyfer y blynyddoedd i ddod.

Edrych ymlaen

Mae Brexit yn parhau i beri ansicrwydd wrth i fusnesau benderfynu ble a phryd i fuddsoddi. Mae profiad diweddar wedi gweld rhai bargeinion yn aros neu'n syrthio i ffwrdd yn gyfan gwbl ac rydym yn disgwyl i'r patrwm hwn barhau'n 2020. Mae'r ansicrwydd hwn yn effeithio'n arbennig ar fusnesau sy'n ymwneud â mewnfario ac allfario sy'n pryderu am dariffau a chyfraddau cyfnewid, ac mae'r sector eiddo yn arbennig yn pryderu am y deunyddiau a'r gweithwyr medrus sydd ar gael.

Fodd bynnag, yn y sector eiddo mae Cymru yn parhau i berfformio'n well na'r rhan fwyaf o ranbarthau eraill y DU, o ran twf prisiau a nifer trafodion, ac ar hyn o bryd mae ganddi un o'r sectorau gorau o unrhyw ran o'r DU. Dengys mynegrifau o Savills, Nationwide a'r ONS

fod pris tŷ ar gyfartaledd yng Nghymru wedi cynyddu o 4.4% dros y flwyddyn ddiwethaf, sy'n fwy na dwbl cyfartaledd y DU o 2%.

Mae hefyd elfennau cadarnhaol posibl i Brexit fel busnesau'n lleoli rhan o'u cadwyni cyflenwi neu fusnes yng Nghymru ac rydym wedi bod yn rhan o nifer o drafodion o'r fath yma yn y Banc Datblygu. Ar adegau o ansicrwydd gallwn roi sicrwydd bod cyllid ar gael.

Uchafbwyntiau perfformiad

Perfformiad buddsoddi

£47.1m

wedi'i fuddsoddi yng ngorllewin Cymru a'r Cymoedd

£23.7m

Buddsoddiadau ecwiti gwerth

15

o drafodion mewnfuddsoddi gwerth £6.5m

Creu gwerth hirdymor

£20m

o fuddsoddiadau i gwsmeriaid presennol





BUDDSODDIADAU A GWASANAETHAU ERAILL

Rydym yn buddsoddi mewn busnesau ledled Cymru i'w helpu i ddechrau, cryfhau a thyfu. Dyma ddetholiad o'r busnesau rydym wedi gweithio gyda nhw eleni.

Dechrau Busnes

Cyllid o £1,000 hyd at £5m i helpu busnesau Cymru i ddechrau a chefnogi eu blynyddoedd cynnar.



"Rydym yn brawf bod cynllun busnes cadarn, pendantrwydd, gwaith caled, angerdd ac amynedd yn talu ar ei ganfed yn y diwedd, ac mae hynny'n rhywbeth y mae'r ddau ohonom yn wirioneddol gredu ynddo, ond ni fyddai wedi digwydd heb gymorth y Banc Datblygu."

Quantum Coffee Roasters

Quantum Coffee Roasters

Mae Quantum Coffee Roasters yn cael ei redeg gan y pensaer Katia Fotiadis a'i phartner Dimitri Metsios a oedd eisoes wedi mwynhau gyrfa rostio ffa coffi yng Ngwlad Groeg. Mae'r cwpl hefyd yn rhedeg siop goffi boblogaidd ar Stryd Bute ym Mae Caerdydd.

Mae'r busnes wedi defnyddio micro fenthyciad sydd wedi helpu'r busnes i ehangu eleni. Mae Quantum wedi lansio gwefan newydd sy'n eu galluogi i werthu amrywiaeth eang o ffa coffi ar-lein. Mae'r busnes hefyd yn tyfu ei farchnad gyfanwerthu lle bydd cwsmeriaid yn derbyn pecyn gwasanaeth llawn gan gynnwys prynu peiriannau, malwyr a ffa coffi yn ogystal â hyfforddiant barista.

Esboniodd Katia: "Rydym yn angerddol am y broses gyfan a'r daith mae'r ffa coffi yn ei chymryd. Os ydych chi'n dewis y ffa coffi gwyrdd gorau, mae'n hanfodol bod y broses

rostio yn parchu gwaith caled y ffermwyr – rydych chi eisiau i graffter pob ffa ddisgleirio. Gall rhostio ddinistrio'r blasau hynny cyn iddo hyd yn oed fynd yn agos at y bragu. Dyma lle rydym yn dod â chreffftwaith a gwyddoniaeth at ei gilydd.

"Rydym wedi tyfu'r busnes llawer mewn llai na blwyddyn ac yn naturiol fe ddaethom yn ôl i'r Banc Datblygu pan oedd angen cyllid arnom i ehangu a sefydlu ochr gyfanwerthol y busnes."

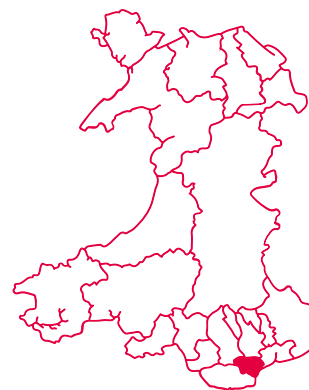
"Mae tyfu'n organig yn wych ond weithiau mae angen chwistrelliad o gyllid ac egni i gyrraedd y cam nesaf. Rydym yn brawf bod cynllun busnes cadarn, pendantrwydd, gwaith caled, angerdd ac amynedd yn talu ar ei ganfed yn y diwedd, ac mae hynny'n rhywbeth y mae'r ddau ohonom yn wirioneddol gredu ynddo. Ond ni fyddai wedi digwydd heb gymorth y Banc Datblygu."



Katia Fotiadis

Quantum Coffee Roasters

Cyllid:	Micro Fenthyciad
Sector:	Bwyd
Diben:	Dechrau busnes
Lleoliad:	Caerdydd



Sut gwnaethom ni helpu:

Mae micro fenthyciad wedi helpu caffi a thŷ rhostio coffi poblogaidd Quantum Coffee Roasters i lansio gwefan a siop ar-lein newydd.



Farmers Arms

Prynwyd y Dafarn Wledig boblogaidd o'r 18fed Ganrif yn Waen ger Llanelwy gan Elaine Molloy a Peter Maull ym mis Tachwedd 2017. Gyda chefnogaeth Banc Barclays a micro fenthyciad gan Fanc Datblygu Cymru, mae'r partneriaid busnes wedi ailwampio traddodiad y Dafarn Gymreig.

Mae The Farmers Arms, yr ystyrir ei fod wrth wraidd cymuned y Waen, wedi cael ei adnewyddu mewn ffordd gydymdeimladol ac mae'r adeilad bellach yn cynnig gwely a brecwast ar ôl ychwanegu tair ystafell westeion 'boutique'.

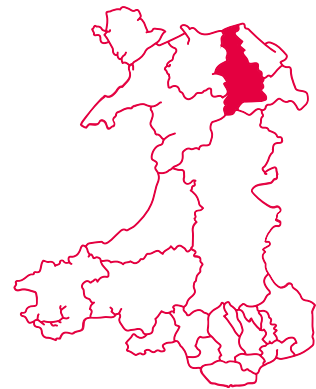
Dywedodd Elaine: "Mae'r Farmers Arms wedi bod yn ganolbwynt i'r gymuned leol ers blynnyddoedd lawer. Rydym wedi canolbwyntio ar gadw'r cymeriad a'r swyn y mae pobl leol ac ymwelwyr yn eu gwerthfawrogi'n fawr."

"Mae cefnogaeth y Banc Datblygu a Barclays yn golygu y gallwn nawr agor ein drysau i'n cwsmeriaid cyntaf gan wybod y gallwn gynnig llety gwych, prydau blasus o ansawdd uchel gan ddefnyddio cynnyrch lleol a chroeso Cymreig cynnes iawn."



Elaine Molloy
Farmers Arms

Cyllid:	Micro Fenthyciad
Sector:	Lletygarwch
Diben:	Dechrau Busnes
Lleoliad:	Llanelwy



Sut gwnaethom ni helpu:

Ariannodd micro fenthyciad, ochr yn ochr â buddsoddiad gan Barclays, adnewyddu'r dafarn gymunedol hanesyddol hon yn Llanelwy.



Larynx Entertainment

Cwmni cerddoriaeth ifanc yw Larynx Entertainment sy'n darparu gwasanaethau cynhyrchu fideo a chynhyrchu sioeau byw. O'i ganolfan yn Hwb Menter Wrecsam, mae hefyd yn hyrwyddo artistiaid cerddoriaeth ac yn rhedeg cynlluniau datblygu talent trwy raglenni addysgol.

Derbyniodd Larynx micro fenthyciad cychwynnol o £3,000 gan y Banc Datblygu i'w galluogi i brynu mwy o offer a helpu tuag at gostau cyflenwyr a marchnata.

Dechreuodd Larynx Entertainment fel cyfuniad o artistiaid hip-hop yng ngogledd Cymru o'r enw The Larynx, yn perfformio mewn gwyliau a lleoliadau cerddoriaeth fyw ledled y DU. Drwy weld bod bwlch yn y farchnad yng Nghymru i gefnogi talent newydd yn y genre hwnnw, fe ddechreuon

nhw ddod yn llwyfan amlgyfrwng i artistiaid eraill.

Dywedodd y Cyd-gyfarwyddwr, Pete Rogers: "Nid yw Hip-hop yn genre sydd fel arfer yn gysylltiedig â Chymru. Mae digon o artistiaid dawnus yma, ond yn wahanol i ddinasoedd mwy yn y DU, nid yw'r adnoddau ar gael iddynt. Roeddem am helpu talent newydd i greu record, marchnata eu cerddoriaeth a ffilmio fideo yma yng Nghymru i gael eu cerddoriaeth allan yno.

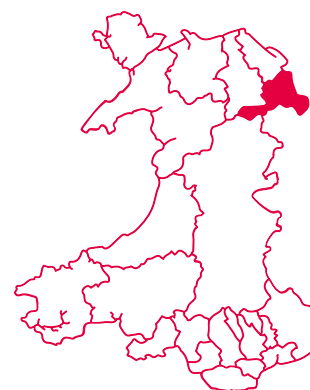
"Roeddem yn gwybod na fyddem yn gallu mynd at fanc traddodiadol gyda'n syniad ni, felly gwnaethom siarad â'r Banc Datblygu a oedd yn meddwl yn agored ac yn hyblyg pan nad oedd llwybrau a benthyciadau eraill."



Peter Rogers

Larynx Entertainment

Cyllid:	Micro Fenthyciad
Sector:	Cyfryngau
Diben:	Dechrau busnes
Lleoliad:	Wrecsam



Sut gwnaethom ni helpu:

Defnyddiodd y cwmni newydd Larynx Entertainment fenthyciad o £3,000 i helpu prynu offer ar gyfer eu fideo cerddoriaeth a'u cwmni cynhyrchu sioe fyw.

Tyfu busnes

Trwy ein buddsoddiad a'n cyd-fuddsoddi gydag eraill, rydym yn cryfhau busnesau Cymru ac yn eu helpu i gyflawni eu cynlluniau twf.



"Daethom yn ôl i'r Banc Datblygu am arian oherwydd eu bod yn dangos eu bod yn deall ein busnes mewn gwirionedd a dros y blynnyddoedd roeddem wedi meithrin perthynas anhygoel â nhw."

Mazuma

Crwst

Wedi'i enwi fel y Busnes Newydd Gwledig Gorau yng Ngwobrau Busnesau Gwledig 2018, mae Crwst yn cael ei redeg gan gwpl lleol, Catrin ac Osian Jones.

Sefydlodd y ddau ficro-fecws gan wneud bara ffres, toesenni, cacennau a theisennau yn 2017 a blwyddyn yn ddiweddarach gwnaethant sicrhau benthyciad chwe ffigur i ehangu'r busnes ac agor caffi, deli a bwyty yng nghanol Aberteifi.

Gan gyflogi 30 o bobl leol, mae'r tîm yn rhannu gweledigaeth Catrin ac Osian o fwyd hyfryd a gwasanaeth cwsmeriaid rhagorol. Mae'r bwyty ar agor chwe diwrnod yr wythnos, yn cynnig brecwast a bwydlen gyda'r nos ac mae ganddo far trwyddedig bellach.

Dywedodd Catrin: "Mae rhedeg ein busnes ein hunain yn freuddwyd sydd wedi dod yn wir ac ni fyddem ni lle'r ydym ni heddiw heb gefnogaeth y Banc Datblygu. Roedd y benthyciad a ddarparwyd ganddynt wedi ein galluogi i gymryd y cam twf nesaf a oedd yn hanfodol i ni gyflawni ein nod. Mae Crwst bellach wrth galon y gymuned leol yn gweithio gyda dros 40 o gyflenwyr lleol ac yn cynnig y gorau o gynnyrch Cymreig a lleol."

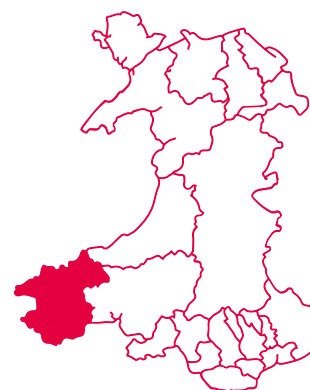
"Byddwn i'n argymhell bod unrhyw entrepreneur lleol sydd am ddechrau neu dyfu busnes yn cael sgwrs gyda'r Banc Datblygu. Mae eu cefnogaeth wedi bod yn wych ac mae'r tîm yn bleser i weithio gyda nhw."



Catrin Jones

Crwst

Cyllid:	Benthyciad
Sector:	Manwerthu
Diben:	Tyfu busnes
Lleoliad:	Aberteifi



Sut gwnaethom ni helpu:

Mae benthyciad chwe ffigur wedi helpu'r busnes hwn o Aberteifi i ehangu ac agor caffi, deli a bwyty sy'n gwasanaethu'r gymuned leol.

CYCLE
MY BIKE
PPY & STRONG
DABLE SILENT
WORLD

Let's
MOMENT
traffic on
to the open side a
NATIONARY BIKE

FOXY CARBON 29

SUPER FAST, AGGRESSIVE HANDLING &
OUTSTANDING EFFICIENCY
NO LIMITS, DISCOVER
UNPARALLELED ENDURANCE
WHEREVER YOU GO, HIGH PRECISION
AND EXPLOSIVE RACING
ONLY THE BEST, ICONIC DESIGN AND
CUTTING-EDGE TECHNOLOGY

oneplanet

Oneplanet Adventure

Trwy gyfrwng pecyn cyllid chwe ffigur gan Fanc Datblygu Cymru a HSBC llwyddodd Oneplanet Adventure, canolfan ymwelwyr coedwig yng Ngogledd Cymru, brynu'r safle oedd wedi ei brydlesu ganddo ers 13 blynedd.

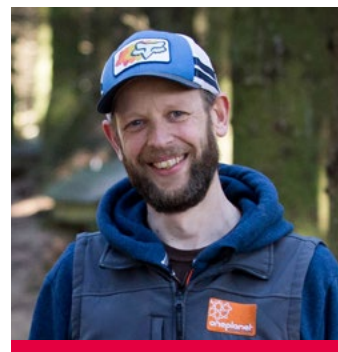
Mae'r cyd-berchnogion Jim Gaffney ac Ian Owen wedi defnyddio'r arian i brynu'r ganolfan ymwelwyr a'r meysydd parcio a oedd gynt yn eiddo i Gomisiynwyr Eglwys Lloegr. Bydd y pryniant yn galluogi'r busnes i ehangu a buddsoddi mewn llwybrau newydd a fydd yn denu hyd yn oed mwy o ymwelwyr i'r ganolfan a'r rhanbarth.

Mae Oneplanet Adventure, sydd yng nghanol y Goedwig 650 hectar Coed Llandegla, yn croesawu 150,000 o ymwelwyr bob blwyddyn i ddefnyddio ei 91km o lwybrau beicio mynydd, cerdded a rhedeg.

Dechreuodd Jim ac Ian Oneplanet Adventure yn 2005 i droi eu brwdfrydedd dros feicio mynydd yn fusnes masnachol, gan gynnig rhentu beiciau, gweithdai a hyfforddiant ar y safle.

Dywedodd Jim: "Drwy brynu'r safle, rydym wedi sicrhau dyfodol y busnes ac mae gennym lawer mwy o reolaeth dros ein cynlluniau ehangu yn y dyfodol. Rydym yn hynod ddiolchgar am y gefnogaeth a gawsom gan ein Rheolwr Cydberthnasau HSBC yn y DU, Denise Gallagher, a Chris Hayward a arweiniodd y fargen ar ran Banc Datblygu Cymru. Roedd y ddau wedi deall ein busnes yn iawn ac wedi cynnig cymorth pwrpasol. Mae bod ar y Rhaglen Twf Cyflym (AGP) hefyd wedi'n helpu i ddod â phawb at ei gilydd i gwblhau'r pryniant."

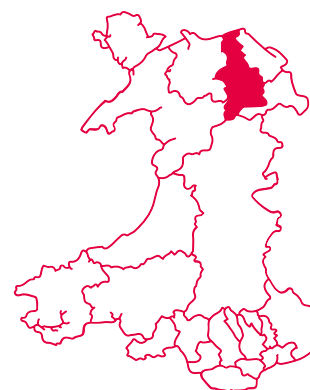
Mae Oneplanet Adventure yn fusnes aeddfed sydd ag enw da yn y diwydiant. Mae wedi helpu i roi Gogledd Cymru ar y map fel prifddinas awyr agored ac antur y DU ac mae galw mawr amdano.



Jim Gaffney

Oneplanet Adventure

Cyllid:	Benthyciad
Sector:	Twristiaeth
Diben:	Tyfu busnes
Lleoliad:	Llandegla



Sut gwnaethom ni helpu:

Caniataodd cyd-fuddsoddiad chwe ffigur gennym ni a HSBC i Oneplanet Adventure brynu eu prydles eiddo gan yr Eglwys Anglicanaidd.

Ffwrnes Pizza

Agorodd gwneuthurwyr gwobrwyog y pitsa Napoli Ffwrnes fwyty ym Marchnad Dan Do Caerdydd gyda chymorth micro fenthyciad o £30,000 gan y Banc Datblygu yng Nghymru.

Cafodd Ffwrnes ei sefydlu gyntaf yn 2014, ac fe'i gwnaed o gariad dau ddyn at bitsa Napoli, gan gyfuno gwneud toes traddodiadol Eidalaidd a thomatos San Marzano gyda thopiau a chyflasynnau o ansawdd uchel o gynhyrchwyr lleol ledled Cymru.

Dechreuodd y ddau gyfaill, Ieuan Harry a Jeremy Phillips, o ardal Llanelli, eu taith pitsa gyda Smokey Pete, fan Piaggio tair olwyn a oedd yn cynnwys popty pitsa, a aeth â nhw i bartion a digwyddiadau ledled Cymru. Ychydig yn ddiweddarach, cawsant fan mwy, gyda ffwrn pitsa hefyd, a gafodd y llysenw Sam Van Tân ganddynt.

Pleidleisiwyd pitsa'r cwmni fel y Pitsa Gorau yng Nghymru yn 2017 a'i gynnwys yng nghyfres Bois Y Pizza S4C wrth iddynt gystadlu ym Mhencampwriaethau Pitsa'r Byd yn Parma yn 2018.

Esboniodd Jeremy: "Mae ein brwdfrydedd dros gynnyrch lleol gwych a blas traddodiadol yr Eidal yn golygu pitsas blasus iawn i bobl sy'n caru bwyd ar draws De Cymru. Mae Smokey Pete a Sam Van Tân allan ar y ffordd yn gwneud pitsas sy'n tynnu dŵr o'r dannedd a nawr gyda chymorth y Banc Datblygu, gallwn hefyd gynnig blas anhygoel o'r Eidal i bobl dda Caerdydd ym Marchnad Dan Do Caerdydd. Mae'n rysâit ar gyfer llwyddiant."

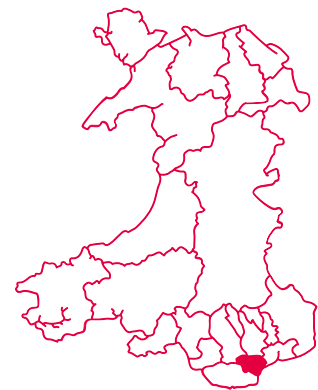
Ers hynny mae Ffwrnes wedi ennill 'y gorau yn y sioe' yng Ngŵyl Pizza Llundain 2019.



Jeremy Phillips

Ffwrnes Pizza

Cyllid:	Micro Fenthyciad
Sector:	Bwyd
Diben:	Tyfu busnes
Lleoliad:	Caerdydd



 **Sut gwnaethom ni helpu:**

Mae'r cwmni pitsa o arddull Napoli yn agor bwyty newydd ym Marchnad Dan Do Caerdydd diolch i fenthyciad o £30,000.



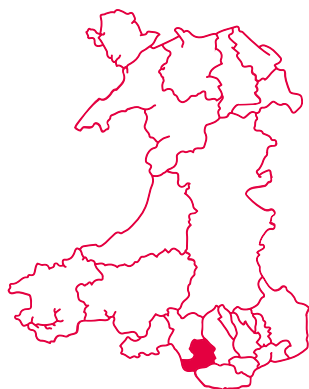




**Sophie Hughes
a Lucy Cohen**

Mazuma

Cyllid:	Benthyciad
Sector:	Cyfrifeg / Cyllid
Diben:	Tyfu busnes
Lleoliad:	Pen-y-bont ar Ogwr



Sut gwnaethom ni helpu:

Mae benthyciad dilynol i'r cwmni portffolio Mazuma wedi ariannu gwaith adnewyddu swyddfeydd, gan ganiatáu iddynt gyflogi rhagor o staff.

Mazuma

Wedi'i leoli ym Mhen-y-bont ar Ogwr, mae Mazuma yn gwmni cyfrifyddu a chadw cyfrifon ar-lein sy'n darparu ei wasanaethau i fusnesau micro a bach ledled y DU. Dechreuodd Sophie Hughes a Lucy Cohen y cwmni oherwydd eu bod yn teimlo bod rhywbeth pwysig iawn ar goll yn y diwydiant; y wedd bersonol.

Ar ôl defnyddio benthyciad gan y Banc Datblygu i brynu prydles eu swyddfeydd yn 2017, daeth y ddwy ferch entrepreneuriaidd yn ôl i ofyn am fenthyciad pellach o £190,000 i helpu gyda chostau adnewyddu.

Nawr gyda'r gwaith adnewyddu wedi'i gwblhau, mae'r cwmni'n bwriadu cynnig ei wasanaethau

i fwy o gwsmeriaid ac i gyflogi staff ychwanegol.

Dyweddodd Lucy: "Mae gwasanaethau cadw llyfrau, cyfrifyddu a threth ar-lein yn bwysig iawn i fusnesau bach ledled y DU ac rydym wedi gweld galw cyson, cynyddol am ein cynnyrch. Mae gennym gynlluniau mawr i barhau i dyfu'r busnes ac mae'r benthyciad hwn wedi ein helpu i sicrhau ein dyfodol."

Dyweddodd Sophie:
"Daethom yn ôl i'r Banc Datblygu am arian oherwydd eu bod yn dangos eu bod yn deall ein busnes mewn gwirionedd a dros y blynyddoedd roeddem wedi meithrin perthynas anhygoel â nhw."





A1 Eyewear

Mae'r optegydd lleol Huw Owens wedi cymryd yr awenau yn A1 Eyewear ar Charles Street, Wrecsam, gyda chymorth micro fenthyciad o £50,000 gan y Banc Datblygu i brynu'r busnes a chynghor gan Fusnes Cymru.

Sefydlwyd A1 Eyewear ym 1986, a oedd gynt yn eiddo i Clare Hodgkinson ac mae'n un o optegwyr annibynnol mwyaf blaenllaw Wrecsam sy'n cynnig profion llygaid, sbectol, lensys cyffwrdd ac ategolion ynghyd â gwasanaeth trwsio a chynnal.

Fel y perchennog newydd, mae gan Huw gynlluniau bellach i ddatblygu ymhellach yr ystod o wasanaethau gofal llygaid sydd ar gael. Dywedodd: "Mae gan Eyewear enw da am gynnig gofal llygaid proffesiynol i'n cwsmeriaid ffyddlon.

"Mae gofal ataliol i'r llygaid mor bwysig, ond mae'n hawdd esgeuluso'ch llygaid oherwydd yn aml nid ydynt yn brifo pan fydd problem. Mae cael prawf llygaid rheolaidd yn archwiliad iechyd llygaid pwysig a fydd yn sylwi ar unrhyw arwyddion cynnar o gyflyrau llygaid, y gellir trin

llawer ohonynt os cânt eu canfod yn ddigon cynnar.

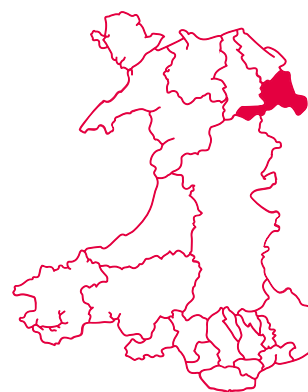
"Yn awr byddwn yn datblygu ein gwasanaethau gofal llygaid ymhellach a'r ystod o sbectol yr ydym yn eu darparu gan gynnwys lensys cyffwrdd, sbectol a sbectol haul. Rwy'n edrych ymlaen yn fawr at weithio gyda'n cleifion ac rwy'n ddiolchgar iawn i Fanc Datblygu Cymru a Busnes Cymru am eu cefnogaeth ardderchog. Gall y profiad o brynu busnes fod yn dreth ar eich nerfau ond roedd eu dull gweithredu trylwyr a llyfn yn golygu fy mod yn teimlo'n gwbl hyderus drwy gydol y pryniant."

Ychwanegodd Clive Barnard, Rheolwr Cydberthnasau Busnes Cymru: "Mae helpu Huw i gytuno ar strwythur busnes a datblygu cynllun busnes cadarn wedi bod yn enghraifft wych o ba mor bwysig yw hi i entrepreneuriaid gael cyngor busnes priodol. Mae gweithio mor agos â Banc Datblygu Cymru yn rhoi cyfle i berchnogion busnes elwa ar bwynt mynediad syml i ystod o gyfleoedd busnes a chyllid."



Huw Owens
A1 Eyewear

Cyllid:	Micro Fenthyciad
Sector:	Manwerthu
Diben:	Tyfu busnes
Lleoliad:	Wrecsam



 **Sut gwnaethom ni helpu:**

Mae'r optegydd o Wrecsam, Huw Owens, wedi prynu busnes presennol A1 Eyewear gyda chymorth micro fenthyciad o £50,000.

OceanMatters

Wedi'i leoli ym Mhenmon ar Ynys Môn, mae OceanMatters yn magu ieir môr, pysgod sy'n bwydo oddi ar lau môr ac yn helpu i ddarparu amgylchedd tyfu glanach i eogiaid sy'n cael eu ffermio.

Gyda chymorth benthyciad o £500,000 gan y datblygiad a chefnogaeth bellach gan HSBC, bydd y busnes yn arbed miliynau o bunnoedd y flwyddyn i ffermwyr eog wrth gefnogi ymdrechion i wella cynaliadwyedd.

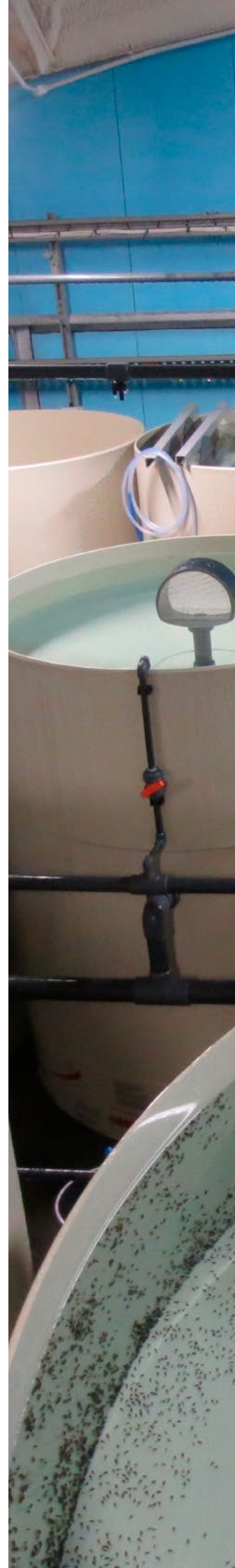
Mae'r cwmni'n bwriadu dyblu ei gynhyrchiad ieir môr presennol i ateb y galw cynyddol ers iddynt ddechrau masnachu yn 2016.

Dywedodd cyd-sylfaenydd a rheolwr gyfarwyddwr Werner Forster: "Rydym wedi cael llwyddiant mawr hyd yma, ond bydd y cyfalaf buddsoddi ychwanegol yn ein galluogi nid yn unig i barhau i wella systemau presennol ond hefyd i gefnogi gwaith adeiladu estynedig sy'n ein galluogi i fynd i'r afael ag anghenion cynyddol ein cwsmeriaid.

"Mae'r rownd ehangu nesaf, diolch i gefnogaeth Banc Datblygu Cymru, yn dod â ni i gyfnod o fàs critigol lle rydym yn mynd i gyflogi mwy o weithwyr a bod mewn sefyllfa llawer gwell i ateb y galw yn y farchnad."

Mae problem llau môr yn un sydd wedi tyfu yn sgil tyfiant y diwydiant ffermio eogiaid. Mae dwysedd uchel y pysgod mewn pennau yn darparu amgylchedd cyfoethog ar gyfer parasitiaid, ac wrth i'w gwrthwynebiad i blaladdwyr a ddefnyddir yn draddodiadol ddatblygu, mae'r cymhlethdodau o ddelio â llau môr wedi cynyddu.

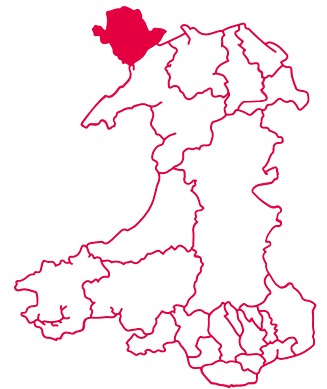
Nawr mae OceanMatters yn ceisio darparu ateb naturiol i broblem llau môr. Mae defnyddwyr yn ei hoffi oherwydd nad yw'r pysgod yn cael eu trin â meddyginiaethau diangen a thriniaethau cemegol, tra bod yn well gan yr amgylcheddwyr ymagwedd fwy naturiol tuag at les anifeiliaid. Mae wir yn rhywbeth y mae pawb wedi bod yn gefnogol iddo fel pe bai pawb ar eu hennill."





Werner Foster
OceanMatters

Cyllid:	Benthyciad
Sector:	Dyframaethu morol
Diben:	Tyfu busnes
Lleoliad:	Penmon



Sut gwnaethom ni helpu:

Mae benthyciad o £500,000 yn helpu OceanMatters i fagu leir Môr, a'i galluogi i gynnig gwasanaethau pla cynaliadwy i'r diwydiant eogiaid.

Benthyciadau cyflym

Gall busnesau sy'n masnachu ers dwy flynedd neu fwy gael benthyciadau o hyd at £10,000 gydag ychydig iawn o waith papur, a phenderfyniad ymhen dim ond dau ddiwrnod gwaith.

Mae benthyciadau o hyd at £10,000 ar gael heb gynlluniau busnes ffurfiol a gwneir penderfyniad o fewn dau ddiwrnod gwaith yn unig.

Mae benthyciadau rhwng £10,000 a £25,000 ar gael o gyflwyno dim ond gwerth chwe mis o ddatganiadau banc a datganiad o asedau a rhwymedigaethau.

Hardcore Shavers

Mae Ashley yn rhedeg Hardcore Shavers, siop farbwr yng Nghastell-nedd. Pan oedd gan Ashley gynlluniau i ehangu, gwnaeth gais am fenthyciad cyflym o £5,000 gan y Banc Datblygu. Roedd hyn yn ei alluogi i ailwampio'r salon, prynu offer newydd a gwella'r cyfleusterau ar gyfer ei gwsmeriaid.

Cyllid:	Micro Fenthyciad
Swm:	£5k
Sector:	Siop farbwr
Lleoliad:	Glyn-nedd

The Williams Longboarding Co

Sefydlwyd Williams Longboarding Co yn 1984 ac mae bellach yn cael ei redeg gan Adam Williams, mab y sylfaenydd. Mae'r busnes yn gwneud byrddau syrffio â llaw fesul archebion. Galluogodd benthyciad cyflym o £3,000 gan y Banc Datblygu i Adam brynu offer newydd a fyddai'n gwella amserlenni cynhyrchu Adam.

Cyllid:	Micro Fenthyciad
Swm:	£3k
Sector:	Crefftwr bwrdd syrffio
Lleoliad:	Abertawe

1st Platinum Chauffeurs

Pan oedd angen cyllid ar fusnes chauffeur o Gaerdydd i brynu pedwerydd cerbyd i ychwanegu at ei fflyd, gwnaeth 1st Platinum Chauffeurs gais i'r Banc Datblygu am fenthyciad cyflym o £10,000.

Mae'r benthyciad wedi eu galluogi i brynu cerbyd newydd ac mae wedi eu harbed rhag gwario ar logi ceir o'r tu allan.

Cyllid:	Micro Fenthyciad
Swm:	£10k
Sector:	Gwasanaethau chauffeur
Lleoliad:	Caerdydd

Uchafbwyntiau perfformiad

Buddsoddiad o
£1m
mewn
benthyciadau
cyflym

Cefnogwyd
93
o fusnesau

Cynnydd o
43%
ar y flwyddyn
flaenorol

Cynnydd mewn benthyciadau o
£10,000 → £25,000



Datblygu menter dechnegol

Rydym yn gwneud buddsoddiadau cychwynnol, cam cynnar a dilynol i fusnesau technoleg sydd â photensial twf uchel.

LIGNIA Wood

Llwyddodd LIGNIA Wood Company, cynhyrchydd coed a addaswyd yn gyfreithiol a chynaliadwy, i sicrhau £7.5m i gefnogi adeiladu ei gyfleuster cynhyrchu masnachol cyntaf yn y Barri, Bro Morgannwg.

Roedd y swm yn cynnwys £2m gan Fanc Datblygu Cymru, £3m gan reolwr buddsoddi Downing LLP o Lundain, a £2.5m gan fuddsoddwr presennol.

Mae pren wedi'i addasu LIGNIA yn ddewis amgen i bren caled ac yn boblogaidd gyda'u cwsmeriaid yn y DU ac yn rhyngwladol. Mae'r cynnyrch yn cael ei gynhyrchu o goed pinwydd sy'n deillio o blanhigfeydd cyfreithiol a reolir yn gynaliadwy ac sydd wedi'u trwytho â resin i wneud pren wedi'i addasu sydd â golwg, gwydnwch, sefydlogrwydd ac ymwrthedd tân yn well na llawer o bren caled o werth uchel fel derw a thîc. Mae dull technoleg sy'n cael ei yrru gan LIGNIA Wood Company wedi ei anelu at nid yn unig darparu pren hardd a pherfformiadol ar gyfer y

sectorau adeiladu a morol, ond mae hefyd wedi'i fwriadu i helpu i warchod stociau coedwigoedd trofannol gwerthfawr y blaned.

Bydd y buddsoddiad yn helpu i gefnogi datblygiad safle cynhyrchu cyntaf LIGNIA Wood ar raddfa fasnachol, sy'n gallu cynhyrchu hyd at 15,000 metr ciwbig bob blwyddyn.

Dyweddodd Hans Ng, Prif Swyddog Gweithredol yn LIGNIA: "Gyda chyfyngiad ar y cyflenwad o lawer o goed pren caled oherwydd rheoleiddio, mae hyn wedi agor y farchnad ar gyfer pren wedi'i addasu, ac felly yn amser gwych i ehangu ein busnes. Mae'r timau o Downing, Banc Datblygu Cymru a Woodford Investment Management wedi dangos arbenigedd mawr a hanes o fuddsoddi mewn sectorau cynaliadwyedd sydd wedi eu gwneud yn addas iawn i ni ac rydym yn llawn cyffro o fod yn gweithio gyda nhw."

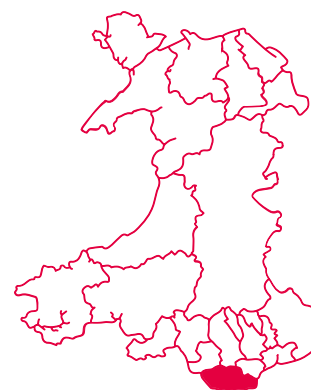
"Mae gallu denu buddsoddwyr eraill i gyd-fuddsoddi gyda'r Banc Datblygu yn hanfodol ac mae'r Banc Datblygu yn cydnabod pwysigrwydd buddsoddi ar y cyd gan fuddsoddwyr preifat soffistigedig sy'n dod â phrofiad sector sylweddol i'r cwmni."

OpenGenius



Hans Ng
Lingia Wood Company

Cyllid:	Ecwiti
Sector:	Cynhyrchu cynaliadwy
Diben:	Menter technoleg
Lleoliad:	Y Barri



Sut gwnaethom ni helpu:

Cynhyrchwyr pren addasedig cynaliadwy Lignia yn agor eu cyfleuster cynhyrchu masnachol cyntaf yn y Barri ar ôl buddsoddiad gwerth £7.5 miliwn o ecwiti.

OpenGenius

Mae OpenGenius sy'n datblygu meddalwedd uwch-dechnoleg ar gyfer arloeswyr a thimau creadigol wedi mwynhau twf cynyddol yn y blynyddoedd diwethaf. Yn awr, yn dilyn pecyn buddsoddi ecwiti cychwynnol o £500,000 gan Fanc Datblygu Cymru a £600,000 pellach gan fuddsoddwyr preifat, mae ganddo olwg ar ehangu byd-eang a phreifatiddio.

Sefydlwyd y cwmni o Gaerdydd gan yr entrepreneur o Gymru, Chris Griffiths ac mae ei bencadlys yn Tec

Marina, gweithle creadigol ym Mhenarth a adeiladwyd i feithrin awyrgylch o feddwl agored ac entrepreneuriaeth.

Defnyddiwyd ei ap, Ayoa, gan dimau ac unigolion o Disney, Prifysgol Harvard, Nike, Ralph Lauren, Coca-Cola a McDonald's i enwi ond ychydig. Ayoa yw offeryn cyntaf y byd i gyfuno mapio meddwl ar y we, negeseua sydyn a rheoli tasgau mewn un lle yn unig. Mae pob un o'r meysydd hyn yn cael eu gwella gyda setiau nodwedd unigryw, wedi'u llunio'n bwrpasol i



lywio timau tuag at broses waith arloesol sy'n defnyddio syniadau cryf, cyfathrebu clir a rheoli tasgau effeithiol.

Dywedodd Chris Griffiths, y perchennog a'r sylfaenydd: "Mae OpenGenius yn falch iawn o gael y buddsoddiad hwn; bydd yn chwarae rhan fawr yn natblygiad y cwmni dros y flwyddyn nesaf wrth i ni barhau i ehangu ein sylfaen cwsmeriaid rhyngwladol.

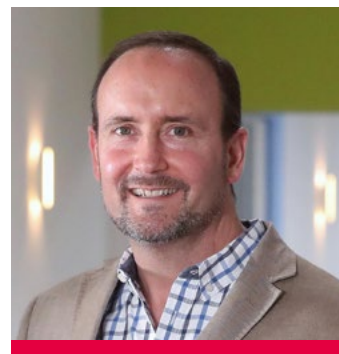
"Rydym yn falch o gael ein lleoli yng Nghymru, ac rydym yn credu'n gryf y gall Ayoa helpu pobl i wella eu prosesau gwaith ledled y byd. Gyda'r buddsoddiad hwn gallwn gyflymu datblygiad Ayoa, a bod yn fwy ymosodol wrth farchnata. Mae ein golygon wedi'u gosod ar ryddhau cyfrannau'r cwmni i'r farchnad yn y dyfodol agos iawn, ac mae'r buddsoddiad hwn yn mynd â ni gam yn nes."

Mae gallu denu buddsoddwyr eraill i gyd-fuddsoddi gyda'r Banc Datblygu yn hanfodol ac mae'r Banc Datblygu yn cydnabod pwysigrwydd buddsoddi ar y cyd gan fuddsoddwyr preifat soffistigedig sy'n dod â phrofiad sector sylweddol i'r cwmni.

Yn 2017, OpenGenius oedd y cwmni Cymreig cyntaf i gael ei ddewis ar gyfer y rhaglen hyfforddi a rhwydweithio 'sbardun' ryngwladol (ELITE) yng Nghyfnawidfa Stoc Llundain. Cynllun sydd wedi eu helpu i ddatblygu eu model busnes graddedig yn ogystal ag adeiladu partneriaethau strategol newydd, cynyddu gwerthiant a chodi ymwybyddiaeth o'u brand a'u cynnyrch arloesol.

Mae Ayoa yn dwyn ynghyd y tri cham allweddol o arloesi i roi strwythur y tu ôl i'r broses waith creadigol. Mae Ayoa yn darparu lle i dimau fagu eu syniadau, eu trafod gyda ffocws ac yna darparu'r offer sydd eu hangen i gyflawni'r gwaith hwnnw mewn pryd. Fe'i datblygwyd gan OpenGenius gyda'r nod o wneud arloesedd bob dydd yn weladwy. Gydag ychwanegiad y nodwedd mapio meddwl a lansiwyd yn ddiweddar, mae OpenGenius yn gobeithio y bydd ei ap yn tarfu ar farchnad SaaS, gan ei fod yn unigryw.

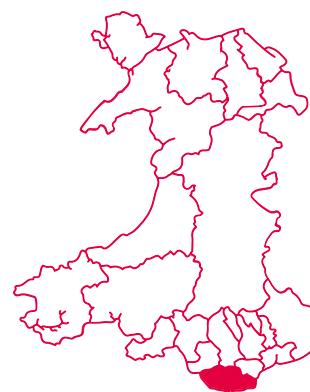
Bydd y buddsoddiad hwn o £1.1m yn darparu cyfalaf i OpenGenius y mae angen iddo ei fireinio ymhellach ar ei lwyfan arloesol SaaS, a chynyddu i gyflymu ei gynlluniau ehangu byd-eang.



Chris Griffiths

OpenGenius

Cyllid:	Ecwiti
Sector:	Cyfryngau
Diben:	Menter technoleg
Lleoliad:	Penarth



 **Sut gwnaethom ni helpu:**

OpenGenius – Perchnogion ap meddalwedd creadigol a ddefnyddir gan Nike a Disney – cynllun i dwf rhyngwladol yn dilyn rownd ecwiti o £1.1 miliwn.



Hexigone

Mae Hexigone Inhibitors o Baglan wedi datblygu datrysiad arloesol i gyrydiad sydd â'r potensial i fynd i'r afael â'r mater ar raddfa fyd-eang. Daeth y pecyn buddsoddi o Fanc Datblygu Cymru, buddsoddwyr angel Angylion Buddsoddi Cymru, Phil Buck ac Andy Lewis, Innovate UK ynghyd â chefnogaeth yr arbenigwr buddsoddi Owen Sennitt ac AgorIP.

Mae cyrydiad yn costio 2.5 triliwn o ddoleri i economi'r byd bob blwyddyn, ond mae ei atalydd mwyaf effeithiol, cromad cyfoethog, wedi'i wahardd oherwydd pryderon iechyd. Mae Hexigone Inhibitors yn gallu llenwi'r bwlch trwy gynnig ychwanegyn newydd ar gyfer haenau metel sy'n fwy diogel a hyd at ddeg gwaith yn fwy effeithiol na dewisiadau di-crôm, gan ddiogelu adeiladau, ceir ac awyrennau am gyfnod hirach.

Mae'r dechnoleg – Intelli-ion – yn defnyddio micro-gronfeydd deallus yn gemegol sy'n gwneud yr haenau yn ymatebol i'r amgylchedd, gan sbarduno rhyddhau'r atalydd ar alw.

Gwnaeth y Prif Swyddog Gweithredol a'r sylfaenydd, Dr Patrick Dodds, y darganfyddiad wrth weithio ym Mhrifysgol Abertawe ar ei ddoethuriaeth. Ei

nod oedd ymchwilio i ddewisiadau eraill yn lle cromad cyfoethog, a gafodd ei wneud yn enwog gan Erin Brockovich yn y 1990au.

Bydd y buddsoddiad ecwiti yn caniatáu i'r cwmni gyflawni masnacheiddio a dosbarthu ar raddfa lawn a chyflwyno eu cynnyrch i farchnad fyd-eang triliwn-ddoler, gan ddod â swyddi a buddsoddiad pellach i Dde Cymru.

Mae'r tîm eisoes yn gweithio gydag 20 o bartneriaid yn y diwydiant ar draws pedwar cyfandir, gan gynnwys gweithgynhyrchwyr cotio byd-eang blaenllaw. Gyda chymorth Rhaglen Twf Cyflym Llywodraeth Cymru, mae Hexigone wedi tyfu o un i saith o weithwyr, ac mae cefnogaeth ariannol yn ceisio creu 40 o swyddi lleol.

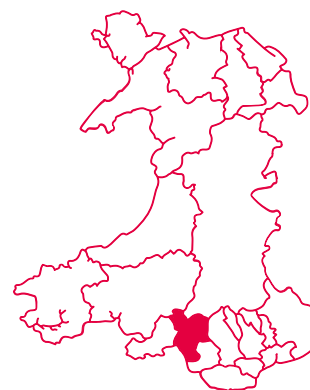
Phil Buck, Arbenigwr yn y diwydiant: "Yn fy 40 mlynedd yn y diwydiant, rydym wedi bod yn chwilio am atalydd gwrth-gyrydiad tebyg sy'n darparu'r un canlyniadau â chymhlygion plwm a chromad. Mae Hexigone bellach yn gallu cynnig i'r diwydiant cyrydu yr hyn maen nhw wedi bod yn edrych amdano ers cenhedlaeth."



Dr Patrick Dodds

Hexigone

Cyllid:	Ecwiti
Sector:	Peirianeg
Diben:	Menter technoleg
Lleoliad:	Baglan



 **Sut gwnaethom ni helpu:**

Mae angylion busnes Angylion Buddsoddi Cymru, ochr yn ochr â'r Banc Datblygu ac InnovateUK yn cefnogi masnacheiddio technoleg gwrth-cyrydiad Hexigone.



Vizolution

Cwmni technoleg CX blaenllaw yn y farchnad yw Vizolution sy'n helpu busnesau i symleiddio prosesau cymhleth o ddelio â chwsmeriaid trwy atgynhyrchu priodweddau cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn eu sianelau o bell. Bellach mae mwy na 30 o gwmnïau byd-eang yn defnyddio ei gynnyrch, o'r gwasanaethau ariannol, telegyfathrebu a chyfleustodau, gan gynnwys HSBC, Santander, RBS ac O2 (Telefonica).

Yn 2019 sicrhodd y cwmni £10m gan fuddsoddi newydd, Santander Consumer Finance and Royal Bank of Scotland, ynghyd â £2m ychwanegol gan y Banc Datblygu ynghyd â chyllid pellach gan unigolion preifat a buddsoddiwy oedd eisoes wedi rhoi cyllid, gan gynnwys HSBC. Defnyddiwyd y cyllid diweddaraf hwn i helpu Vizolution i ddatblygu cynnyrch newydd ac ehangu ei waith yng Ngogledd a De America.

Dywedodd Bill Safran, Prif Swyddog Gweithredol Vizolution: Rydym wrth ein bodd bod Banc Datblygu Cymru yn parhau i gefnogi Vizolution ac yn parhau i gredu ynom. Mae eu buddsoddiadau, eu cymorth a'u harweiniad dros y blynyddoedd wedi golygu llawer ac wedi bod yn rhan fawr o'n llwyddiant. Rydym yn edrych ymlaen at sawl blwyddyn lwyddiannus arall o weithio gyda'n gilydd."

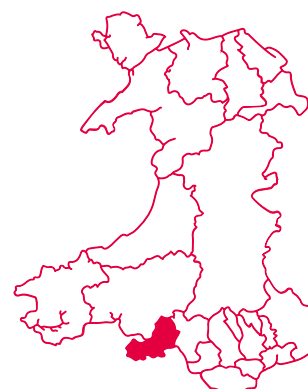
Mae Vizolution sydd a'i bencadlys ym Mhorth Talbot, yn cyflogi dros 150 o bobl ac mae ganddo swyddfeydd ym Mryste, Llundain, Boston, a Toronto. Mae'r Banc Datblygu wedi cefnogi'r cwmni ers iddo gael ei lansio yn 2013. A'i bencadlys yn Abertawe mae'r cwmni'n cyflogi bron i 140 o bobl ac erbyn hyn mae ganddo swyddfeydd ym Mryste, Llundain, a Toronto. Mae'r Banc Datblygu wedi cefnogi'r cwmni ers iddo gael ei lansio yn 2013.



Bill Safran

Vizolution

Cyllid:	Ecwiti
Sector:	Meddalwedd fel Gwasanaeth (SaaS)
Diben:	Menter technoleg
Lleoliad:	Abertawe



 **Sut gwnaethom ni helpu:**

Cododd y cwmni portffolio technoleg Vizolution fuddsoddiad newydd gan Santander Consumer Finance a Royal Bank of Scotland ochr yn ochr ag ail-fuddsoddi gan y Banc Datblygu a HSBC.

Prynu busnes

Ein nod ydy cefnogi'r genhedlaeth nesaf o berchnogion busnes drwy darparu cyllid ar gyfer timau rheoli i brynu busnesau sy'n bodoli yn barod.



"Cefais y weledigaeth a'r penderfyniad. Yr hyn yr oeddwn ei angen, fel unrhyw un a oedd yn ystyried prynu gan reolwyr, oedd cefnogaeth agos a chyingor dibynadwy."

ALS

Spotnails

Roedd pecyn ariannu buddsoddi ecwiti gwerth miliynau o bunnoedd yn cefnogi pryniant rheolwyr (MBO) yn y cwmni ffasnyddion ac offer Spotnails.

Mae Spotnails, sydd wedi'i leoli ym Medwas, Caerffili yn ddosbarthwr offer a ffasnyddion annibynnol ers amser maith i'r diwydiant adeiladu yn y DU gyda mwy na 60 mlynedd o hanes masnachu. Mae ganddo werthwr cenedlaethol yn ogystal â sylfaen gweithgynhyrchu gyda chyfleusterau gwasanaethu a thrwsio yn ei bencadlys yng Nghaerffili.

Roedd Jason Quaife a Craig Bates wedi bod yn gweithio yn y busnes am nifer o flynyddoedd gan ddisgwyl y MBO, gan wthio'r cwmni ymlaen trwy ddelio â chyflenwyr newydd, cynyddu gwerthiant a thrwy ddod â busnes newydd i mewn o weithgynhyrchu ffrâm bren.

Fe wnaeth y Banc Datblygu gryfhau'r tîm rheoli presennol y Rheolwr Gwerthiant Jason Quaife a'r Rheolwr Cyffredinol Craig Bates drwy ddod â Chyfarwyddwr Cyllid profiadol, John Jeffreys, ar waith. Buddsoddodd y tîm rheoli eu harian hefyd yn y busnes a rhoddodd Ultimate Finance gyfleuster benthyca ar sail asedau.

Dywedodd Jason Quaife: "Rydwy i wedi bod gyda

Spotnails nawr ers 12 mlynedd a dyma 26ain flwyddyn Craig yn y cwmni. Mae gen i gefndir gwerthu ac mae gan Craig y cefndir offer o'i brentisiaeth yma. Mae pryniant y rheolwyr yn gyfle deniadol iawn i ni ac mae'n fantais fawr i ni gan fod y rhan fwyaf o'r arbenigwyr technegol yn y diwydiant wedi ymddeol neu ar fin ymddeol."

"Mae gennym uchelgeisiau enfawr ar gyfer y cwmni ac mae'r gefnogaeth gan Fanc Datblygu Cymru yn hanfodol i gyflawni'r rhain. Rydym yn sicrhau perthnasoedd ac yn gweithio gyda nifer o wneuthurwyr gyda brandiau cryf i'w gwerthu i'r DU. Rydym am ddod yn ddosbarthwr annibynnol mwyaf o'r mathau hyn o gynhyrchion gyda'n hystod cynnyrch brand ein hunain hefyd."

Cafodd pob un o'r 24 swydd o fewn y cwmni eu diogelu yn y pryniant ac mae cynlluniau i gyflwyno cynhyrchion newydd yn debygol o ddarparu mwy o swyddi yn y dyfodol.

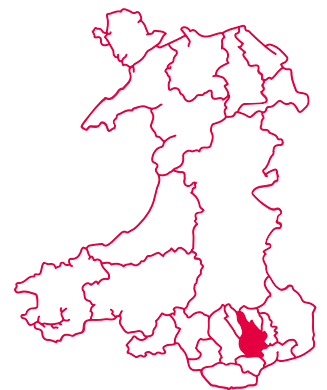
Darparwyd arian ar gyfer y pryniant gan y Banc Datblygu trwy ei Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru, sy'n galluogi timau rheoli i gael gafael ar gyllid ecwiti i gymryd drosodd fusnesau presennol.

Gyda'r cyllid newydd a thîm rheoli profiadol iawn mae gan y busnes uchelgeisiau cryf a ffocws ar dwf.



**Jason Quaife
a Craig Bates**
Spotnails

Cyllid:	Ecwiti
Sector:	Peirianeg
Diben:	Prynu busnes
Lleoliad:	Bedwas



 **Sut gwnaethom ni helpu:**

Cwblhaodd y rheolwyr yn Spotnails yn Bedwas bryniant o'r cwmni diolch i fuddsoddiad ecwiti o'n cronfa olyniaeth arbenigol.

Trwy gyfrwng pecyn ariannu cyfunol o fwy na £1m gan y Banc Datblygu Cymru a HSBC cafodd y cyfranddalwyr mwyafrifol ALS Managed Services o Bont-y-pŵl adael y busnes gyda'r Banc Datblygu yn cymryd cyfran ecwiti o 20% yn y cwmni newydd.

Datblygodd y partneriaid sefydlu ALS yn gwmni recriwtio blaenllaw sy'n arbenigo yn y sectorau ailgylchu a warws ledled y DU, gyda chwsmeriaid o safon uchel yn cynnwys cwmnïau ailgylchu a dosbarthu cenedlaethol mawr.

Mae trosiant ALS oddeutu £26m ac mae'n un o'r busnesau sy'n tyfu gyflymaf yn y sector. Mae strwythur rheoli cyfrifon cenedlaethol cadarn yn cynnwys saith aelod o staff parhaol sy'n rheoli dros 1,600 o weithwyr dros dro bob wythnos. Disgwylir i'r niferoedd hyn ddyblu dros y ddwy flynedd nesaf.

Mae'r buddsoddiad o Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru wedi galluogi'r cwmni i adleoli i swyddfa newydd 3,500 troedfedd sgwâr ym Mharc Busnes Van Road, Caerffili.

Dywedodd y Prif Swyddog Gweithredol, Steve Lanigan, a arweiniodd bryniant y rheolwyr: "Cefais y weledigaeth a'r penderfyniad. Cefais fudd o dîm rheoli gwych ac roeddwn i'n gwybod y byddai ein sylfaen cwsmeriaid yn parhau'n ffyddlon i'n gwerthoedd a'n gwasanaeth craidd. Yr hyn yr oeddwn ei angen, fel unrhyw un a oedd yn ystyried prynu gan reolwyr, oedd cefnogaeth agos a chyingor dibynadwy."



Ymunodd Steve â Rhaglen Natwest Accelerator ym mis Mai 2017 a helpodd yn fawr. Cafodd fudd o'r hyfforddiant a gynigiodd. Rhoddodd hyder iddo wrth helpu i ddatblygu ffocws clir ar amcanion strategol y busnes. Ar ôl 12 mis ar y rhaglen, cafodd y cynllun busnes ei feirniadu, y strategaeth a ddadansoddwyd a'r cynigion ariannu a adolygwyd. Ychydig dros flwyddyn yn ddiweddarach, ariannodd y Banc Datblygu a HSBC y pryniant.

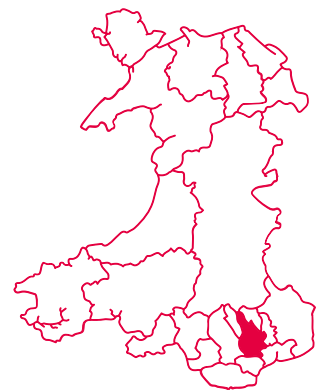
Cafodd ALS eu coroni'n enillwyr gwobrau Fast Growth 50 ym mis Hydref 2018 ac yn ddiweddar dyfarnwyd iddynt safle ar fframwaith y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol ar gyfer gofynion llafur dros dro yn y sector cyhoeddus ledled Cymru.

"Mae cefnogaeth ac arweiniad y tîm ym Manc Datblygu Cymru wedi bod yn allweddol dros y 18 mis diwethaf. Mae eu profiad o ddarparu cyllid ar gyfer MBOs ynghyd â'u dealltwriaeth o'n nodau busnes yn golygu ein bod wedi dod o hyd i fuddsoddwr sydd wir yn rhannu ein cyffro a'n brwdfrydedd. Mae hynny'n werth cymaint mwy na'r arian yn unig."



Steve Lanigan
ALS

Cyllid:	Ecwiti
Sector:	Recriwtio
Diben:	Prynu busnes
Lleoliad:	Pont-y-pŵl



Sut gwnaethom ni helpu:

Mae buddsoddiad ecwiti o Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru yn cefnogi pryniant rheolwyr ac yn symud i eiddo mwy ar gyfer arbenigwyr recriwtio ALS.

Ariannu datblygiadau eiddo

Benthyciadau preswyl, defnydd cymysg, ac eiddo masnachol o £150,000 - £5m i helpu datblygwyr bach a chanolig.

"Yr hyn sy'n wych yw bod y broses o wneud penderfyniadau ar y benthyciad wedi bod yn gyflym ac yn syml, ac rydym wedi cael cymorth gan weithredwr datblygu eiddo pwrpasol i sicrhau bod y cyllid wedi'i deilwra i ddiwallu ein union anghenion. Ni allem fod wedi gofyn am fwy."

X-Stream Properties



X-Stream Properties

Derbyniodd cyn-chwaraewr rygbi y Crysau Duon a Gleision Caerdydd, Xavier Rush, fenthyciad o £1.1m gan y Banc Datblygu i adnewyddu capel Pen y Fal, rhestredig Gradd II yn y Fenni yn chwe thŷ tref o ansawdd uchel.

Nid yw Xavier yn ddieithr i adeiladau rhestredig nac eglwysi, ar ôl iddo fod yn rhan o adnewyddu Eglwys Fethodistaidd Albert Road, Penarth, ac ysguboriau Gorllewin Aberthaw Gradd II ym Mro Morgannwg, a drawsnewidiwyd i fod yn eiddo o'r radd flaenaf a'i gaffael gan Orbis Education and Care ar gyfer preswyllo oedolion awtistig.

Sefydlodd Xavier X-Stream Properties yn 2016 ar ôl iddo ymddeol o rygbi proffesiynol. Esboniodd ei weledigaeth ar gyfer y capel Fictoraidd, a leolir ar dir hen ysbyty Pen-y-Fal yn y Fenni: "Wedi'i wasgaru ar dri llawr, bydd y chwe thŷ tref wedi'u lleoli'n berffaith mewn lleoliad parcdir hardd, ond llai na phump taith gerdded munud o dref farchnad brysur y Fenni.

"Mae'n lleoliad gwych i gymudwyr gan fod gorsaf drenau gerllaw a mynediad cyflym i gysylltiadau ffordd sylfaenol. Gall selogion bwyd hefyd fwynhau'r ŵyl fwyd o fri rhyngwladol a rhai o'r bwytai gorau yng Nghymru."

"Bydd y benthyciad gan y Banc Datblygu yn ein galluogi i roi bywyd newydd i'r capel i'r fanyleb uchaf, gan greu llety sy'n rhagori ar ddisgwyliadau'r prynwyr mwyafraff."

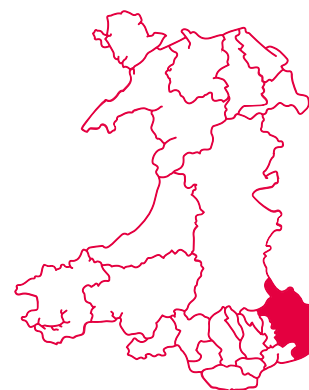
Ychwanegodd: "Yr hyn sy'n wych yw bod y broses o wneud penderfyniadau ar y benthyciad wedi bod yn gyflym ac yn syml, ac rydym wedi cael cymorth gan weithredwr datblygu eiddo pwrpasol i sicrhau bod y cyllid wedi'i deilwra i ddiwallu ein union anghenion. Ni allem fod wedi gofyn am fwy."



Xavier Rush

X-Stream Properties

Cyllid:	Benthyciad
Sector:	Eiddo
Diben:	Datblygu eiddo
Lleoliad:	Y Fenni



Sut gwnaethom ni helpu:

Defnyddiodd X-Stream Properties, dan arweiniad y seren rygbi sydd wedi ymddeol Xavier Rush, fenthyciad o £1.1 miliwn i drawsnewid capel yn chwe chartref newydd.



Angylion Buddsoddi Cymru

**Mae Angylion
Buddsoddi Cymru
yn cysylltu
buddsoddwyr â
busnesau Cymru
ac mae'n datblygu'r
ecosystem
buddsoddwyr
yng Nghymru.**

"Bydd y rhwydwaith a'r Gronfa yn gweithio gyda'i gilydd i hwyluso syndicâd Angel Invest, a ystyrir yn eang fel ffactor olynol hanfodol wrth ysgogi capasiti buddsoddi."

**Steve Holt
Cyfarwyddwr, Angylion
Buddsoddi Cymru**

Drone Evolution

Mae sylfaenwyr Drone Evolution wedi elwa ar y buddsoddiad cyntaf gan Gronfa Cyd-fuddsoddi Angel Cymru, fel rhan o becyn ecwiti ynghyd â syndicet buddsoddwr angel busnes o Dde Cymru.

Darparodd Cronfa Cyd-fuddsoddi Cymru Banc Datblygu Cymru, a lansiwyd ym mis Mai 2018, gyfanswm o £90,000 o arian cyfatebol i syndicet o bum angylion busnes, dan arweiniad Andrew Diplock yn y cwmni gwasanaethau drôn masnachol yng Nghaerffili, De Cymru.

Mae Drone Evolution a ddaeth yn weithredol ym mis Tachwedd 2018 yn gobeithio newid y ffordd y mae sefydliadau'n defnyddio technoleg drôn ac yn cyfrannu at eu defnyddio ar gyfer diogelwch y cyhoedd.

Mae'r buddsoddiad wedi galluogi'r cwmni i brynu offer a thechnoleg o'r radd flaenaf a buddsoddi mewn ymchwil a datblygu cymwysiadau newydd ar gyfer dronau. Mae'r cwmni'n disgwyl adeiladu tîm o hyd at 12-15 o staff dros y tair blynedd nesaf ac mae ganddo olwg ar ehangu rhyngwladol.

Mae gan Drone Evolution sgiliau penodol sy'n gysylltiedig â defnyddio dronau ar gyfer gwaith arolwg masnachol, rheoli cyfleusterau a cheisiadau diogelwch y cyhoedd. Fodd bynnag, dim ond am tua 20 munud y gall y rhan fwyaf o ddronau masnachol hedfan cyn i'w batri ddod i ben a rhaid eu tynnu i lawr. Mae'r cwmni felly'n datblygu dronau clymu arbenigol a all aros yn yr awyr am dronau llawer hirach na safon oherwydd gallant dderbyn pŵer trwy gebl. Mae hyn hefyd yn agor cyfleoedd cyffrous ar gyfer sicrhau trosglwyddiad data diogel. Mae cymwysiadau posibl yn cynnwys monitro traffig, diogelwch digwyddiadau ac ymateb brys.

**Dywedodd Andrew
Diplock, prif fuddsoddwr
a chadeirydd Drone: "Mae
hon yn sioe ffydd gan
syndicet buddsoddwyr angel,
Angylion Buddsoddi Cymru
a Banc Datblygu Cymru mai
busnes yw hwn sy'n mynd i
leoedd yn y DU a marchnad
fyd-eang sy'n tyfu. Fe
benderfynon ni fuddsoddi yn
seiliedig ar brofiad, angerdd
ac ymroddiad y sylfaenwyr
Clayton Earney, John Young
a Toby Townrow yn ogystal
â'r cynllun busnes grymus
a gyflwynwyd ganddynt."**

Helpodd yr Angylion Buddsoddi Cymru y syndicâd i ddod at ei gilydd a thros y pedair blynedd nesaf mae Cronfa Cyd-fuddsoddi Cymru gwerth £8m yn ceisio ymestyn gweithgarwch buddsoddi angel trwy well syndicetiau buddsoddi angel ledled Cymru. Mae'r gronfa'n cael ei harwain gan fuddsoddwyr gyda'r Banc Datblygu yn darparu arian cyfatebol hyd at uchafswm o £250,000 fesul prosiect. Mae Andrew Diplock yn un o ddim ond pedwar prif fuddsoddwr sydd wedi'u cymeradwyo ar hyn o bryd i weithio gyda'r gronfa.

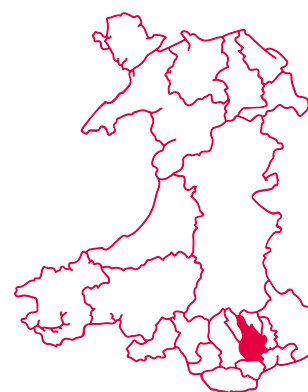
Mae Drone Evolution wedi mynd ymlaen i ennill gwobr busnes newydd technoleg gorau Syr Michael Moritz yng ngwobrau ESTnet Tech.



Andrew Diplock

Drone Evolution

Cyllid:	Ecwiti
Sector:	Technoleg drôn
Diben:	Dechrau busnes
Lleoliad:	Caerffili



Sut gwnaethom ni helpu:

Mae £90,000 o arian cyfatebol gan Gronfa Cyd-fuddsoddi Cymru yn cefnogi buddsoddiad syndicâd angylion busnes yn natblygiad esblygu technoleg Drone Evolution.



Dirnad Economi Cymru

Mae Dirnad Economi Cymru yn casglu ac yn dadansoddi data i greu mewnwelediad annibynnol, cadarn a dibynadwy er mwyn helpu i gael gwell dealltwriaeth o, a gwella economi Cymru.

Rhanddeiliaid

Mae Dirnad Economi Cymru yn gydweithrediad unigryw rhwng Banc Datblygu Cymru, Ysgol Fusnes Caerdydd a'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS).

Mae Ysgol Fusnes Caerdydd yn arwain ar gynhyrchu'r allbynnau ymchwil gan ddefnyddio data o'r ONS, StatsCymru, Banc Datblygu Cymru a ffynonellau data eraill. Mae cynrychiolwyr o'r tri sefydliad yn ffurfio Grŵp Llywio Gwybodaeth Economaidd Cymru sy'n adolygu ac yn cymeradwyo allbynnau ymchwil i'w cyhoeddi.

Amcanion allweddol

- Orlhain y cyflenwad o gyllid ledled Cymru, a'r galw amdano
- Gwella dealltwriaeth o fusnesau bach a chanolig a'u rôl yn economi Cymru
- Creu ffyrdd arloesol o fesur, dehongli ac olrhain data BBaCh
- Nodi a mynd i'r afael â bylchau data cyllid BBaCh Cymru
- Gwella dealltwriaeth o effaith economaidd ehangach Banc Datblygu Cymru

"Rwy'n gweld bod Dirnad Economi Cymru yn ased cenedlaethol strategol ac yn fecanwaith allweddol a all helpu i lunio datblygiad polisi yn y dyfodol o fewn maes mynediad at gyllid."

Ken Skates,
y Gweinidog dros yr
Economi a Thrafnidiaeth

 **Office for
National Statistics
Swyddfa
Ystadegau Gwladol**



Cardiff Business School
Ysgol Busnes Caerdydd


Banc
BANC DATBLYGU CYMRU
DEVELOPMENT BANK OF WALES

Uchafbwyntiau perfformiad

Lansiwyd Dirnad Economi Cymru fel cydweithrediad ymchwil newydd ym mis Mehefin 2018 ac roedd yn cynnwys y siaradwyr allweddol canlynol:

Ken Skates AC

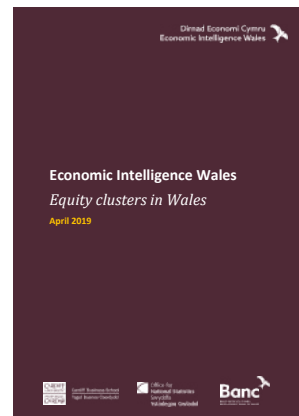
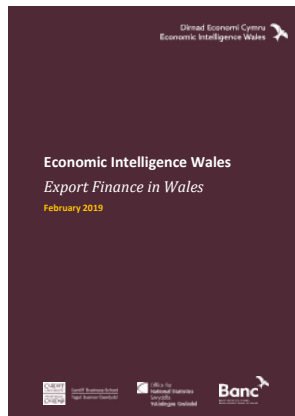
y Gweinidog dros yr Economi a Thrafnidiaeth

Tom Smith

Rheolwr Gyfarwyddwr y Campws Gwyddoniaeth Data, y Swyddfa Ystadegau Gwladol

Yr Athro Andrew Henley

Athro Entrepreneuriaeth ac Economeg, Cyfarwyddwr Ymgysylltu ac Effaith Ymchwil, Ysgol Fusnes Caerdydd



Mae dau adroddiad pwrpasol a chrynodebau ffethiol cysylltiedig wedi eu cyhoeddi

- 'Cyllid Allforio yng Nghymru' (Chwefror 2019) a ddarganfu fod 11% o fusnesau bach a chanolig Cymru yn allforwyr ond mae 13% arall yn ystyried allforio.
- 'Clystyrau ecwiti yng Nghymru' (Ebrill 2019) a oedd yn edrych yn fanwl ar y galw a'r cyflenwad o ecwiti yng Nghymru gyda Chaerdydd yn cael ei nodi fel clwstwr ecwiti newydd.

Mae tri adroddiad chwarterol wedi'u cyhoeddi.

Adroddiad Chwarterol EIW Mehefin 2018

Adroddiad Chwarterol EIW Tachwedd 2018

Adroddiad Chwarterol EIW Mawrth 2019

Mae'r adroddiadau hyn yn rhoi cipolwg ar gyflwr economi Cymru a busnesau bach a chanolig yng Nghymru.

Amlygodd yr ymchwil:

- Bod mwy o fusnesau bach a chanolig yng Nghymru yn defnyddio cyllid allanol na'r rhai mewn rhannau eraill o'r DU.
- Bod busnesau bach a chanolig Cymru yn fwy hyderus na busnesau bach a chanolig yng ngweddill y DU, ond
- Bod cyfran y busnesau yng Nghymru yr ystyrir eu bod yn 'risg uchel' wedi bod yn cynyddu dros y flwyddyn ddiwethaf.



Cefnogir gan
Lywodraeth Cymru
Supported by
Welsh Government

Cymorth i Brynu – Cymru

Mae Cymorth i
Brynu – Cymru
(HTB-W) yn darparu
benthyciadau ecwiti
ar y cyd i brynwyr
cartrefi newydd
yng Nghymru

Bellach yn ei bumed flwyddyn
mae'r cynllun yn cefnogi
prynu cartrefi newydd hyd
at £300,000 a brynwyd
trwy adeiladwr cofrestredig
Cymorth i Brynu – Cymru.
Mae'r cynllun yn sicrhau bod
cartrefi newydd ar gael i bob
prynwr cartref (nid prynwyr
tro cyntaf yn unig) ond gall
gyfyngu ar hynny. Mae
cymorth hyd at uchafswm
o 20% o'r pris prynu ar gael

i brynwyr trwy fenthyciad
rhannu ecwiti a ariennir
gan HTB-W, tra bod gofyn i
brynwyr ddarparu blaendal
o 5% o leiaf o'r pris prynu.

Ers ei lansio yn 2014, prynwyd
8,743 eiddo o dan y cynllun,
a gwerthwyd 76% ohonynt
i brynwyr tro cyntaf. Mae
cyfanswm o dros £327m wedi
cael ei fenthycia, gan gefnogi
gwerthiannau eiddo o £1.65bn.

 Blwyddyn ariannol	 Adeiladwyr cofrestredig	 Tai a werthwyd	 £ wedi'i fuddsoddi
15/16	139	1,705	£61m
16/17	212	1,836	£69m
17/18	169	1,939	£73.6m
18/19	213*	1,850	£73.6m

*142 gyda gwerthiant gweithredol

£300,000

uchafswm pris prynu
cartrefi newydd

Gwerthwyd **145**

yn fwy o gartrefi
mewn tair blynedd

Lleiafswm
blaendal o

5%

Cynnydd o

£12.6m

mewn buddsoddiadau
dros 4 blynedd

Cyfanswm gwerth

£1.65bn

o gefnogi
gwerthiannau eiddo

74

yn fwy o
adeiladwyr
cofrestredig
mewn tair
blynedd

"Ers ei lansio yn 2014,
prynwyd 8,743 eiddo
o dan y cynllun, a
gwerthwyd 76% ohonynt
i brynwyr tro cyntaf."

**Cenydd Rowlands,
Cyfarwyddwr Eiddo**



Mae FW Capital yn gweithio gyda rhanddeiliaid gan gynnwys Banc Busnes Prydain, Tees Valley Combined Authority, LEP Gogledd Ddwyrain Lloegr a Santander.



Mitesh Dhanak

Cenergist

Cyllid:	Benthyciad
Sector:	Egni
Diben:	Tyfu busnes
Lleoliad:	Billingham
Cronfa:	Northern Powerhouse Investment Fund



 Delivered by British Business Bank



Mae Cenergist wedi cyflogi pum aelod o staff newydd yn dilyn eu benthyciad diweddaraf gan FW Capital. Dyma'r trydydd tro i ni weithio gyda nhw.

Cenergist

Yn ddiweddar, cafodd Cenergist fenthyciad o £235,000. Mae Cenergist yn gwmni effeithlonrwydd ynni a dŵr arbenigol sy'n gweithio ar draws y DU, Ewrop, India a'r Dwyrain Canol i helpu cleientiaid cyhoeddus a phreifat i gyflawni arbedion ynni, dŵr ac ariannol.

Gyda'r cyllid newydd hwn, roedd y busnes yn gallu ehangu a defnyddio atebion hwylus fel uwchraddio goleuadau i LED cost isel ar gyfer endidau masnachol. Creodd y cwmni hefyd Bum swydd newydd. Fodd bynnag, nid dyma'r tro cyntaf i FW Capital gefnogi Cenergist. Yn 2017 darparwyd chwistrelliad cyfalaf twf o £515,000 i helpu i ddatblygu ei Ffrwd refeniw Cyngori Ynni ar ei safle yn Billingham. Yn flaenorol gwnaeth y cwmni elwa o fenthyciad mesanîn gwerth £350,000 o'r North East Growth Plus Fund.



"Mae Banc Busnes Prydain yn falch o weithio gyda FW Capital, un o reolwyr cronfa penodedig Cronfa Fuddsoddi Pwerdy'r Gogledd. Gan weithio mewn partneriaeth, rydym yn cael effaith wirioneddol ar gymunedau busnes, gan greu swyddi a chryfhau economïau rhanbarthol i ddatgloi potensial y Gogledd."

**Grant Peggie,
Cyfarwyddwr, Banc
Busnes Prydain**

Aptus Clinical

Mae Aptus Clinigol yn sefydliad ymchwil contractau clinigol sy'n arbenigo mewn darparu arbenigedd, gwybodaeth a seilwaith datblygu cyffuriau i gwmnïau biotechnoleg.

Mae benthyciad o £ 150,000 gan NPIF – Cyllid Dyled Cyfalaf FW, a reolir gan FW Capital wedi hybu cynlluniau ehangu'r sefydliad gan ganiatáu buddsoddiad ychwanegol mewn seilwaith, staff a galluoedd i wasanaethu anghenion ei gleientiaid cynyddol yn well.

Wedi'i sefydlu gan dri chyn-AstraZeneca, mae Aptus Clinical wedi tyfu i dîm o 48 o bobl mewn pedair blynedd yn unig. Gyda ffocws arbennig mewn oncoleg, clefydau prin a therapiau cellog, mae arbenigedd Aptus yn sicrhau bod strategaethau datblygiad clinigol cynnar cleient yn cael eu hoptimeiddio, a bod astudiaethau cam I/II yn cael eu dylunio'n arloesol a'u cyflwyno'n arbenigol.

Er mwyn helpu i wireddu cynlluniau twf uchelgeisiol, mae Aptus Clinigol wedi recriwtio sawl huriad allweddol i'w uwch dîm arweinyddiaeth, gyda'r nod o yrru pedair swyddogaeth graidd y cwmni sef Masnachu Corfforaethol, Corfforaethol a Chlinigol, Gwasanaethau Clinigol a Gwasanaethau Busnes. Yn ddiweddar, maent hefyd wedi symud o fewn Parc Alderley i ystafell swyddfa sylweddol fwy, er mwyn darparu ar gyfer twf yn y presennol a'r dyfodol.

Meddai Steve McConchie, Prif Swyddog Gweithredol Aptus: "Rydym yn falch iawn o'r gefnogaeth gan FW Capital a Chronfa Fuddsoddi Pwerdy'r Gogledd. Mae'r ychwanegiadau newydd i'n tîm, ein hailstrwythuro a'n symudiad swyddfa i'n hadeiladau mwy ym Mharc Alderley i gyd yn adlewyrchiad o'r gwaith anhygoel sy'n cael ei wneud gan ein tîm."



Steve McConchie

Aptus Clinical

Cyllid:	Benthyciad
Sector:	Ymchwil glinigol
Diben:	Tyfu Busnes
Lleoliad:	Alderley Edge
Cronfa:	Northern Powerhouse Investment Fund



Delivered by British Business Bank

Sut gwnaethom ni helpu:

Mae benthyciad Cyllid Cyfalaf Dyledion NPIF – £150,000 yn helpu cwmni ymchwil contract clinigol Aptus Clinical i ehangu ei dîm a'i weithrediadau.



Jordan Dargue
Homes By Carlton

Cyllid:	Benthyciad tymor byr
Sector:	Eiddo
Diben:	Datblygu eiddo
Lleoliad:	Chilton
Cronfa:	North East Property Fund

North East Property Fund

Sut gwnaethom ni helpu:

Cwblhawyd y cam cyntaf o Gartrefi gan ddatblygiad Gates Cathedral, diolch i fenthyciad Cronfa Eiddo Gogledd Ddwyrain gwerth £1 miliwn.

Homes by Carlton

Mae Homes by Carlton yn adeiladwr tai a datblygwr eiddo arobryn yn Newton Aycliffe, County Durham, sy'n adnabyddus am ansawdd uchel a bri ei ddatblygiadau.

Defnyddiodd y cwmni £1m o Gronfa Eiddo Gogledd Ddwyrain Lloegr i ariannu adeiladu naw cartref teuluol, cam cyntaf y datblygiad a adeiladwyd ar ddatblygiad Cathedral Gates yn Chilton, Swydd Durham. Bydd datblygu'r cartrefi tair a phedair ystafell wely yn creu wyth swydd ac yn diogelu swyddi yn y gadwyn gyflenwi leol.

Dywedodd Jordan Dargue, Cyfarwyddwr Gweithrediadau Homes by Carlton: "Mae Cathedral Gates yn ddatblygiad gwych o gartrefi newydd i deuluoedd yn Swydd Durham. Mae'r cartrefi wedi'u dylunio a'u

hadeiladu gyda'r deunyddiau o ansawdd a'r sylw i fanylion y mae Homes by Carlton yn enwog amdanynt.

"Roedd agwedd tîm FW Capital a'i agwedd bragmatig yn creu argraff fawr arnom ac rydym yn ddolchgar iawn iddynt am y buddsoddiad a fydd yn ein galluogi i adeiladu'r cartrefi hyn y mae pobl yn chwilio amdanynt."

Dywedodd David Land, Cadeirydd y Bwrdd Buddsoddi yn LEP y Gogledd-ddwyrain: "Mae ein ffocws ar yrru twf economaidd ac mae Cronfa Eiddo y Gogledd Ddwyrain wedi'i chynllunio i roi cychwyn a chefnogi datblygiadau eiddo preswyl a masnachol bach i ganolig trwy ddatgloi cyllid. Mae'n wych gweld cwmnïau fel Homes by Carlton yn llwyddo yn ei gais i'r gronfa."



WHP Engineering

Mae WHP yn gwmni peirianeg yn Tyneside sy'n arbenigo mewn dylunio, adeiladu, integreiddio a chynnal a chadw ystafelloedd glanweithdra hylan, labordai, cyfleusterau cyfyngiant, amgylcheddau prosesu di-haint a chyfleusterau gweithgynhyrchu gweithfeydd prosesu.

Gan weithio ar y cyd â banc WHP, mae HSBC, FW Capital wedi gwneud dau fenthyciad tymor byr gwerth cyfanswm o £2.5m o Gronfa Catalydd Tees Valley. Roedd y benthyciadau'n cefnogi gwarantau talu ymlaen llaw, bondiau perfformiad a gwarantau mewn perthynas â thri contract mawr i gynhyrchu cyfleusterau glân wedi'u rheoleiddio'n fawr gan helpu i greu dwsinau o swyddi newydd yn yr economi leol.

Dyma ei gylch cyllid diweddaraf yn dilyn buddsoddiad yn WHP Medi

2016 gan Enact, y Gronfa Busnesau Bach a Chanolig a reolir gan Endless LLP. Mae'r apwyntiadau dilynol i'r tîm rheoli a'r bwrdd wedi helpu busnes Gateshead i dyfu trosiant yn sylweddol a darparu nifer o brosiectau ar gyfer cleientiaid mawr fel Rolls Royce, GSK a Siemens yn llwyddiannus. Erbyn hyn, mae'r busnes yn dîm o 90 o gynllunwyr, dylunwyr, rhaglenwyr, peirianwyr ac arbenigwyr technegol, a swyddogaethau cefnogi hynod gryf.

Dywedodd Caroline Farquhar, Cyfarwyddwr Cyllid Peirianeg WHP: "Rydym yn falch iawn ein bod wedi dod o hyd i bartner ariannu gwych yn FW Capital. Roeddent yn ddefnyddiol ac yn hyblyg ac yn deall ein busnes go iawn. Fe wnaeth y buddsoddiad ein galluogi i gyflawni tri contract mawr, ac rydym yn ddiolchgar iawn iddynt."



Caroline Farquhar
WHP Engineering

Cyllid:	Benthyciad tymor byr
Sector:	Peirianeg
Diben:	Gwneud cais am gontractau
Lleoliad:	Tyneside
Cronfa:	Tees Valley Catalyst Fund

Tees Valley
Catalyst Fund

 **Sut gwnaethom ni helpu:**

Roedd dau fenthyciad tymor byr o Gronfa Catalydd Tees Valley yn caniatáu i WHP Engineering sicrhau a chyflwyno contractau ar gyfer Rolls Royce, GSK a Siemens.



CRONFEYDD, POBL A PHERTHNASAU

Mae codi arian, recriwtio a datblygu pobl a datblygu perthnasoedd cryf gyda'n rhanddeiliaid yn alweddol bwysig i ni gael cyflawni ein gwaith yn llwyddiannus.

Cronfeydd

Mae Banc Datblygu Cymru yn rheoli arian sy'n darparu buddsoddiad sy'n canolbwyntio'n bennaf ar fusnesau bach i ganolig ar draws cylch bywyd y busnes. Mae'r Banc Datblygu wedi gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru i greu cyfres o gynhyrchion sy'n diwallu anghenion y farchnad yn uniongyrchol,

yn ogystal â darparu atebion gwasanaeth megis gweinyddu'r cynllun Cymorth i Brynu – Cymru gwerth £454m. Yn 2018/19, ymrwymwyd £197m o gyllid newydd sydd â'r potensial i greu mwy na £300m o effaith ar yr economi trwy gynnwys trosoledd sector preifat.

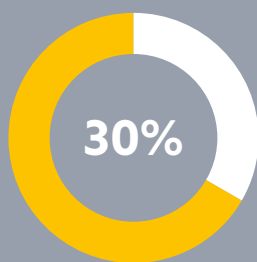
Cronfeydd ar 31 Mawrth 2019	Swm Ariannu (£m)	Dyddiad Gorffen Buddsoddi
Cronfa Gwyddorau Bywyd Cymru	50	2018
Cymorth i Brynu – Cymru	454	2020
Cronfa dros dro TVI	9.5	2020
Cronfa Twf Wales Capital	25	2021
Cronfa Cyd-fuddsoddi Angylion Cymru	8	2022
Cronfa Achub ac Ailstrwythuro	11	2023
Cronfa Fusnes Cymru	180.9	2023
Cronfa Olyniaeth Rheoli Cymru	25	2023
Cronfa Fuddsoddi Hyblyg Cymru	130	2025
Cronfa Micro Fenthyciadau Cymru	16.2	2025
Cronfa Sbarduno Technoleg Cymru II	20	2025
Cronfa Eiddo Masnachol Cymru	55	2030
Cronfa Datblygu Eiddo Cymru II	32	2032
Cronfa Safleoedd sydd ar Stop	40	2035
Cronfa Buddsoddi Twristiaeth Cymru	50	2042
Cronfa Ynni Lleol	11.3	Yn parhau

FW Capital	Swm Ariannu (£m)	Dyddiad Gorffen Buddsoddi
Northern Powerhouse Investment Fund (Dyffryn Tees a Cumbria)	51	2022
Northern Powerhouse Investment Fund (Gogledd Orllewin)	51	2022
Tees Valley Catalyst Fund	10	2023
North East Property Fund	10	2022

Pobl

Ein pobl yw ein cryfder mwyaf ac rydym yn gweithio'n galed i gyflwyno ein harian a'n gwasanaethau er budd Cymru. Fel cyflogwr rydym yn cynnig strategaeth hyfforddi a datblygu ragweithiol ochr yn ochr â ffocws lles cadarn. Mae Grŵp Banc Datblygu Cymru yn annog ac yn cefnogi gweithwyr i ddatblygu

eu gyrfa gyda 15% o bobl yn cael dyrchafiad yn 2018/19. Yn 2019/20 bydd datblygiad llwybr gyrfa strwythuredig ar gyfer gweithwyr mewn timau buddsoddi yn cael ei weithredu a fydd yn yrrwr allweddol yn denu a chadw'r bobl iawn i sicrhau twf y sefydliad yn y dyfodol.



Roedd dros 30% o'r holl waith recriwtio yng Nghymru wedi'u lleoli yn Wrecsam, sydd â 32 o staff, ac felly ar y trywydd iawn i fodloni strategaeth Cymru Gyfan i gyrraedd 51 erbyn 2021.



Cynyddodd yr hyfforddiant o dros 50% i £228k sy'n adlewyrchu'r ffocws ar recriwtiaid newydd a phobl mewn rolau newydd a'n hymrwymiad parhaus i ddatblygu ein gweithlu.

Cyflwyno mentrau cyllid ac Adnoddau Dynol newydd

gyda'r nod o wella profiad staff, gan ddileu'r baich gweinyddol o ran cynhyrchu adroddiadau a llenwi ffurflenni a lleihau'r papur a ddefnyddir ar draws BDC.

55+

Recriwtio gwell nag erioed i ddiwallu'r twf busnes gyda **55 o recriwtiaid newydd a 32 o symudiadau mewnol.**



Cynhaliwyd rhaglen benodol wedi'i hanelu at gefnogi lles gweithwyr cyflogedig gyda ffocws penodol bob mis.

Darparwyd hyfforddiant datblygu tîm ac olyniaeth rheoli ar gyfer yr uwch reolwyr.

Perthnasoedd

Mae perthynas gref â rhanddeiliaid yn hanfodol er mwyn darparu ein cynnyrch a'n gwasanaethau yn llwyddiannus. Ein hetholaethau yw'r rhai sy'n cael eu heffeithio gan ein gweithgarwch, neu sy'n gallu effeithio ar ein gweithgarwch.

Mae ein prif rhanddeiliaid yn cynnwys Llywodraeth Cymru fel ein cyfranddaliwr, buddsoddwyr eraill yn ein cronfeydd a'n gweithwyr cyflogedig.

Mae rhanddeiliaid eilaidd yn cynnwys cwsmeriaid, cyflenwyr, rheoleiddwyr, sefydliadau busnes a'r gymuned ehangach.

Ym mhob achos, rydym yn ceisio adeiladu perthnasoedd cadarnhaol yn seiliedig ar ein gwerthoedd craidd sef Agored, Cyfrifol, Partneriaeth. Ar draws y flwyddyn rydym wedi cynnal dros 40 o ddigwyddiadau a gynhaliwyd ar y cyd â chwsmeriaid a sefydliadau busnes gan gynnwys FSB Cymru,

Busnes Cymru, ICAEW, RICS a Chydffederasiwn Diwydiant Prydain.

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd gweithio'n agos gyda busnes Cymru i sicrhau bod busnesau'n gallu cael y cymorth iawn ar yr adeg iawn iddyn nhw. Yn ystod y flwyddyn cafwyd 400 o atgyfeiriadau rhwng Busnes Cymru a'r Banc Datblygu, pedair gwaith nifer yr atgyfeiriadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn flaenorol.



Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015



Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ffyniant i Bawb: y cynllun gweithredu ar yr economi



Comisiynydd y
Gymraeg
Welsh Language
Commissioner

Mesur y Gymraeg
(Cymru) 2011



Gweithio mewn partneriaeth i fusnesau Cymru.

Digwyddiad olyniaeth wedi'i gyd-gynnal gyda Brewin Dolphin ac ACCA.

Cydweithio â Llywodraeth Cymru



Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae Banc Datblygu Cymru yn is-gwmni sydd ym mherchnogaeth lwyr Llywodraeth Cymru. Mae Banc Datblygu Cymru yma i alluogi Llywodraeth Cymru i gyflawni ei hamcanion polisi ledled Cymru. Ar y naill law, bydd yn gwasanaethu busnesau Cymru, gan

roi iddynt y cyfalaf sydd ei angen arnynt i gychwyn, cryfhau a thyfu. Ar y llaw arall, bydd yn gwasanaethu Llywodraeth Cymru, drwy gyfeirio arian cyhoeddus at y mannau lle gallant gael yr effaith fwyaf – ar raddfa fwy, yn gyflymach, ac mewn ffordd gynaliadwy.



Ken Skates

y Gweinidog dros yr
Economi a Thrafnidiaeth

"Mae hon wedi bod yn flwyddyn bwysig i'r Banc Datblygu ac rwy'n ei llongyfarch ar gyrraedd ei tharged buddsoddi pum mlynedd o £80m mewn deunaw mis yn unig. Yr oeddwn yn falch iawn hefyd o agor ei bencadlys newydd yn Wrecsam, sy'n dangos fy mhenderfyniad y bydd y banc yn gwasanaethu Cymru gyfan o ddifrif ac yn cryfhau ein heconomiâu rhanbarthol.

"Mae uchafbwyntiau eraill wedi cynnwys lansio Angylion Buddsoddi Cymru a Dirnad Economi Cymru – dwy fenter strategol bwysig sy'n gwella amrywiaeth eang gwasanaethau â tharged y Banc Datblygu, gan weithio law yn llaw â Busnes Cymru."



Julie James

y Gweinidog dros
Dai a Llywodraeth Leol

"Mae'r Banc Datblygu yn ein helpu i sefydlu a rhedeg dulliau newydd a chyffrous o adeiladu tai. Mae ein cronfa Safleoedd Segur gwerth £40m yn helpu busnesau bach a chanolig i ddatgloi safleoedd segur ac adeiladu mwy o gartrefi ledled y wlad.

"Drwy Hunanadeiladu – Cymru byddwn yn galluogi mwy o bobl i oresgyn rhwystrau i adeiladu eu cartrefi eu hunain a'i agor fel dewis fforddiadwy i lawer. Mae eu parodrwydd i ddatblygu ffyrdd newydd ac arloesol o ymateb i'r heriau rydym yn eu hwynebu er mwyn adeiladu mwy o gartrefi yng Nghymru wedi creu argraff arnaf."



Rebecca Evans

y Gweinidog dros
Gyllid a'r Trefnydd

"Mae cael y gefnogaeth ariannol a'r arbenigedd cywir gan fuddsoddwr profiadol yn hanfodol i'n busnesau bach a chanolig, yn enwedig gyda'r heriau a'r ansicrwydd parhaus ynghylch y ffaith ein bod yn gadael yr UE.

"Bydd Brexit, beth bynnag yw ei ffurf, yn golygu newid yn y ffordd y mae cwmnïau Cymru yn rhedeg eu busnes, a bydd y gefnogaeth a ddarperir gan y Banc Datblygu yn chwarae rhan hanfodol wrth helpu busnesau i reoli, ffynnu a thyfu."





RHEOLI ARIANNOL A RISG

Rydym wedi datblygu ein polisiau, ein fframweithiau a'n diwylliant i gefnogi ein dull o reoli risg er mwyn sicrhau effeithiolrwydd ein systemau rheolaeth fewnol.

Adroddiad y Prif Swyddog Ariannol



David Staziker
Prif Swyddog
Ariannol

Ein blwyddyn ariannol: Adolygiad lefel uchel

Yn adroddiad blynyddol y llynedd cyflwynwyd dadansoddiad newydd o berfformiad ariannol Banc Datblygu Cymru (y Grŵp) yn dilyn cais am gyflwyno gwybodaeth ariannol mwy tryloyw o Bwyllgor Economi, Seilwaith a Sgiliau Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Yn dilyn hyn, cydnabu'r Pwyllgor ei fod yn fodlon ar y cyflwyniad newydd hwn ac felly byddwn yn parhau i ddatblygu tryloywder o ran perfformiad ariannol yn hyn o beth ac mewn adroddiadau blynyddol yn y dyfodol.

Byddwn yn parhau i ddefnyddio'r un fformat â'r llynedd;

- disgrifio dau weithgaredd gwahanol y Grŵp a sut maen nhw'n cynhyrchu refeniw ac yn creu costau;
- crynhoi'r refeniw a'r costau ar y lefel gyfunol ac yna dangos sut mae'r rhain yn torri i lawr rhwng y ddau weithgaredd hyn;
- cymharu perfformiad flwyddyn ar ôl blwyddyn ar gyfer pob gweithgaredd; a
- chymharu costau gweithredu'r Grŵp gyda'i refeniw.

Gweithgareddau'r Grŵp

Gellir symleiddio strwythur y Grŵp ar lefel uchel drwy wahanu ein gweithgareddau rhwng dau faes gwahanol, sef busnes y gwasanaethau a busnes y cronfeydd.

	Gwasanaethau	Cronfeydd
Beth mae'r rhan hon o'r busnes yn ei wneud?	Mae hyn yn cynnwys gwasanaethau rheoli cyllid fel buddsoddi a chasglu ad-daliadau o fusnes y gronfa a darparu gwybodaeth reoli ar gyfer ein Cronfeydd ein hunain (y golofn gyferbyn) a chronfeydd allanol y pleidiau. Mae hefyd yn cynnwys ariannu gwasanaethau cynnal fel cyfleusterau, TG, cyllid, cyfathrebu ac adnoddau dynol. Yn olaf, mae'n cynnwys gweithgareddau cefnogi Angylion Buddsoddi Cymru a Dirnad Economi Cymru.	Mae gan y Grŵp sawl cronfa, a ddefnyddir i ddarparu benthyciadau neu brynu cyfranddaliadau mewn busnesau yng Nghymru a rhannu benthyciadau ecwiti i brynwyr cartrefi newydd yng Nghymru. Caiff y cronfeydd hyn eu rheoli'n bennaf gan y Busnes Gwasanaethau.
Sut mae'n cynhyrchu incwm?	Mae'r refeniw yn cynnwys y ffioedd a gafwyd am reoli'r gronfa a gwasanaethau cynnal cronfeydd a Chymorth Grant Gweinidogion Cymru (FY18 yn unig).	Mae refeniw yn cynnwys ffioedd, llog a dderbyniwyd ar fenthyciadau, derbynebau pan werthir cyfranddaliadau ac enillion neu golledion ar fuddsoddiadau a gaiff eu hailbrisio ar ddiwedd y flwyddyn i'w gwerth (teg) presennol.
Pa gostau sy'n codi?	Mae costau'n cynnwys; staff, ystadau a phrynu gwasanaethau (fel TG).	Mae'r costau'n cynnwys ffioedd a delir am wasanaethau rheoli'r gronfa, darpariaethau ar gyfer colledion ar fuddsoddiadau ac chostau gweithredu'r gronfa fel ffioedd archwilio.
A ellir asesu perfformiad busnes gan ddefnyddio adolygiad blynyddol?	Bydd adolygiad blynyddol yn dangos a yw'r rhan hon o'r Grŵp yn talu ei chostau gweithredu.	Mae hyd pob un o'n cronfeydd yn amrywio a gall fod yn fwy na deng mlynedd. Mae proffidioldeb a pherfformiad cronfa yn amrywio o flwyddyn i flwyddyn ac mae'n ddibynnol ar ei chyfnod aeddfedrwydd. Mae gweithredu IFRS 9 wedi cyflwyno cyfnewidioldeb ychwanegol a achosir gan symudiadau o'r naill flwyddyn i'r llall mewn asedau sy'n cael eu cadw ar werth teg sy'n amcangyfrifon ac nas gwiredwyd. Nid yw adolygiad blynyddol o sefyllfa gyfun ein holl gronfeydd yn ffordd effeithiol o asesu perfformiad cronfa unigol.

Dadansoddi perfformiad Grŵp Cylchrannol

Tabl A: Dadansoddiad lefel uchel o Ddatganiad Incwm Cyfunol FY19 a FY18

	FY19			FY18		
	Gwasanaethau	Cronfeydd	Grŵp	Gwasanaethau	Cronfeydd	Grŵp
	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Refeniw	25.9	37.1	40.4*	24.5	28.6	34.0*
Costau	-23.0	-50.1	-50.5*	-19.8	-28.8	-29.5*
Gwarged /(diffyg)	2.9	-13.0	-10.1	4.7	-0.2	4.5

* Mae'r ffigurau Grŵp hyn yn llai na chyfanswm ffigurau busnes y Gwasanaethau a'r Cronfeydd oherwydd bod trafodion wedi'u dileu rhwng y ddau. Mae cyfuniad llawn sy'n dangos sut mae'r trafodion rhwng y ddau wedi'u dileu wrth gyfuno rhwng y ffigurau yn Nhabl A uchod, Tabl B cyferbyn, Tabl C ar dudalen 76 a'r datganiad incwm cyfunol wedi'i gynnwys yn Atodiad A i'r adroddiad blynyddol.

Mae'r ffigur o £10.1m ar gyfer diffygion Grŵp (gwarged £ 4.5m FY18) ar gyfer FY19 yn cynnwys y gwarged o £2.9m (£4.7m FY18) o fusnes y gwasanaethau a diffyg o £13.0m (diffyg o £0.2m FY18) o'r busnes cronfeydd. Mae'r gwargedau ar gyfer y busnesau gwasanaethau a chronfeydd yn cael eu hegluro'n fanylach yn Nhablau (B) ac (C) yn y drefn honno.

Yn y datganiad incwm cyfunol, dadansoddir gwarged y Grŵp rhwng diffyg o £10.5m (gwarged £4.5m FY18) y gellir ei briodoli i gyfranddalwyr ecwiti, Gweinidogion Cymru, a gwarged o £0.4m (FY18 dim) y gellir ei briodoli i log nad yw'n rheoli. Mae hyn yn cynrychioli'r gyfran o ddiffyg/gwarged busnes y cronfeydd sy'n ddyledus i Gronfa Bensiwn Clwyd o ganlyniad i'w buddsoddiad ecwiti eleni i Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru. Gweler Tabl C a'r nodyn cysylltiedig am fanylion.

Perfformiad ein busnesau gwasanaethau

Ein busnes gwasanaethau yw'r rhai sy'n creu'r costau gweithredu.

Tabl B: Dadansoddiad o Ddatganiad Incwm Gwasanaethau FY19 a FY18

	FY19	FY18	Sylwadau
	£m	£m	
Incwm rheoli'r Gronfa	25.9	22.8	Mae'r cynnydd yn digwydd yn bennaf o ganlyniad i naill ai cronfeydd newydd yn cael eu rheoli neu effaith blwyddyn gyfan y cronfeydd newydd a ddaeth dan reolaeth yn ystod FY18.
Cymorth grant a dderbyniwyd	0	1.7	Fel y cytunwyd â Llywodraeth Cymru, ni fydd rhagor o Gymorth Grant ar gael.
Cyfanswm y refeniw	25.9	24.5	
Costau staff	-10.5	-9.2	Mae'r cynnydd yn bennaf o ganlyniad i lefelau staffio uwch er mwyn darparu mwy o arian. Cyfartaledd nifer y staff a gyflogwyd yn ystod FY19 a FY18 oedd 183 a 165 yn y drefn honno.
Costau eraill	-12.5	-10.6	Cynnydd yn unol â'r seilwaith a'r costau gweithredu ychwanegol sy'n deillio o'r twf mewn cronfeydd o dan reolaeth.
Cyfanswm y costau	-23.0	-19.8	
Gwarged o incwm dros gostau	2.9	4.7	

Gwarged a Chynaliadwyedd

Dylid cydnabod nad yw'r gwarged a nodir uchod ar gael i'w ddosbarthu. Mae eisoes wedi'i glustnodi fel rhan o'r cronfeydd gweithredu wrth gefn mae Grŵp Banc Datblygu Cymru wedi'u cronni a'r cyfraniad gofynnol o £57m rhwng 2020 a 2024 i Gronfa Busnes Cymru a Chronfa Buddsoddi Hyblyg Cymru ynghyd â'r elw etifeddol o'r cronfeydd hyn a chronfeydd eraill mewn modd gwiredy fel cronfa JEREMIE Cymru a Chronfa BBaCh Cymru. Mae'r elw etifeddiaeth hyn o gronfa JEREMIE Cymru a Chronfa BBaChau Cymru yn cyfateb i £14m ar 31 Mawrth 2019 (£5m ar 31 Mawrth 2018).

Fel y dangosir yn Nhabl B, gostyngodd y gwarged a gynhyrchwyd gan y busnesau gwasanaeth o £1.8m (38%) o FY18. Rhagwelwyd gwarged o £2.5m yn FY19 yn nghynllun Banc Datblygu Cymru ac fe'i cymeradwywyd gan Weinidogion Cymru er mwyn galluogi'r Grŵp i barhau i adeiladu cronfeydd arian wrth gefn. Bydd y cronfeydd wrth gefn hyn yn galluogi'r Grŵp i weithredu heb gymorth grant gan Lywodraeth Cymru a pharhau i hunan-ariannu, un o amcanion allweddol Banc Datblygu Cymru a Gweinidogion Cymru. Gallwn ragamcanu'r incwm a gwariant y busnes gwasanaethau gyda chryn sicrwydd am y pum mlynedd nesaf sy'n dangos bod busnes y gwasanaethau yn parhau i fod mewn sefyllfa o warged cronfol ac felly yn adroddiad y cyfarwyddwyr rydym yn gallu gwneud ein datganiad o hyfywedd hirdymor dros y 5 mlynedd nesaf p'un a oes gwarged neu ddiffyg yn ein busnes cyllid ai peidio.

Mae'r £2.9m o warged a nodwyd yn Nhabl B uchod £0.4m yn uwch na'r hyn a gynlluniwyd oherwydd proffilio cyllidebol. Mae'r pontio i Fanc Datblygu Cymru yn rhaglen tair blynedd. Mae'r costau trawsnewid cysylltiedig hyn wedi digwydd yn hwyrach na'r hyn a fwriadwyd yn wreiddiol, gan gynnwys recriwtio a buddsoddi mewn seilwaith TGCh.

Mae'r holl warged a nodir yn Nhabl B uchod yn ddyledus i gyfranddaliwr ecwiti'r Grŵp, sef Gweinidogion Cymru.

Perfformiad ein busnes cronfeydd

Mae'r Grŵp yn cael arian gan fuddsoddwyr (Gweinidogion Cymru yn bennaf). Mae ein busnes cronfeydd yn buddsoddi'r cronfeydd hyn, yn casglu ad-daliadau, ac yna naill ai'n ad-dalu'r buddsoddwr neu'n ailfuddsoddi'r ad-daliadau mewn cronfeydd presennol neu newydd.

Mae'r perfformiad yn adlewyrchu canlyniadau cyfunol 16 o gronfeydd buddsoddi a reolir gan fusnes y gwasanaethau, y buddsoddiad o £50m yng Nghronfa Buddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru a chronfa benthyciadau ecwiti a rennir Cymorth i Brynu – Cymru.

Cyflwynir y dadansoddiad perfformiad o flwyddyn i flwyddyn ar gyfer y busnesau cronfeydd yn Nhabl C.

Tabl C: Dadansoddiad o Ddatganiad Incwm Cronfeydd FY18 a FY19

	FY19	FY18	Sylwadau
	£m	£m	
Ffioedd a dderbyniwyd	3.5	3.0	Mae'r cynnydd yn cyfateb i faint cynyddol y ddyled a'r llyfr buddsoddi ecwiti.
Difidendau ac incwm llog	6.9	8.0	Mae swm FY19 wedi'i ostwng o £1m ar ôl addasiad o IFRS 9 nad yw'n arian parod gofynnol nad yw wedi'i adlewyrchu yn swm FY18. Mae gostyngiad cyfatebol o £1m wedi'i wneud i ddarpariaethau FY19 (gweler isod). Mae'r newid yn y contract ariannu HTB-W (gweler isod) yn golygu bod £0.6m o incwm cyfradd llog effeithiol wedi'i gynnwys yn nghyfansw, FY18 nad yw wedi'i gynnwys yn FY19. Felly byddai cymhariaeth tebyg am debyg yn codi o £7.4m yn FY18 i £7.9m yn FY19 sy'n cyd-fynd â'r cynnydd o flwyddyn i flwyddyn yn y llyfr benthyciadau, wedi'i bennu drwy ostwng cyfraddau llog cyfartalog.
Rhyddhau grant ERDF	25.4	22.0	Mae'r cynnydd yn adlewyrchu lefelau uwch o fuddsoddiad, yn enwedig yn rhanbarthau Gorllewin Cymru a'r Cymoedd ar gyfer Cronfa Fusnes Cymru (gweler y nodyn isod).
Realeiddio ecwiti	0.6	0.2	Mae'r cynnydd hwn yn adlewyrchu saith ymadawiad llawn neu rannol yn FY19 ac un ymadawiad yn FY18 sy'n cynrychioli elw arian parod o arian parod cyfunol o 1.2 o weithiau yn FY19 (FY18 1.6 gwaith).
Trysorlys net	0.7	0.1	Cynnydd yn adlewyrchu twf mewn cronfeydd o dan reolaeth.
Colled heb ei Wireddu ar fenthyciadau HTB-W	0	-5.2	Yn dilyn newid cytundebol yn FY18, mae unrhyw enillion neu golledion bellach yn cael eu hadlewyrchu yn y balans benthyciadau sy'n ddyledus i Weinidogion Cymru (gweler isod). Er bod y datganiadau ariannol yn dangos y cynnydd gwerth teg nas gwiredddwyd o £26.8m (FY18 £3.9m) a'r enillionl a wireddwyd o £1.4m (FY18 £0.5m) mae'r rhain yn cael eu gwrthbwysu gan golled ar drosglwyddo'r enillion hyn i Weinidogion Cymru o £28.2m (FY18 £9.2m) gan arwain at sefyllfa net o ddim yn y datganiad incwm eleni.
Cyfanswm y refeniw	37.1	28.6	

	FY19	FY18	Sylwadau
	£m	£m	
Darpariaethau a wnaed	-2.3	-14.4	Gweler y sylw isod.
Colledion gwerth teg cronfa anghyfunol	-14.8	0	Mae'r golled hon yn cynrychioli'r symudiad yng ngwerth teg y buddsoddiad gwreiddiol o £50m i Gronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru. Gweler y sylw isod.
Gwerth teg arall (colledion)	-14.96.3	0	Gweler y sylw isod.
Ffioedd rheoli'r gronfa a dalwyd	-17.0	-13.4	Cynydd yn adlewyrchiad o'r cronfeydd ychwanegol a gaiff eu rheoli.
Costau eraill	-1.1	-0.9	Cyson o flwyddyn i flwyddyn.
Cyfanswm y costau	50.1	-28.8	
Diffyg	-13.0	-0.2	
Diffyg sy'n briodoladwy i gyfranddaliwr ecwiti	-13.4	-0.2	Mae hyn yn cynrychioli'r gyfran o diffyg y busnes cronfeydd sy'n ddyledus i'r cyfranddaliwr, sef Gweinidogion Cymru.
Gwarged y gellir ei briodoli i fuddiant anrheolaethol	0.4	0.0	Mae hyn yn cynrychioli'r gyfran o warged y busnes cronfeydd y gellir ei phriodoli i Gronfa Bensiwn Clwyd o ganlyniad i'w buddsoddiad ecwiti eleni i Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru (gweler y nodyn isod).

Mae Tabl C yn dangos fod y busnes cronfeydd wedi cynhyrchu diffyg o £13m y flwyddyn eleni o'i gymharu â diffyg o £0.2m yn ystod y flwyddyn flaenorol. Y prif resymau am y newid mewn perfformiad yw effaith mabwysiadu IFRS 9 yn FY19 a bennwyd yn erbyn rhyddhau'r grant EDRF uwch a dim colledion HTB-W.

Rhyddhau grant ERDF

Mae'r grant ERDF yn cael ei ryddhau fel refeniw i ddatganiad incwm y Grŵp dros gyfnod buddsoddi saith mlynedd Cronfa Fusnes Cymru yn unol â lefel y buddsoddiadau a wnaed mewn blwyddyn.

Darpariaethau – effaith IFRS 9

Mae'r rhif FY19 yn adlewyrchu mabwysiadu IFRS 9 ac mae'n ymwneud yn unig ag amhariadau ar fenthyciadau. Dangosir yr amhariad ar ôl gostyngiad o tua £1m mewn perthynas â'r ffordd y cyflwynir incwm llog bellach (gweler y nodyn ar incwm difidend a llog uchod). Mae'r ffigur FY18 yn ymwneud â benthyciadau ac ecwiti gyda'r elfen ecwiti yn cyfateb i £9.4m. Felly byddai cymhariaeth wirioneddol yn gost o £3.3m yn FY19 o gymharu â £5.0m yn FY18.

O dan IFRS 9, mae darpariaethau colli yn seiliedig ar ddisgwyliadau ar gyfer colledion yn y dyfodol ac ni ellir eu cymharu â'r dull darparu blaenorol a oedd yn seiliedig ar fodel o golledion a gafwyd. Mae iechyd y portffolio ar gyfer y llyfr benthyciadau wedi gwella yn ystod y flwyddyn o 85% i 86% gan adlewyrchu effaith y twf yn y bargeinion eiddo risg isel. Hwn yw'r prif reswm dros y gostyngiad yn y darpariaethau a gynhelir.

Colledion/enillion gwerth teg eraill – effaith IFRS 9

O dan IFRS 9 dangosir symudiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau ecwiti yn y datganiad incwm. Yn FY18, dangoswyd enillion o £10.5m yn y datganiad cyfunol o incwm cynhwysfawr wedi'i wrthbwysu gan ddarpariaethau o £9.5m (gweler y nodyn uchod). Gwir gymhariaeth yw cost o £16.3m yn FY19 o'i gymharu ag ennill o £1m yn FY18. Y prif reswm am y symudiad hwn o £17.3m yw gostyngiad sylweddol yng ngwerth ein daliad yn Diurnal plc, yn dilyn cyhoeddi treial clinigol gwael yn ystod y flwyddyn. O ganlyniad i symud i IFRS 9, mae'r ffigur o FY19 hefyd yn cynnwys effaith prisio teg ar bob buddsoddiad ecwiti, nodiadau benthyciadau y gellir eu trosi a buddsoddiad y Banc Datblygu yng Nghronfa Buddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru fel y nodir isod.

Cronfa Buddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru ("WLSIF")

O dan IFRS 9, mae'r buddsoddiad yn WLSIF bellach yn cael ei ddal yn y datganiadau ariannol werth teg lle, fel o'r blaen, roedd yn cael ei ddal ar gost ac eithrio unrhyw ddarpariaeth angenrheidiol. Wrth brisio'r buddsoddiad yn WLSIF yn FY19, er y bu ymadael mawr a arweiniodd at gyfanswm elw o £21.7m i'r partneriaid cyfyngedig, mae gwerth teg y portffolio sydd ar ôl wedi lleihau'n sylweddol gan arwain at golled o £14.8m yng ngwerth teg y buddsoddiad yn ystod FY19. Mae'r prisiad o'r buddsoddiad yn WLSIF yn parhau i fod yn ffynhonnell allweddol o ansicrwydd amcangyfrif fel y datgelir yn Nodyn 3 a Nodyn 20 i'r datganiadau ariannol. Mae gwerth teg y buddsoddiad sy'n weddill yn y gronfa a'r ad-daliadau a dderbyniwyd hyd yn hyn yn £37m, sy'n cynrychioli colled o £13m o'i gymharu â'r buddsoddiad gwreiddiol (£1.8m o gynnydd FY18). Mae'r cynnydd o £1.8m FY18 wedi'i gynnwys yn y cyfanswm addasiadau trosiannol o £2.8m IFRS 9 mewn datganiad cyfunol o newidiadau mewn ecwiti. Y golled gwerth teg o £14.8m a gododd yn ystod FY19 yw'r gwahaniaeth rhwng y cynnydd agoriadol o £1.8m a'r diffyg cau o £13m a nodir uchod.

Dylid nodi bod symudiadau gwerth teg yn amcangyfrifon a wneir gan reolwyr buddsoddi profiadol o'r hyn a allai ddigwydd yn y dyfodol. Gall perfformiad cwmnïau buddsoddi cronfa wella a gwaethygu a bydd hyn yn effeithio ar yr amcangyfrifon hyn ac yn arwain at y ffaith nad yw buddsoddiadau'n gallu mynd i fyny ac i lawr mewn gwerth ac na fydd perfformiad hanesyddol o reidrwydd yn adlewyrchu perfformiad yn y dyfodol. Mae'r symudiad flwyddyn ar ôl blwyddyn a nodwyd uchod ar gyfer colledion/enillion Cronfeydd nad ydynt yn Gyfunol gwerth teg a cholledion/enillion gwerth teg eraill yn pwysleisio'r ffaith hon.

Un o'r canlyniadau pwysig sy'n deillio o gynnwys gwerth teg buddsoddiadau ecwiti yn y datganiad incwm cyfunol yw y bydd gwarged neu ddiffyg y Grŵp yn anochel yn llawer mwy cyfnewidiol flwyddyn ar ôl blwyddyn nag a welwyd yn hanesyddol yn dibynnu ar sut mae prisiadau'r asedau ecwiti hyn yn newid.

Cronfa benthyciad ecwiti Cymorth i Brynu – Cymru ar gyfer prynwyr tai newydd

Yn ystod y flwyddyn FY18, cytunodd Gweinidogion Cymru i newid y cytundeb buddsoddi, sydd wedi newid y ffordd mae'r gronfa'n cael ei thrin o ran cyfrifyddu.

Yn flaenorol, roedd unrhyw newidiadau gwerth teg a wireddwyd neu nas gwiredwyd yn cael eu cydnabod yn natganiad incwm cyfunol y Grŵp. Yn y gorffennol, mae'r newidiadau hyn wedi bod yn enillion, gyda'r rhan fwyaf ohonynt heb eu gwireddu gan eu bod yn seiliedig ar gynnydd a ragwelir mewn prisiau tai yn hytrach na gwerthiant gwirioneddol tai.

Yn FY18, y golled a nodwyd yn natganiad incwm cyfunol y Grŵp oedd tua £5.2m, a oedd i bob pwrpas yn dileu'r holl enillion blaenorol a gydnabuwyd drwy'r datganiad incwm. O ganlyniad i'r newidiadau yn y ddull cyfrifyddu, mae unrhyw newidiadau gwerth teg ar ddiwedd y flwyddyn bellach yn cael eu hadlewyrchu yn y balans benthyciadau sy'n ddyledus i Weinidogion Cymru, a dyna'r rheswm dros beidio â'i ddangos yn y datganiad incwm FY19.

O Dabl C, byddwch yn sylwi bod symudiadau sylweddol yng ngwerth teg yr asedau hyn sy'n sensitif iawn i newidiadau yn y mynegai prisiau tai a'r gyfradd ddisgowntio a ddefnyddiwyd yn y cyfrifiad. Rydym yn disgwyl y bydd yr enillion (neu'r colledion) hyn yn parhau i fod yn gyfnewidiol gan y gall newid bach yn y mynegai neu'r gyfradd ddisgownt achosi newid sylweddol i'r enillion neu'r golled o ran gwerth teg.

Buddiant anrheolaethol

Y buddsoddiad £10m yng Nghronfa Olyniaeth Rheoli Cymru gan Gronfa Bensiwn Clwyd (y mae £ 2.6m wedi'i dynnu i lawr ac wedi'i fuddsoddi gan y gronfa ar 31 Mawrth 2019) yw'r buddsoddiad ecwiti allanol cyntaf a wnaed i un o gronfeydd y Grŵp. Mae'n cyfateb i £10m o gyllid gan Weinidogion Cymru a £5m o gyllid gan y Grŵp ei hun. O dan reolau cyfrifyddu, ystyrir bod y gronfa hon yn cael ei rheoli gan y Grŵp ac felly mae'n rhaid ei chynnwys yn ddatganiadau ariannol y Grŵp. Gan nad yw'r Gronfa wedi'i hariannu'n llawn gan y Grŵp, mae rheolau cyfrifyddu yn ei gwneud yn ofynnol i ni ddatgelu'r gyfran o'r gronfa a briodolir i'r buddsoddwr allanol yn y fantolen gyfunol o dan y pennawd "Llog nad yw'n rheoli" o fewn yr adran ecwiti. Yn yr un modd, rydym hefyd yn datgelu'r elw y gellir ei briodoli i'r buddsoddwr allanol ar wahân yn y datganiad incwm cyfunol a'r datganiad cyfunol o incwm cynhwysfawr.



David Staziker

Prif Swyddog Ariannol
26 June 2019

Rheoli risg a rheolaeth fewnol

Mae Grŵp Banc Datblygu Cymru (y Grŵp) yn gweithredu model busnes cymharol syml sy'n darparu cynnyrch a gwasanaethau syml yn gyffredinol. Mae'n gweithredu o fewn marchnad gwasanaethau ariannol manwerthu a masnachol y DU. Fel cyllidwr bwlch i gefnogi dyheadau twf busnesau micro i ganolig yn bennaf a pherchenogion tai, mae'r Grŵp yn derbyn mwy o risg buddsoddi nag y mae darparwyr masnachol cyllid yn barod i'w oddef fel arfer.

Mae'r Grŵp wedi datblygu Polisi Rheoli Risg a Sicrwydd sy'n nodi ymagwedd y Grŵp at y maes pwysig hwn o lywodraethu, cyfrifoldebau allweddol, y fframwaith rheoli risg a'r fframwaith sicrwydd y mae'r Bwrdd yn ei ddefnyddio er mwyn sicrhau cynllunio ac effeithiolrwydd gweithredol effeithiol o ran system rheolaeth fewnol y Grŵp.

Oherwydd natur ei weithgareddau nid yw Banc Datblygu Cymru plc wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol (FCA) na'r Awdurdod Rheoleiddio Darbodus, er bod tri o'i is-gwmnïau ag asedau yn cynrychioli llai na 2% o'r portffolio yn cael eu rheoleiddio gan yr FCA. Mae gweddill y Grŵp wedi'i eithrio rhag goruchwyliaeth reoleiddiol.

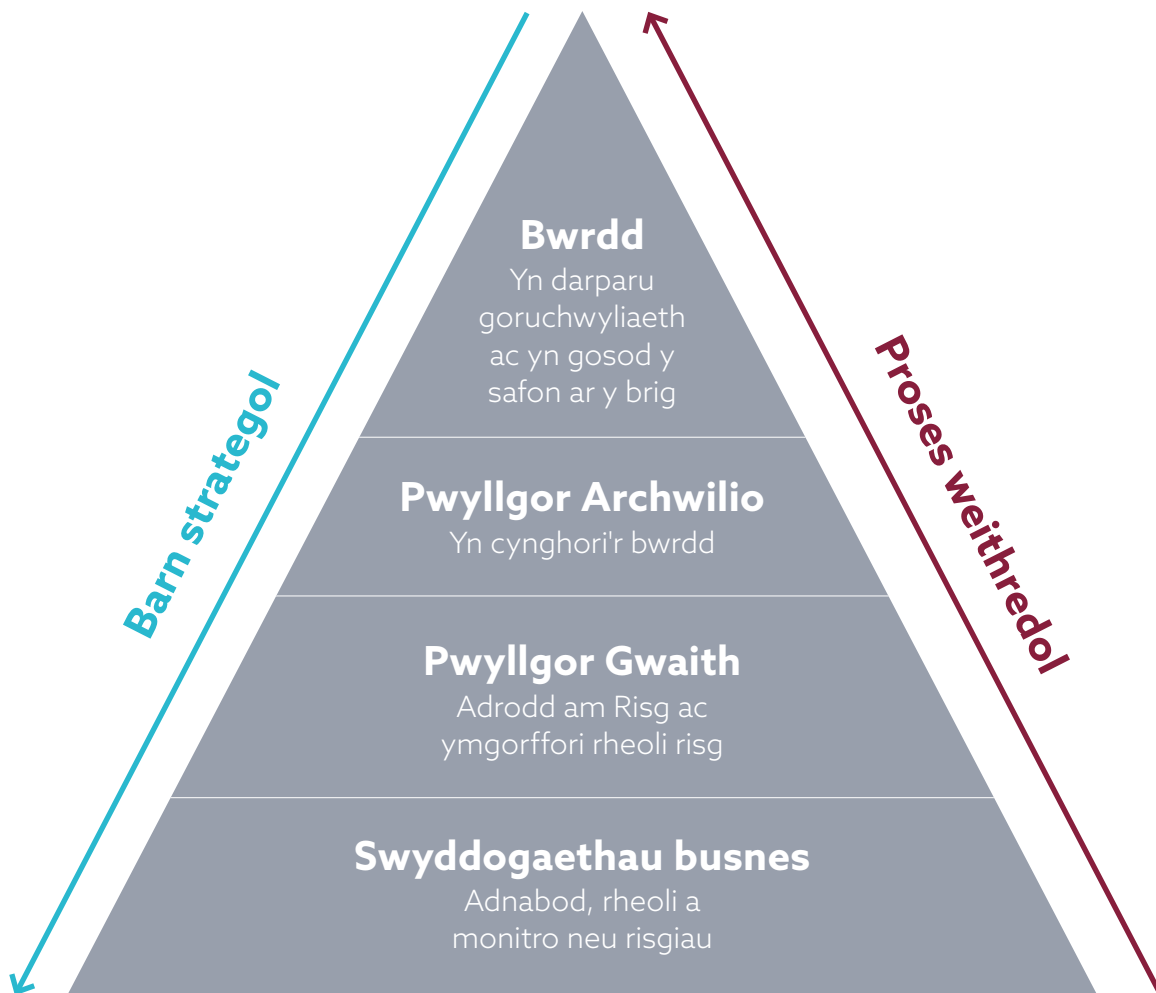
Fodd bynnag, mae Banc Datblygu Cymru plc yn ddarostyngedig i gyfreithiau a rheoliadau perthnasol eraill ac mae ganddo gyfres o bolisiau a gweithdrefnau ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth â'r amgylchedd rheoleiddiol, gan gynnwys Troseddau Ariannol, Gwrth-Lwgrwobrwy A Llygredigaeth, Gwrth-Dwyll, Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol ("GDPR") a'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth.

Rôl y Bwrdd

Y Bwrdd sydd â'r cyfrifoldeb cyffredinol am reoli risg. Rôl y Bwrdd yw gosod diwylliant y Grŵp, rhoi arweiniad entrepreneuriaidd o fewn fframwaith o reolaeth ddarbodus ac effeithiol sy'n ei gwneud yn bosibl i asesu a rheoli risg. Mae'r Bwrdd yn cael ei gefnogi gan y Pwyllgor Archwilio a Risg wrth gyflawni'r rôl hon (gweler adroddiad y Pwyllgor Archwilio a Risg am fanylion am ddiben a chyfrifoldebau'r Pwyllgor hwn mewn perthynas â rheoli risg a rheolaeth fewnol).

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am sicrhau bod cymysgedd priodol, ar y Bwrdd ac o fewn y Grŵp ehangach, o arbenigedd, gwybodaeth am y busnes, profiad ariannol, gwybodaeth dechnegol a safbwyntiau allanol.

Mae'r Bwrdd yn nodi goddefiannau risg y Grŵp i nodi a diffinio'r mathau a'r lefelau o risgiau y mae'n barod i'w derbyn wrth geisio cyflawni amcanion strategol y Grŵp a sicrhau bod fframwaith priodol ar gyfer gwneud penderfyniadau. Mae'r Bwrdd yn cynnal diwrnod strategaeth blyneddol fel modd o nodi risgiau sy'n dod i'r amlwg.



Rôl y rheolwyr a'r staff

Mae'r Uwch Dîm Rheoli (SMT) yn gyfrifol am weithredu Polisi Rheoli Risg a Sicrwydd y Grŵp ac am roi gwybod i'r Bwrdd am unrhyw newid perthnasol i debygolrwydd neu effaith prif risgiau ac am wreiddio arfer rheoli risg effeithiol ym mhob rhan o'r Grŵp. Mae hefyd yn gyfrifol am sicrhau bod goblygiadau

ariannol ac anariannol risg ar berfformiad y Grŵp yn cael eu cydnabod mewn ffordd ddarbodus ac amserol.

Mae'r holl staff yn gyfrifol am nodi, rheoli a lliniaru risgiau o fewn eu maes gweithredu a chyfrifoldeb.

Fframwaith rheoli risg

Mae Grŵp Banc Datblygu Cymru yn agored i ystod eang o risgiau wrth weithredu ei strategaeth ac wrth ymgymryd â'i fusnes o ddydd i ddydd. Mae diwylliant lle y derbynnir risg mewn modd mesuredig, rhesymedig a hyddysg yn allweddol i'w berfformiad hyd yma ac i lwyddiant yn y dyfodol. At hynny, ni fesurir ei berfformiad yn erbyn paramedrau buddsoddi yn unig ac mae'n bwysig bod meysydd risg eraill gan gynnwys risgiau Gweithredol, Hylifedd, Cydymffurfio, Rhyngwynebu, Enw Da a Strategol yn cael eu cydnabod a'u rheoli'n effeithiol. Mae'r Grŵp yn rheoli'r prif risgiau sy'n ymwneud â'i weithgareddau yn weithredol drwy amrywiaeth o ddulliau, gan gynnwys:

- Asesiad Bwrdd blynyddol o'r prif risgiau i gyflawni cynllun strategol y Grŵp yn llwyddiannus ac adolygiad o'r Polisi Rheoli Risg a Sicrwydd;
- Gweithredu fframwaith rheoli risg wedi'i gynllunio i nodi a lliniaru risg a'i gysoni â'r model "tair llinell amddiffyn" cydnabyddedig;
- Y defnydd o reolaethau lliniaru i leihau'r tebygolrwydd ac effaith risgiau a nodwyd;
- Rheoli'r risg o fewn y goddefiannau risg fel y'u diffiniwyd gan y Bwrdd;
- Rhaglen ymsefydlu gynhwysfawr ar gyfer gweithwyr cyflogedig newydd a hyfforddiant gorfodol ar gyfer cydweithwyr mewn meysydd allweddol fel Diogelu Data, Diogelwch Gwybodaeth a mynd i'r afael â gwyngalchu arian, llwgrwobrwyo a llygredigaet;
- Y canllawiau sydd ar gael i gydweithwyr drwy gyfres gynhwysfawr o bolisiau sydd ar gael ar fewnwyd y Grŵp;
- Sganio'r gorwel er mwyn nodi newidiadau rheoliadol, deddfwriaethol a chyfrifyddu sydd ar y gweill a risgiau ymddangosol a fydd yn effeithio ar weithgareddau'r Grŵp;

Er mwyn sicrhau bod penderfyniadau buddsoddi effeithiol a chyson yn cael eu gwneud yn y Grŵp, mae'r Pwyllgor Buddsoddi yn gweithredu yn unol â'r Cylch Gorchwyl a adolygir yn rheolaidd. Y Pwyllgor Buddsoddi sy'n gyfrifol am wneud penderfyniadau buddsoddi mwy. Mae'r awdurdod wedi'i ddirprwyo i gyfarwyddwyr ac uwch aelodau eraill o staff mewn perthynas â phenderfyniadau buddsoddi eraill.

Mae'r trefniadau hyn yn cynnwys Fframwaith Rheoli Risg (RMF) y Grŵp sy'n cefnogi dull y Bwrdd o nodi, asesu, monitro a rheoli'r risgiau y mae'r Grŵp yn eu hwynebu. Mae'r RMF:

- Yn dangos cysylltiad clir â strategaeth gyffredinol a chynllun busnes y Banc Datblygu;
- Yn eiddo i'r Cyfarwyddwr Risg, Cydymffurfio A Chyfreithiol ac wedi'i gymeradwyo gan Fwrdd Banc Datblygu Cymru plc. Mae unrhyw newidiadau i'r RMF yn cael eu hargymhell gan y Pwyllgor Archwilio a Risg i'r Bwrdd er mwyn eu cymeradwyo;
- Yn amlinellu'r weledigaeth a'r amcanion rheoli risg, a'r dull o ddatblygu gallu'r Grŵp i reoli risg;
- Yn cael ei adolygu'n flynyddol ac, os oes angen, yn cael ei ystyried yn amlach er mwyn adlewyrchu unrhyw newidiadau sylweddol i'r rhagolygon busnes, economaidd neu reoleiddiol; a

Mae trafodaeth ynghylch sut mae'r Grŵp yn ymdrin â'i risgiau mewn perthynas ag offerynnau ariannol wedi'i nodi yn Nodyn 20 o'r datganiadau ariannol.

Mae elfennau allweddol ein RMF yn cynnwys diwylliant risg, goddefgarwch risg a sicrwydd risg.

Dwylliant risg

Mae diwylliant risg yn cefnogi Grŵp Banc Datblygu Cymru i gyflawni ei ddiben a'i amcanion a nodwyd o fewn risg dderbyniol. Mae'n cael ei adlewyrchu mewn ymddygiad a ddangoswyd gan y Bwrdd a chydweithwyr o ran ymwybyddiaeth o risg, cymryd risgiau a rheoli risg. Mae'r model "tair llinell o amddiffyniad" yn allweddol i sicrhau bod rheoli risg wedi'i wreiddio ar draws y Grŵp. Anogir cydweithwyr i gymryd perchenogaeth o'r broses o nodi a rheoli risg sy'n dod o fewn eu priod feysydd busnes.

Mae'r "cywair o'r brig" yn rhan hanfodol o'r diwylliant hwn. Mae'r Bwrdd a'r uwch reolwyr yn gweithredu ac yn disgwyl i gydweithwyr weithredu'n agored ac yn onest ac i uwchgyfeirio diffyg cydymffurfiaeth â pholisïau a gweithdrefnau. Caiff cydweithwyr eu hannog i adrodd am ddigwyddiadau risg a "damweiniau y bu bron iddynt ddigwydd."

Yn erbyn y cefndir hwn mae'r Grŵp mewn sefyllfa dda i fodloni ei gyfrifoldebau risg o ran ymddygiad a sicrhau bod ei gwsmeriaid yn cael eu trin yn deg. Rheolir risg ymddygiad (y risg o ganlyniadau cwsmeriaid drwg) drwy amrywiaeth o ddulliau, gan gynnwys:

1 Mae pob cydweithiwr yn ymgymryd â hyfforddiant gorfodol sy'n berthnasol i'w rôl;

2 Mae polisi prisio Grŵp yn sicrhau dull gweithredu cyson o ran cyfraddau llog, ac mae manylion pellach am y rhain ar gael ar ein gwefan;

3 Mae fforddiadwyedd yn ystyriaeth allweddol o'r holl geisiadau am fenthyciad a gaiff eu gwerthuso gennym;

4 Mae gwahanu dyletswyddau yn sicrhau bod penderfyniadau benthyca bob amser yn cael eu hadolygu gan "ail bâr o lygaid";

5 Caiff niferoedd cwynion cwsmeriaid eu monitro'n agos ac ymatebir i bob cwyn gan uwch reolwyr;

6 Adolygiadau o ffeiliau gan y tîm Cydymffurfiaeth;

7 Adolygiad o ddyluniad ac effeithiolrwydd gweithredol ein hamgylchedd rheoli gan ein harchwilwyr mewnol annibynnol.

Goddef risg

Mae'r Grŵp wedi nodi'r categorïau risg menter canlynol sy'n berthnasol i'w strategaeth a'i weithrediadau ac yn ei adolygiad blynyddol o drefniadau rheoli risg ym mis Ionawr 2019 priodolodd y Bwrdd oddefgarwch i bob categori fel a ganlyn:

Categori Risg Menter	Goddefiad Risg
Cydymffurfio	Dibwys
Rhyngwyneb	Isel
Mandad buddsoddi	Isel
Hylifedd	Dibwys
Gweithredol	Isel
Enw da	Isel
Strategol	Isel

Mae'r Bwrdd wedi pennu'r prif risgiau a ganlyn i gyflawni amcanion strategol y Grŵp.



Risg is



Dim newid i risg



Mwy o risg

Prif risgiau



Methiant i gyflawni Achos Busnes ac ymrwymïadau'r Grŵp a/neu aliniad/ymgysylltiad gwael â'n rhanddeiliad.

Risg a materion posibl	Sut rydyn ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Er mwyn cyflawni'r achos busnes mae angen perfformiad cryf parhaus "busnes fel arfer" ar yr un pryd â gwella effeithlonrwydd gweithredol a thyfu'r busnes i gyflawni ein targedau heriol. Byddai methu â chyflawni ymrwymïadau'r achos busnes yn achosi niwed i enw da. Maes risg: STRATEGOL Goddefiant risg: Isel Sgôr cyn-rheoli: Uchel	Caiff y gwaith o gyflawni mentrau unigol ei reoli drwy benodi timau prosiect, dan arweiniad uwch reolwyr, gydag allbynnau wedi'u diffinio'n glir a monitro cynnydd yn agos. Mae tracio perfformiad busnes craidd y Grŵp yn cael ei gefnogi gan gyfres gynhwysfawr o wybodaeth reoli. Mae aelodau'r Bwrdd yn cael diweddariadau rheolaidd ar berfformiad o ran busnes craidd a gwaith prosiect. Sgôr ôl-reoli: Sylweddol	Agorodd ein prif swyddfa yn Wrecsam ar amserl ym mis Medi. Mae ein prosiect digidoleiddio uchelgeisiol yn mynd rhagddo'n foddhaol a bydd yn gwella ein cysylltiad â chwsmeriaid a'n heffeithlonrwydd yn y misoedd a'r blynnyddoedd i ddod. Rydym yn parhau i fonitro perfformiad y Grŵp o ddydd i ddydd yn ofalus er mwyn sicrhau ein bod yn cyflawni ein gweithgareddau busnes craidd yn llwyddiannus.

— Methu â chyflawni amcanion perfformiad y gronfa.

Risg a materion posibl	Sut rydyn ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Mae'r Grŵp wedi datblygu hanes cadarn o ddarparu arian yn llwyddiannus. Mae'n hanfodol i ddyfodol y Banc Datblygu bod y record hwn yn cael ei wella drwy barhau i gyflawni amcanion y gronfa. Maes risg: MANDAD BUDDSODDIADAU Goddefiant risg: Isel Sgôr cyn-rheoli: Uchel	Mae pob cronfa a godwn yn cael ei datblygu mewn ymateb i faes penodol o fethiant y farchnad ac mae ganddo allbynnau targed wedi'u diffinio'n glir o'r cychwyn. Caiff y dangosyddion perfformiad allweddol hyn eu holrhain yn ofalus drwy wybodaeth reoli fanwl, gan alluogi datblygu strategaethau newydd neu gymryd camau adferol fel y bo'n briodol. Rydym yn codi ymwybyddiaeth o'r cyllid sydd ar gael drwy weithgarwch marchnata a datblygu busnes cydgysylltiedig ar draws nifer o sianelau. Sgôr ôl-reoli: Cymedrol	Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf llwyddodd y Banc Datblygu i gyrraedd neu ragori ar bob un o'i dargedau dangosyddion perfformiad allweddol ar gyfer Cymru. Rydym yn codi ymwybyddiaeth o arlwy BDC drwy amrywiaeth o gyfryngau ac mae ein presenoldeb yn y cyfryngau cymdeithasol yn parhau i ddatblygu a gwella ein cyswllt â'r gymuned micro fusnesau. Parhawn i ddatblygu ein rhwydwaith o gyfryngwyr, gan gynnwys practisau cyfrifyddiaeth a banciau, i nodi cyfleoedd ariannu.

↓ Methiant i sicrhau bod cyllid yn dal i fod ar gael o ran math/a digonedd.

Risg a materion posibl	Sut rydyn ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Mae parhad tymor hir Banc Datblygu Cymru yn dibynnu ar barodrwydd parhaus Llywodraeth Cymru i ddarparu cyllid i'r Banc fuddsoddi. Mae ansicrwydd ynghylch yr arian fyddm ar gael gan lywodraeth y DU yn y dyfodol yn sgil y ddadl barhaus am Brexit. Maes risg: HYLIFEDD Goddefiant risg: Dibwys Sgôr cyn-rheoli: Sylweddol	Rydym yn defnyddio ein profiad ein hunain a phrofiad ein cwsmeriaid i nodi bylchau yn narpariaeth cyllid y sector preifat a gweithio'n agos gyda chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru i ddatblygu cynigion cronfa i fynd i'r afael â methiant y farchnad. Mae dangos tystiolaeth bod canlyniadau'r gronfa'n cael eu cyflawni'n llwyddiannus yn allweddol i'n hygyrdd fel sianel gyflenwi broffesiynol a llwyddiannus ar gyfer mentrau cymorth busnes Llywodraeth Cymru a busnes rheoli cronfeydd. Yn unol â hynny, rydym yn olrhain perfformiad a chyflawniad y dangosyddion perfformiad allweddol yn ofalus. Gradd ôl-reoli: Cymedrol	Yn y flwyddyn ariannol 2018/19, oherwydd cyllid gan Lywodraeth Cymru, bu'n bosib cyhoeddi £187m o arian ychwanegol i gefnogi dyheadau twf busnesau micro a chanolig Cymru. Yn ogystal, llwyddodd y Banc Datblygu i godi £10m mewn ecwiti sefydliadol o Gronfa Bensiwn Clwyd i'r Gronfa Olyniaeth Rheoli. Rydym yn parhau i ddatblygu cyfleoedd cronfa newydd lle rydym yn nodi bod methiant yn y farchnad fel rhan o'n strategaeth i ddarparu rhaglen dreigl o gyllid.

— Methiant i optimeiddio effeithiolrwydd gweithredol.

Risg a materion posibl	Sut rydyn ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Mae prosesau a systemau aneffeithlon neu aneffeithiol yn debygol o arwain at safonau gwasanaeth cwsmeriaid gwael a niwed i enw da hanesyddol a brand Grŵp. Bydd ymagwedd anghyson tuag at weithgarwch buddsoddi craidd yn effeithio ar berfformiad y Grŵp o ran cynnydd o ran mwy o amhariadau, adenillion cronfeydd llai a phosiblwydd cynyddol o dorri cytundebau ariannu. Maes risg: GWEITHREDOL Archwaeth risg: Isel Sgôr cyn-rheoli: Uchel	Mae gennym set gynhwysfawr o weithdrefnau sydd ar gael i bob cyd-weithiwr ar ein mewnrwyd. Mae ein tîm Cydymffurfiaeth yn cynnal adolygiadau rheolaidd o ffeiliau er mwyn sicrhau dull cyson o weithredu. Rhennir y canlyniadau ag uwch reolwyr ac mae gan y staff dargedau ansawdd wedi'u gwreiddio yn eu hamcanion perfformiad blynyddol. Sylweddolwn, er mwyn cyflawni ein targedau ymestynnol yn gost-effeithiol, ei bod yn rhaid i ni chwilio'n gyson am ffyrdd gwell o weithio. Mae gan ein Grŵp Llywio TGCh aelodau o bob rhan o'r busnes ac mae'n gyfrifol am gyflawni ein prosiect digidoleiddio yn llwyddiannus i wella profiad y cwsmer, hwyluso gweithio hyblyg gwell ac ysgogi effeithlonrwydd gweithredol. Sgôr ôl-reoli: Sylweddol	Mae'r prosiect digidoleiddio yn mynd rhagddo'n foddhaol mewn sawl agwedd. Sgôr ôl-reoli: Sylweddol

— Methu ymgysylltu a chyfathrebu'n effeithiol â'n cwsmeriaid

Risg a materion posibl	Sut rydym ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Er mwyn parhau i fod yn elfen berthnasol ac effeithiol o'r dirwedd datblygu economaidd a chymorth busnes yng Nghymru, mae'n hanfodol ein bod yn gwrandao ar ein cwsmeriaid er mwyn deall yr heriau sy'n eu hwynebu a'r ffordd orau o'u helpu i gyflawni eu hamcanion. Mae codi ymwybyddiaeth o'n gweithgareddau a'n cynhyrchion er mwyn ysgogi galw yr un mor bwysig. Maes risg: RHYNGWYNEB Archwaeth risg: Isel Sgôr cyn-rheoli: Uchel	Rydym yn croesawu unrhyw adborth a phob atborth ar ein perfformiad. Rydym yn cynnal arolygon bodlonrwydd ac yn cynnal ciniawau rheolaidd ledled Cymru gyda'n cwsmeriaid a'r gymuned fusnes ehangach i ddeall yr hyn rydym yn ei wneud yn dda a ble mae angen i ni wella. Ystyrir yr adborth hwn wrth gwmpasu ein rhaglen barhaus o welliannau gweithredol. Gradd ôl-reoli: Cymedrol	Cyhoeddir ein hamseroedd gweithredu targed ar gyfer penderfyniadau buddsoddi ar ein gwefan ac rydym yn olrhain ein perfformiad yn erbyn y rhain yn agos. Mae poblogrwydd ein proses ymgeisio symlach mewn perthynas â benthyciadau cyllid micro o hyd at £10,000 ar gyfer busnesau sefydledig yn parhau i dyfu Cyflwynwyd ein ffurflen gais ar-lein yn 2017. Yn FY19 derbyniwyd 839 o geisiadau ar-lein am gyllid.

— Methiant i gydymffurfio â gofynion cyfreithiol a rheoliadol

Risg a materion posibl	Sut rydyn ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Mae'r Grŵp a'i weithgareddau yn ddarostyngedig i amrywiaeth o gyfreithiau a rheoliadau. Mae enghreifftiau o'r rhain yn cynnwys; yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol mewn perthynas â chredyd defnyddwyr a gweithgareddau FW Capital, caffael cynhyrchion a gwasanaethau, cymorth gwladwriaethol a chyfyngiadau daearyddol o ran gweithgarwch buddsoddi a benthyca a'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol. Byddai torri'r Rheoliadau hyn yn niweidio brand ac enw da'r Grŵp a gallai arwain at ddirwyon neu sancsiynau eraill, gan gynnwys camau cyfreithiol, a allai amharu ar allu'r Grŵp i weithredu neu i godi arian pellach. Maes risg: CYDYMFFURFIO Archwaeth risg: Dibwys Sgôr cyn-rheoli: Uchel	Rydym yn cadw polisiâu a gweithdrefnau manwl ar ein mewnrwyd ac mae ein tîm Cydymffurfiaeth mewnol yn ymgymryd â gweithgarwch samplu ffeiliau, a rhoddir gwybod am ganlyniadau'r gwaith hwn i uwch reolwyr. Mae ein harchwilwyr mewnol a drefnir yn allanol yn rhoi sicrwydd ar ddyluniad ac effeithiolrwydd rheolaethau mewnol ar draws y Grŵp ac yn argymhell meysydd i'w gwella i gyfarfodydd chwarterol y Pwyllgor Archwilio a Risg. Mae ein harchwilwyr allanol yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i ni am y datblygiadau diweddaraf yn yr amgylchedd rheoleiddiol ac yn profi'r amgylchedd rheoli ac yn cyflwyno adroddiad ar eu canfyddiadau i'r Pwyllgor Archwilio a Risg fel rhan o'u hadroddiad blynyddol. Mae'n ofynnol i gydweithwyr ymgymryd â hyfforddiant gorfodol rheolaidd ar gyfer nifer o feysydd rheoleiddio. Sgôr ôl-reoli: Sylweddol	Rydym yn monitro ein cydymffurfiaeth â'r dirwedd gyfreithiol a rheoliadol drwy ein systemau a'n gweithdrefnau mewnol. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae'r staff wedi ymgymryd ag ystod o hyfforddiant gorfodol gan gynnwys mewn perthynas â Rhersonau Cymeradwy'r FCA, Cydraddoldeb ac Amrywiaeth, Diogelwch Gwybodaeth, Gwrthsefyll Llwgrwobrwyo & Llygredigaeth a Rheoli Risg. Rydym wedi cyflwyno datrysiad hyfforddi newydd yn ddiweddar sy'n defnyddio dulliau awtomataidd i ddarparu hyfforddiant rheoleiddio a chydymffurfio parhaus, gan nodi'r canlyniadau mewn amser real. Rydym wedi rhoi cynlluniau gweithredu manwl ar waith i sicrhau bod ein trefniadau cydymffurfio GDPR yn parhau i fod yn addas i'r diben. Mae ein harchwilwyr mewnol annibynnol wedi cyflwyno'r cynllun archwilio mewnol ac wedi categorioedd prosesau rheoli risg a rheolaeth y rheolwyr fel Boddhaol ar y Cyfan, gyda rhai gwelliannau yn ofynnol.

— Bod yn agored i seiber-ymosodiad, toriadau diogelwch data a'r bygythiad o wadu gwasanaeth TG

Risg a materion posibl	Sut rydyn ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Rhaid i ystâd TG y Grŵp fod yn weithredol gadarn ac yn ddibynadwy, yn wydn i ymosodiad allanol ac, yn y sefyllfa waethaf, wedi'i ffurfweddu i oresgyn achosion o wadu ymosodiadau gwasanaeth mewn modd amserol. Mae'n bwysig bod defnyddwyr TG yn gweithredu'n unol ag arfer gorau er mwyn lleihau'r tebygolrwydd o doriadau diogelwch data a'r goblygiadau o ran enw da, gweithredu ac ariannol a allai godi fel arall. Maes risg: GWEITHREDOL Archwaeth risg: Isel Sgôr cyn-rheoli: Uchel	Caiff ein hystâd TG ei gwarchod gan amrywiaeth o fesurau gan gynnwys waliau tân, meddalwedd amgryptio a gwrth-firws, hidlo cynnwys y rhyngwrwyd a chopïau wrth gefn. Ceisir cyngor arbenigol gan drydydd parti lle y bo'n briodol. Mae cymorth TG yn cael ei roi ar gontract allanol i ddarparwr trydydd parti ac mae'n destun Cytundebau Lefel Gwasanaeth y gellir eu gorfodi yn gytundebol. Manylir ar weithdrefnau TG yn ein Polisi Diogelwch Gwybodaeth. Mae hyfforddiant diogelwch ar-lein blynyddol yn orfodol ar draws y Grŵp. Ceir prosesau cadarn ar gyfer ffrwyno ac archwilio toriadau. Sgôr ôl-reoli: Sylweddol	Mae ein trefniadau parhad busnes ac adfer yn sgil trychineb wedi'u hadolygu a'u profi yn ystod y flwyddyn. Mae'r ymarfer hwn wedi ein helpu i nodi lle y gellir gwella ein gwydnwch ymhellach ac mae cynllun i weithredu'r hyn a ddysgwyd wedi'i roi ar waith. Mae'r tîm TG wedi'i gryfhau i sicrhau bod gennym ddigon o adnoddau i gyflawni ein prosiect digidoleiddio. Adnewyddwyd ein hachrediad llywodraethu Cyber Essentials Plus yn llwyddiannus. Cynllun wedi'i gefnogi gan y Llywodraeth, sy'n cael cymorth gan y diwydiant, yw hwn sy'n galluogi sefydliadau i ddangos bod rhagofalon hanfodol i liniaru peryglon seiber-ymosodiadau cyffredin wedi'u cymryd a bod gwybodaeth cwsmeriaid a chyflenwyr yn cael ei diogelu.

- Rheoli newid diwylliannol a methiant i recriwtio a chadw cydweithwyr sydd â'r sgiliau a'r profiad priodol.

Risg a materion posibl	Sut rydyn ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Mae'n ofynnol i'r Grŵp weithredu system cyflog a gwobrwyo sy'n gyson â chyfyngiadau tâl y sector cyhoeddus, er gwaethaf ymgymryd â gweithgareddau sy'n cyd-fynd â gweithgareddau'r sector preifat yn y sector gwasanaethau ariannol. Mae agor y brif swyddfa yn Wrecsam a'r twf yn nifer y bobl sy'n gweithio yno yn creu gweithlu sy'n fwy amrywiol o ran daearyddiaeth. Byddai'r anallu i recriwtio a chadw staff neu golli personél allweddol yn arwain at golli profiad a gwybodaeth gwerthfawr, gallai gael effaith andwyol ar wasanaeth cwsmeriaid a'n gallu i ddarparu cyllid yn effeithiol. Maes risg: GWEITHREDOL Archwaeth risg: Isel Sgôr cyn-rheoli: Uchel	Mae cynllun olyniaeth wedi'i sefydlu ar gyfer swyddi allweddol. Mae'r Grŵp yn gweithredu proses arfarnu perfformiad i sicrhau y cydnabyddir perfformiad cryf a bod gweithwyr cyflogedig yn frwdfrydig ac yn gymwys yn eu rolau. Mae'r cylch yn annog datblygiad staff ac mae amrywiaeth o ddewisiadau hyfforddi ar gael. Caiff cyflogau eu meincnodi yn erbyn normau'r farchnad a chaiff lefelau trosiant staff eu monitro gan uwch reolwyr a'u hadrodd i'r Bwrdd ddwywaith y flwyddyn. Sgôr ôl-reoli: Sylweddol	Mae agoriad y brif swyddfa newydd yn Wrecsam wedi cael derbyniad da gan gydweithwyr ac rydym ar y trywydd iawn i gyflawni'r cynnydd a ragwelir yn y niferoedd sy'n gweithio yn y swyddfa. Mae dyluniad y Swyddfa yn adlewyrchu ein hymrwymiad i weithio hyblyg, sy'n cefnogi cydbwysedd gwaith:bywyd ac sydd, yn ein barn ni, yn offeryn allweddol ar gyfer recriwtio a chadw staff ac yn elfen bwysig o'n hymgyrch i wella o ran cost a chynhyrchiant. Mae recriwtio a chadw rhai rolau sy'n gysylltiedig â buddsoddi yn parhau i fod yn heriol. Mae agweddau eraill ar ein pecyn cyflogaeth cyffredinol yn cynnwys: • Pecyn ymsefydlu a hyfforddiant cynhwysfawr; • Adolygiadau perfformiad rheolaidd, arolygon staff a digwyddiadau lles a'n hadnodd ymgysylltu â chyd-Aelodau ar-lein "The Exchange"; • Lefelau gwyliau blynyddol cystadleuol a mynediad â thâl i fuddiannau eraill fel gofal iechyd preifat.

— Methiant i reoli cyfraniad darparwyr trydydd parti at gyflawni cynllun strategol BC yn llwyddiannus

Risg a materion posibl	Sut rydyn ni'n mynd i'r afael â'r materion	Statws cyfredol
Mae'n ofynnol i'r Grŵp gael cynhyrchion a gwasanaethau allanol yn unol â Rheoliadau Contractau Cyhoeddus 2015 ac i fod yn fodlon bod cyflenwyr yn gweithredu yn unol â rheoliadau perthnasol eraill, megis GDPR. Gallai methu â gwneud hyn arwain at niwed i enw da, costau heb eu cyllidebu, neu'r angen i ailadrodd ymarferion caffael. Gallai diffyg gwybodaeth fewnol i bennu pa gynhyrchion a gwasanaethau sydd eu hangen yn briodol arwain at benodi darparwyr anaddas, rheoli prosiect annigonol a sicrhau nad yw buddiannau a ragwelir yn cael eu cyflawni. Maes risg: RHYNGWYNEB Archwaeth risg: Isel Sgôr cyn-rheoli: Uchel	Mae gan BDC staff caffael a gwasanaethau TG mewnol arbeigol, gyda mynediad at gyngor cyfreithiol ac ymgynghoriaeth allanol yn ôl y galw. Mae technegau rheoli prosiect PRINCE 2 a fframwaith arfer gorau ITIL yn cael eu rhoi ar waith fframwaith ac mae hyfforddiant addas ar gael i staff perthnasol. Sgôr ôl-reoli: Sylweddol	Achrediad Cyber Essentials Plus wedi'i adnewyddu'n llwyddiannus. Mae gweithdrefnau mewnol wedi'u diweddarau ac mae adnoddau wedi'u cynyddu i sicrhau bod gofynion rheoliadol yn cael eu bodloni. Lle y bo'n briodol, penodir staff yn benodol i weithio gyda chontractwyr allanol i helpu i reoli prosiectau unigol ac i sicrhau bod gwybodaeth addas yn cael ei throsglwyddo ar gyfer hyfforddiant mewnol ar ôl cwblhau'r prosiect. Risg newydd

Profi sensitifrwydd

Mae gan y Banc Datblygu arian wrth gefn sy'n ddigon i dalu am lefelau buddsoddi a ragwelir i fusnesau yng Nghymru dros y 5 mlynedd nesaf ar sail cyfraddau buddsoddi blynyddol cyfredol a'r twf a ragwelir mewn gweithgarwch buddsoddi. Mae digon o arian ar gael i dalu am yr ymrwymïadau a ragwelir mewn perthynas â chynllun Cymorth i Brynu Cymru tan 2021 ac mae trafodaethau'n parhau gyda'n cyfranddaliwr ynghylch ymestyn y cynllun ymhellach.

Mae arian y Banc Datblygu ar ffurf benthyciadau tymor hir ar gyfradd dim llog neu ecwiti cyhoeddus gan Lywodraeth Cymru neu grant o Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop. Yn unol â hynny, ystyria'r Bwrdd fod gan y Banc ddigon o gyfalaf a hylifedd i ateb y galw a osodir arno tra'n parhau i weithredu o fewn ei oddefiant risg.

Fframwaith sicrwydd

Y Fframwaith Sicrwydd yw'r ffordd y mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn monitro ac yn gwerthuso effeithiolrwydd systemau rheolaeth fewnol. Ceir sicrwydd drwy ddefnyddio'r model "Tair llinell amddiffyn".

Model Llinellau Amddiffyn

Llinell gyntaf amddiffyn

Sicrwydd a geir uniongyrchol gan berchenogion risg bod y rheolaethau lliniaru y bwriedir iddynt reoli'r risgiau y maent yn gyfrifol amdanynt yn ddigonol a'u bod yn gweithio'n effeithiol. Gall hyn ddeillio o'r adolygiad chwarterol o'r gofrestr risg a datganiadau sicrwydd blynyddol gan berchenogion risg.

Ail linell amddiffyn

Sicrwydd yn deillio o'r adolygiad o weithrediad, addasrwydd ac effeithiolrwydd rheolaethau gan weithiwr cyflogedig Grŵp ar wahân i'r perchennog risg a'r tu allan i adran perchennog y risg. Gall yr adolygiadau hyn fod ar amryw o ffurfiau gan gynnwys; adolygu cyfres gynhwysfawr o wybodaeth reoli, adolygiadau risg, samplo ffeiliau, dadansoddi dwys ac edrych ar senarios yn rheolaidd.

Trydedd linell amddiffyn

Sicrwydd yn deillio o ganfyddiadau adolygiadau a gynhaliwyd gan archwilwyr mewnol annibynnol y Grŵp.

Ar ddechrau pob blwyddyn ariannol cytunir ar gwmpas gwaith gyda'r archwilwyr mewnol, yn manylu ar y meysydd busnes i'w hadolygu ac amseriad a pharhad arfaethedig pob arolwg. Mae allbwn pob arolwg yn adroddiad i'r ARC sy'n manylu ar gwmpas y gwaith a wnaed, enghreifftiau lle mae'r rheolaethau yn gweithredu'n ddibynadwy a meysydd i'w gwella ac argymhellion i fynd i'r afael â nhw.

Caiff argymhellion sy'n deillio o adolygiadau archwilio mewnol eu graddio fel blaenoriaeth ymgynghorol, isel, canolig, uchel neu gritigol, sy'n dibynnu ar y risg ganfyddedig, ei thebygolrwydd a'i heffaith. Mae'r rheolwyr yn darparu ymatebion i argymhellion a dyddiad cau ar gyfer cwblhau'r gwaith angenrheidiol.

Mae pob adolygiad yn gorffen gyda dosbarthiad risg isel, canolig, uchel neu gritigol yn dibynnu ar nifer a blaenoriaeth yr argymhellion sy'n codi.

Ceir sicrwydd annibynnol hefyd drwy adolygiad dilynol blynyddol o'r argymhellion sy'n codi o adroddiadau archwilio mewnol blaenorol, er mwyn nodi'r cynnydd tuag at weithredu'r argymhellion.

Mae ein harchwilwyr mewnol annibynnol wedi cyflwyno'r cynllun archwilio mewnol

ac wedi categorioedd prosesau rheoli risg a rheolaeth y Banc fel rhai boddhaol.

Mae archwilwyr allanol y Grŵp yn darparu her gadarn o ran y dyfarniadau allweddol a wnaed wrth baratoi'r datganiadau ariannol ac yn adolygu'r systemau rheolaeth fewnol a rheoli risg at ddibenion y datganiadau ariannol. Gwneir argymhellion i fynd i'r afael â meysydd sy'n peri pryder i'r Pwyllgor Archwilio a Risg a chânt eu holrhain mewn archwiliadau dilynol.

Caiff gweithgareddau Grŵp hefyd eu harchwilio neu eu profi gan gyrff allanol annibynnol eraill, gan roi sicrwydd pellach fel rhan o'r trydydd llinell amddiffyn. Er enghraifft, mae'r Grŵp yn cynnal achrediad Cyber Essentials Plus ac asesiad blynyddol sy'n cael ei gynnal drwy brofion treiddio ar y safle o berimedr TG, ystâd gweinyddion, dyfeisiau cyfrifiadura a llwyfan e-bost.

Yn ystod y flwyddyn, cafodd cyflawniad y Grŵp o Gronfa Busnes Cymru ei harchwilio gan y tîm Archwilio Cronfeydd Ewropeaidd (EFAT), ac yn dilyn hynny, dywedodd EFAT, "Rydym yn falch o nodi bod adolygiad o'r gwaith gan y Tîm Archwilio Cronfeydd Ewropeaidd (archwilio Awdurdod ar gyfer Cymru-ERDF) wedi arwain at adroddiad diamod ar y trefniadau rheoli a gweithredu cyffredinol sydd ar waith, heb i unrhyw argymhellion godi."

Llinell amddiffyn gyntaf

Rheolaeth a pherchnogaeth risg o ddydd i ddydd

Ail linell amddiffyn

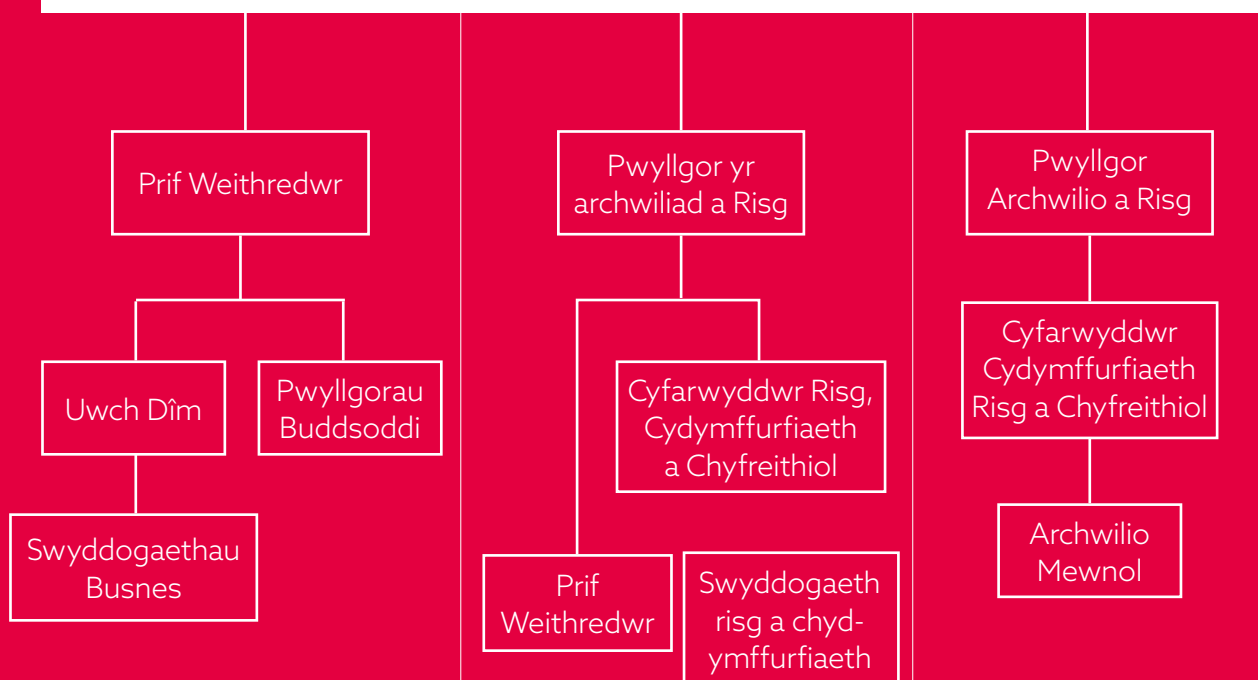
Polisiâu risg, methodolegau a goruchwyliaeth a her annibynnol

Trydedd linell amddiffyn

Sicrwydd annibynnol

Y Bwrdd

Archwiliad Allanol



Prif egwyddorion y model hwn, fel y dangosir yn y diagram uchod, yw:

- 1 Y Bwrdd sydd â'r atebolrwydd a'r cyfrifoldeb cyffredinol am reoli risg o fewn y Banc.
- 2 Mae'r Bwrdd yn dirprwyo rolau a chyfrifoldebau penodol rheoli risg i Bwyllgor Archwilio a Risg y Bwrdd, y Prif Swyddog Gweithredol a'r Cyfarwyddwr Risg, Cydymffurfio a Chyfreithiol.
- 3 Cefnogir y Prif Swyddog Gweithredol a'r Cyfarwyddwr Risg, Cydymffurfio a Chyfreithiol i gyflawni'r cyfrifoldebau hyn trwy adroddiadau uniongyrchol gan yr uwch dîm, gyda'r olaf hefyd yn cael ei gefnogi gan y swyddogaeth Risg A Chydymffurfiaeth wrth gyflawni eu cyfrifoldebau.

Cymeradwywyd gan y Cyfarwyddwr Risg, Cydymffurfio a Chyfreithiol

Neil Maguinness

Cyfarwyddwr Risg, Cydymffurfio a Chyfreithiol

26 Mehefin 2019

Busnes cyfrifol

Mae 'Cyfrifol' yn un o werthoedd brand craidd Banc Datblygu Cymru a bydd yn parhau i ddylanwadu ar ein model gweithredu wrth i ni fynd i'r afael â nifer o heriau byd-eang a amlinellir gan nodau datblygu cynaliadwy'r Cenhedloedd Unedig. Rydym yn mynd i'r afael â'r heriau byd-eang sy'n wynebu Cymru drwy sicrhau bod egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) yn cael eu hymgorffori ym mhob rhan o Fanc Datblygu Cymru.

Mae busnes cyfrifol wedi bod wrth wraidd ein gweithgarwch erioed. Mae gennym ymrwymiad ar y lefel uchaf i fusnes cyfrifol a gweithredu ar egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru), hyrwyddo mentrau a datblygu ein hanes busnes cyfrifol.

Rydym yn aelodau hirdymor o Busnes Yn Y Gymuned Cymru (BITC) ac yn defnyddio'u cymorth yn rhagweithiol i wella ein cymwysterau fel busnes cyfrifol. Rydym yn cymryd rhan mewn nifer o ddigwyddiadau a mentrau BITC. Ym mis Mawrth, fe wbaethom gynnal y diwrnod beirniadu ar gyfer Gwobrau Busnes Cyfrifol Cymru 2019, sy'n cydnabod y gwahaniaeth cadarnhaol y mae cwmnïau ledled Cymru yn ei wneud i'r heriau sy'n gyffredin i fusnesau a chymdeithas.

Mae'r Grŵp yn parhau i greu effaith ar draws ei chwe cholofn allweddol o fusnes cyfrifol: sicrhau effaith nid yn unig i gwsmeriaid a rhanddeiliaid, ond hefyd i gyflenwyr a gweithwyr cyflogedig, yn ogystal â chefnogi'r amgylchedd a'n cymuned.



◀ Cynnal y diwrnod beirniadu ar gyfer Gwobrau Busnes Cyfrifol Cymru 2019.

▶ Dathlu llwyddiant busnes Cymru mewn gwobrau Fast Growth 50.

▶ Cyflwyno poteli dŵr y gellir eu haildefnyddio ar gyfer yr holl weithwyr.



Ein cwsmeriaid

Un o'r prif ysgogwyr ar gyfer cael effaith ar nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, rydym yn darparu cysylltiadau cyfrifol â chwsmeriaid i fusnesau drwy fuddsoddi cyllid cynaliadwy ac effeithiol, sy'n ategu'r sector preifat â llywodraethu a goruchwyllo cryf.

Ein buddsoddiadau yw'r catalydd i'n cwsmeriaid gyflawni eu cynlluniau busnes. Mae hyn yn galluogi ein cwsmeriaid i wneud penderfyniadau busnes mwy cynaliadwy, gan greu effeithiau cadarnhaol amrywiol ar Gymru a'i heconomi.

Drwy gydol y flwyddyn rydym yn gweithio gyda Busnes Cymru i helpu mwy o fusnesau yng Nghymru i wneud penderfyniadau busnesau mwy cynaliadwy drwy roi cymorth parhaus i'n cwsmeriaid.

Rydym wedi cynnal a bod yn aelodau o'r panel o arbenigwyr a ddaeth at ei gilydd i ddatblygu dull newydd o 'gefnogi menywod entrepreneuraidd yng Nghymru a lansiwyd gan y Gweinidog dros yr Economi a Thrafnidiaeth ym mis Ionawr 2019.

Yn ystod y flwyddyn, rydym hefyd wedi cyflwyno hyfforddiant tuedd anymwybodol i'r holl staff.



Ein hamgylchedd

Yr ydym yn gweithio i roi mesurau ar waith ledled ein swyddfeydd i leihau'r defnydd o ynni. Mae ein swyddfa yng Nghaerdydd wedi'i restru fel BREEAM – dda iawn o ran ei effeithlonrwydd ynni a gwastraff ac mae gan ein pencadlys yn Wrecsam radd C ar gyfer perfformiad ynni. Rydym hefyd yn defnyddio goleuadau LG3 a LG7 er mwyn goleuo ein swyddfeydd yn effeithlon.

Rydym wedi mynd drwy broses i ddileu papur o'i brosesau, gan bennu llinell sylfaen ar gyfer lleihau pryniannau papur i lai nag amcangyfrif o 6KG fesul gweithiwr cyflogedig. Er mwyn lleihau faint o blastig untro a ddefnyddiwn yn ein swyddfeydd, mae'r holl staff wedi cael poteli dŵr y gellir eu hailddefnyddio.



Ein cymunedau

Mae ein buddsoddiadau yn cyfrannu'n uniongyrchol at ddatblygu economaidd yn y rhanbarthau rydym yn gweithredu ynddynt, gan greu a diogelu swyddi ac ysgogi cadwyni cyflenwi lleol.

Mae ein menter elusen y flwyddyn wedi codi dros £30,000 ar gyfer yr Ymddiriedolaeth Ffibrosis Systig.

Mae gennym raglen allgymorth cymunedol hir ac mae dau dîm wedi cymryd rhan yn nyddiau gweithredu BITC 2018. Gwirfoddolodd y tîm o Gaerdydd i wella'r maes chwarae yn ysgol Gymraeg Casnewydd yng Nghasnewydd, tra bu tîm Gorllewin Cymru yn gwneud rhywfaint o DIY a garddio yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Bryncoch yng Nghastell-nedd.

Mae staff o'r Banc Datblygu wedi rhoi anrhegion Nadolig i dros 100 o blant ac oedolion ifanc trwy'r elusennau NSPCC a Barnardo's, yn ogystal â 45 o fasgedi bwyd Nadolig arall i deuluoedd mewn angen.



Ein rhanddeiliaid

Mae gweithio mewn partneriaeth â rhanddeiliaid yn un o werthoedd craidd y brand. Rhan o weithio gyda'n rhanddeiliaid i sicrhau newid parhaol, gwirioneddol yw gwaith Dirnad Economi Cymru ar ddeall economi Cymru. Mae hyn wedi cynnwys adroddiadau chwarterol sy'n gweithredu fel monitor iechyd ar gyfer economi Cymru ac adroddiadau pwrpasol sy'n edrych ar faterion yn ymwneud â materion economaidd, busnes a chyllid sy'n benodol i Gymru.

Noddodd y Banc Datblygu y Wobr Busnes yn Womenspire 2018, gan ddangos cefnogaeth y Banc i entrepreneuriaid benywaidd.

▲
Margaret Llewellyn, aelod o'r Bwrdd yn cyflwyno i'r enillydd yn Womenspire 2018.

◀
Cododd ein gweithwyr dros £30,000 i'r Ymddiriedolaeth Ffibrosis Systig.

◀
Anrhegion Nadolig a roddwyd drwy NSPCC a Barnardo's.

◀
Gwrfoddolwyr Diwrnod Gweithredu 2018.

Ein cyflenwyr

Mae dewis a rheoli cyflenwyr yn gyfrifol yn ein galluogi i feithrin cydberthnasau da a chefnogi ein cyflenwyr. Yng Nghymru, rydym wedi llwyddo i ddefnyddio porth caffael Llywodraeth Cymru Gwerthwchi Gymru drwy gydol y flwyddyn i ddod o hyd i gyflenwyr. Rydym hefyd wedi defnyddio contractau fframwaith y Llywodraeth i gefnogi'r prosesau tyfu a digidoleiddio sy'n cael eu cynnal gennym. Yn ystod y flwyddyn, daethom yn Llofnodwr Cymeradwy'r Cod Talu Prydlon, gan gefnogi cynaliadwyedd ariannol ein cyflenwyr, y mae rhai ohonynt yn fusnesau bach a chanolig yng Nghymru.

Prompt Payment Code

Approved Signatory

www.promptpaymentcode.org.uk
administered by the Chartered Institute of Credit Management on behalf of BEIS

GwerthwchiGymru
Sell2Wales



Ein gweithwyr cyflogedig

Eleni, cafwyd dros 670 diwrnod o hyfforddiant a datblygiad ar gyfer staff, sef cyfartaledd o 3.5 diwrnod fesul gweithiwr cyflogedig.

Cynhaliwyd yr hyfforddiant lles canlynol:

- Gweithdai rhagfarn anymwybodol i'r holl staff ar draws y sefydliad
- Cynllunio ar gyfer ymddeol
- Ymwybyddiaeth ariannol

Mae Banc Datblygu Cymru wedi ymrwymo i sicrhau dull bwriadol o ddarparu amgylchedd gwaith iach a hapus. Mae hyn yn cefnogi gweithwyr cyflogedig i gynnal a gwella eu hiechyd a'u lles personol yn y gwaith ac mae'n cynnwys ymwybyddiaeth ariannol, iechyd meddwl ac iechyd corfforol.

Rydym wedi datblygu calendr lles a oedd yn cyd-fyng â'n rhaglen cymorth i weithwyr cyflogedig, gofal iechyd BUPA ac ymgyrchoedd cenedlaethol. Roedd y rhain yn canolbwyntio'n fisol ar hybu lles cyffredinol, gan atgoffa'r staff beth sydd ar gael a hyrwyddo'r diwrnod 'Amser i Siarad' ym mis Chwefror. Mae hyn yn ategu'r holl gymorth lles a gynigir ar hyn o bryd:

-  Cydbwysedd gwaith a bywyd
-  Gweithio'n hyblyg
-  Gorsafoedd dŵr a photeli dŵr
-  Ffurfio côr
-  Dawns elusenol
-  Gofal yn Gyntaf
-  Ioga wrth eich desg
-  Benthyciadau i weithwyr cyflogedig
-  Profion llygaid am ddim
-  Discounted gym membership
-  Cerdded i'r gwaith
-  Digwyddiadau beicio
-  Cynllun beicio i'r gwaith
-  Cynllun arian iechyd BUPA
-  BUPA select
-  Gweithdai cynllunio ar gyfer ymddeoliad

Rydym hefyd wedi buddsoddi yn nhwf y cwmni gyda chynnydd o 14% yn nifer y staff yn ystod y flwyddyn. Yn ogystal â recriwtiaid allanol, rydym wedi buddsoddi yn natblygiad ein gweithwyr cyflogedig ac wedi dyrchafu 34 o weithwyr yn fewnol.

Fe wnaethom ymuno â gwasanaeth meincnodi Cyflogwr FairPlay© Chwarae Teg er mwyn gwella recriwtio, dilyniant a chadw staff benywaidd yng Ngrŵp Banc Datblygu Cymru, ac i wella brand ein cyflogwr. Fe wnaethom ennill gwobr efydd.







LLYWODRAETHU

Rydym yn ymrwymedig i lywodraethu corfforaethol da, sy'n hyrwyddo buddiannau ein rhanddeiliaid, yn atgyfnerthu atebolrwydd ac yn hwyluso perfformiad sefydliadol.

Adran Llywodraethu

Yn yr adran hon o'r adroddiad blynyddol, rydym yn esbonio sut mae'r fframwaith llywodraethu a rheoli risg yn cefnogi cyflawni amcanion y Grŵp. Yn benodol, rydym yn datgelu sut y rheolir y Cwmni er budd ei gyfranddaliwr a rhanddeiliaid eraill, rôl a chyfansoddiad y Bwrdd a'i wahanol bwyllgorau a'r risgiau mae'r Banc Datblygu yn agored

iddynt a sut y cânt eu rheoli. Mae'r prosesau llywodraethu hyn hefyd yn sicrhau bod adroddiad blynyddol a datganiadau ariannol y Cwmni, gyda'i gilydd, yn deg, yn gytbwys, yn ddealladwy ac yn rhoi'r wybodaeth sydd ei hangen ar rhanddeiliaid i asesu model busnes y Grŵp, ei strategaeth a'i berfformiad.

Mae'r adran hon yn cynnwys neu'n cyfeirio at yr adroddiadau a'r datganiadau canlynol:

Adroddiad/Datganiad	Diben
Adroddiad y Cyfarwyddwyr	Yn nodi proffiliau aelodau'r Bwrdd a'u profiad ac yn cynnwys datgeliadau perfformiad statudol amrywiol sy'n ofynnol gan S417 Deddf Cwmnïau 2006. Mae hefyd yn rhestru cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr wrth baratoi'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.
Datganiad Llywodraethu Corfforaethol	Yn datgelu fframwaith llywodraethu'r Cwmni, rôl a chyfrifoldeb Bwrdd y Cyfarwyddwyr ac yn cynnwys adroddiadau blynyddol tri Phwyllgor y Bwrdd – Enwebiadau, Archwilio a Risg a Chydnabyddiaeth. Mae hefyd yn cofnodi presenoldeb y Bwrdd/Pwyllgorau a gwybodaeth weithredol arall.
Datganiad Rheoli Risg a Rheolaeth Fewnol (wedi ei gynnwys yn yr adroddiad strategol)	Mae'r adran hon yn rhoi manylion am y risgiau mae'r Banc Datblygu yn agored iddynt a sut y cânt eu lliniaru. Mae'n disgrifio rolau'r Bwrdd, y rheolwyr a'r staff, y fframwaith rheoli risg, diwylliant risg a goddefgarwch, y prif risgiau a'r fframwaith sicrwydd risg.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

Mae'r Cyfarwyddwyr yn cyflwyno eu hadroddiad blynyddol ynghyd â'r datganiadau ariannol archwiledig ac adroddiad yr archwilydd annibynnol ar gyfer Banc Datblygu Cymru plc ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019.

- Mae'r wybodaeth ganlynol sy'n ofynnol o dan Ddeddf Cwmnïau 2006 i'w gweld yn yr adrannau canlynol o'r adroddiad blynyddol; cyflawnir prif weithgarwch y Grŵp yng Nghymru a Gogledd-ddwyrain a Gogledd-orllewin Lloegr ac, felly, mae'r Grŵp yn agored i'r ansicrwydd a all fod ynghlwm wrth broses BREXIT y Deyrnas Unedig. Fodd bynnag, gan fod y Grŵp o'r farn bod y cyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru, Cronfa Ddatblygu Ewrop, Cronfa Bensiwn Clwyd a Banc Busnes Prydain yn ddiogel, ni ragwelir y bydd yr effaith ar y Grŵp yn debygol o gynyddu'n sylweddol nac yn faterol yn ystod y 12 mis nesaf.
- Mae manylion amcanion y Grŵp, datblygiadau yn y dyfodol a digwyddiadau arwyddocaol ers dyddiad y fantolen wedi'u cynnwys yn yr Adroddiad Strategol; a

- Rhoddir gwybodaeth am y defnydd o offerynnau ariannol gan y Grŵp yn nodyn 20 y datganiadau ariannol.

Difidendau

Nid yw'r Cyfarwyddwyr yn argymhell talu difidend (2018: £dim).

Cyfarwyddwyr

Yn ystod y flwyddyn bu'r unigolion canlynol yn gwasanaethu fel cyfarwyddwyr. Nodir dyddiadau penodi a diswyddo Cyfarwyddwyr yn y Datganiad ar Lywodraethu Corfforaethol sydd i'w weld ar dudalen 114.

Cyfarwyddwr	Swydd	Dyddiad y penodiad cychwynnol	Dyddiad dod i ben y penodiad cychwynnol	Dyddiad dod i rym yr ailbenodiad	Dyddiad dod i ben yr ailbenodiad
Gareth Bullock	Cadeirydd	Hydref 2015	Medi 2018	Hydref 2018	Medi 2021
Giles Thorley	Prif Swyddog Gweithredol	4 Ebrill 2016	amh	amh	amh
Huw Morgan	Uwch Gyfarwyddwr Anweithredol	Tach 2013	Tach 2016	Tach 2016	Tach 2019
Iraj Amiri	Cyfarwyddwr Anweithredol	Medi 2016	Awst 2019	amh	amh
Carol Bell	Cyfarwyddwr Anweithredol	Hydref 2014	Medi 2017	Hydref 2017	Medi 2020
Roger Jeynes	Cyfarwyddwr Anweithredol	Tach 2016	Hydref 2019	amh	amh
Margaret Llewellyn	Cyfarwyddwr Anweithredol	Medi 2012	Awst 2015	Medi 2018	Awst 2021
David Staziker	Prif Swyddog Ariannol	1 Ebrill 2018	amh	amh	amh

Bywgraffiadau Cyfarwyddwyr



Gareth Bullock
Cadeirydd

Yn ogystal â bod yn gadeirydd Bwrdd Banc Datblygu Cymru, mae Gareth ar hyn o bryd yn dal nifer o swyddi cyfarwyddwr anweithredol ac uwch rolau ymgynghorol.

Mae gan Gareth dros 40 mlynedd o brofiad yn y diwydiant gwasanaethau ariannol. Ymddeolodd yn 2010 o Fwrdd Standard Chartered plc lle bu'n gyfrifol am Affrica, y Dwyrain Canol, Ewrop a'r Amerig yn ogystal â chadeirio Rheoli Risg Ac Asedau Arbennig.

Mae ganddo brofiad gweithredol a rhyngwladol eang, ac yntau wedi bod yn Bennaeth Bancio Corfforaethol yn Hong

Kong, Prif Weithredwr Affrica, yn brif swyddog gwybodaeth y Grŵp ac yn Bennaeth Strategaeth. Mae ganddo hefyd brofiad Bwrdd diwydiannol a manwerthu sylweddol yn y DU a Tsieina.

Mae hefyd wedi dal nifer o swyddi bwrdd, ymhlith eraill, Tesco PLC, Tesco Personal Financial Group Ltd, Spirax-Sarco Engineering PLC, Fleming Family & Partners Ltd, British Bankers' Association a Global Market Group Ltd (Tsieina). Roedd hefyd yn Ymddiriedolwr y Cyngor Prydeinig o 2012 i 2018. Ar hyn o bryd mae'n Uwch Gyfarwyddwr Annibynnol Informa PLC.



Giles Thorley
Prif Weithredwr

Cyn ymuno â Banc Datblygu Cymru, roedd Giles yn bartner yng nghwmni ecwiti preifat TDR Capital LLP yn canolbwyntio ar weithgareddau dechrau bargeinion. Cyn hynny, treuliodd naw mlynedd gyda Punch Taverns plc – y flwyddyn gyntaf fel cadeirydd, ac yna fel prif weithredwr yn dilyn IPO y busnes.

Cyn hynny, bu'n gwasanaethu fel prif weithredwr Unique Pub Company. Roedd Giles hefyd yn un o sylfaenwyr y Principal Finance Group yn Nomura International plc.

Bu'n Gyfarwyddwr anweithredol gydag Esporta, Ducati SpA, Tragus Holdings, TUI Travel plc a Matthew Clark Wholesale Ltd; mae Giles yn Gadeirydd D&D London Ltd a ZipWorld plc ar hyn o bryd. Mae'n gyfarwyddwr anweithredol Incopro Ltd. Mae hefyd yn gweithredu fel buddsoddwr ymgynghorol/angel buddsoddi ar nifer o fusnesau newydd; ac mae'n ymddiriedolwr ffyddlon gyda Rona Sailing Project.

Mae Giles yn meddu ar radd yn y gyfraith o Brifysgol Llundain ac fe wnaeth gymhwyso fel bargyfreithiwr yn 1990. Mae'n aelod o Gyngor Bar Cymru a Lloegr.



Huw Morgan
Uwch Gyfarwyddwr
Anweithredol
Annibynnol
(Senior Independent Director)

Mae Huw yn fanciwr FCIB cymwys gyda dros 25 mlynedd o brofiad yn y sector bancio.

Yn gyn Bennaeth Bancio Busnes y DU ar gyfer HSBC, mae e ar hyn o bryd mae'n Gyfarwyddwr Anweithredol ICICI Bank UK plc, lle mae'n cadeirio'r pwyllgorau risg a chredyd.

Mae hefyd yn cadeirio dau fusnes sy'n seiliedig yng Nghaerdydd, sef

ActiveQuote Ltd ac Inspiretec Ltd. Yn flaenorol mae o wedi bod ar Fyrddau Llywodraeth Cymru: Panel Gwasanaethau Ariannol Cymru ac Ardal Fenter Canol Caerdydd.

Mae Huw hefyd yn cefnogi Prifysgolion Aberystwyth a Chaerdydd; y blaenorol fel aelod o'r Bwrdd Cynghori Datblygu, a'r olaf ar y Bwrdd Cynghori Diwydiannol.



Iraj Amiri
Cyfarwyddwr
Anweithredol

Mae Iraj Amiri yn arloeswr yn y maes llywodraethu a sicrwydd, gan gyfuno gwybodaeth fanwl ac awdurdodol o'r pwnc gyda'i ddefnydd ymarferol.

Gyda dros 20 mlynedd o brofiad mewn archwilio a sicrwydd mae Iraj yn bennaeth ar bwyllgor archwilio Banc Datblygu Cymru.

Gydol ei yrfa mae wedi gweithio'n agos gyda sefydliadau bancio a chwmnïau buddsoddi mawr ym Mhrydain ac Ewrop. Treuliodd dros ddegawd yn bennaeth ar gwmni FTSE 100, Schroders plc. yn ei adran archwilio mewnol.

Roedd Iraj hefyd yn bennaeth ar dîm archwilio mewnol Ymddiriedolaeth Wellcome – gan oruchwylio'r

gwaith o reoli dros £18bn mewn buddsoddiadau. Datblygodd y llinell gwasanaeth risg menter ar gyfer Deloitte, lle'r oedd yn bartner, gan ddatblygu'r uned o'i gyfnodau cynnar i dîm o dros 600 o staff. Mae gan Iraj brofiad helaeth o weithio ar lefel bwrdd ac ymddiriedolwr.

Mae'n un o ymddiriedolwyr yr Ymddiriedolaeth Cynilion Cyflogaeth Genedlaethol (NEST). Mae Iraj yn arbenigwr ac yn awdurdod byd-eang cydnabyddedig ar swyddogaethau archwilio a sicrwydd mewnol, ac yn siaradwr rheolaidd mewn cynadleddau archwilio mewnol. Mae'n gyfarwyddwr anweithredol yn Coventry Building Society, yn cadeirio eu Pwyllgor Archwilio ac yn aelod o'u Pwyllgor Risg.

Bywgraffiadau Cyfarwyddwyr



Carol Bell
Cyfarwyddwr
Anweithredol

Yn ddiwydiannwr ac ariannwr profiadol, dechreuodd Carol ar ei gyrfa yn y diwydiant olew a nwy cyn symud i fancio lle daliodd uwch swyddi yn Credit Suisse First Boston, JP Morgan a Chase Manhattan Bank.

Mae Carol yn Is-Lywydd Amgueddfa Genedlaethol Cymru ac mae hefyd yn aelod o fwrdd cwmnïau a sefydliadau yng Nghymru ac yn rhyngwladol.

Ers cwblhau ei doethuriaeth yn 2005, mae Carol wedi datblygu ystod o ddiddordebau busnes ac elusennol.



Roger Jeynes
Cyfarwyddwr
Anweithredol

Mae Roger Jeynes yn gyfarwyddwr anweithredol annibynnol ar gyfer Banc Datblygu Cymru ac mae'n aelod o'i bwyllgor buddsoddi.

Mae Roger Jeynes yn gyfarwyddwr anweithredol annibynnol ar Venture Capital Trust (Downing Three VCT plc), mae'n gadeirydd ar gwmni meddalwedd ZOO Digital ccc sydd wedi'i restru ar y Farchnad Fuddsoddi Amgen (a adwaenir fel AIM), mae'n gadeirydd datblygwr meddalwedd cymwysiaid symudol Mapway Limited, ac mae'n un o ymddiriedolwyr yr Elusen Lloyd Reason.

Roedd ei yrfa gynnar yn cynnwys nifer o rolau uwch dechnegol, marchnata a rheoli cyffredinol gydag IBM, EMC a Pyramid Technology yn y DU, yr Eidal ac UDA. Rhwng 1997 a 2006

roedd yn brif weithredwr Interregnum plc, y banc masnachol technoleg. Yn y rôl hon, rheolodd y defnydd o gyfalaf buddsoddi sylweddol mewn ystod eang o gwmnïau cyfnod cynnar, a bu'n gyfarwyddwr anweithredol ar fyrddau o fwy na dwysin o fuddsoddi gwmnïau. Mae hefyd wedi bod yn gyfarwyddwr ar dair Ymddiriedolaeth Menter Cyfalaf (YMC) arall: yr AIM Distribution Trust plc, Pennine AIM 6 VCT plc, a Downing Distribution VCT plc.

Ac yntau wedi graddio mewn mathemateg ym Mhrifysgol Sheffield ac yn Gymrawd o'r RSA, mae Roger yn ddeilydd tystysgrif mewn rheoli buddsoddiadau o IIMR, ac roedd yn Athro Ymarfer Rheoli ym Mhrifysgol Anglia Ruskin o 2008 i 2017.



Margaret Llewellyn
OBE
Cyfarwyddwr
Anweithredol

Mae Margaret yn gyfarwyddwr anweithredol ac yn Gadeirydd y Pwyllgor Cydnabyddiaeth.

Mae gyrfa 30 mlynedd Margaret wedi cynnwys bod yn berchen ar, a rhedeg cwmni cynwysyddion morgludiant, terfynellau porthladd a fflyd cludiant ffyrdd. Am 9 mlynedd roedd yn Ddirprwy Gadeirydd Porthladd Dover ac yn Gadeirydd Cronfa Bensiwn Bwrdd Harbwr Dover. Mae'n Gyfarwyddwr ar SeaPort Development ac mae wedi dal nifer o swyddi uchel ym meysydd llongau, trafnidiaeth a logisteg. Mae'n un o gymrodwr

y Sefydliad Siartredig Logisteg a Thrafnidiaeth ac yn gyn-Wraig Gymreig y Flwyddyn.

Margaret yw Cadeirydd Bwrdd Goruchwyllo Network Rail ar hyn o bryd ac mae'n gyn-Gadeirydd Bwrdd Cynghori Twristiaeth Cymru ac yn Is-Gadeirydd Awdurdod Datblygu Cymru. Yn 2004 derbyniodd OBE am wasanaethau i ddatblygu economaidd yng Nghymru. Ar hyn o bryd mae Margaret yn aelod o Fwrdd Ardal Fenter Dyfrffordd Y Ddau Gleddau, ac yn Aelod Panel o Adolygiad Williams o'r Rheilffyrdd ar ran Yr Adran Drafnidiaeth.



David Staziker
Prif Swyddog
Ariannol

Mae David yn arwain tîm cyllid a gweinyddu mewnol Banc Datblygu Cymru.

Ymunodd â'r cwmni yn 2002 a daliodd nifer o swyddi rheoli yn ochr buddsoddiadau'r busnes cyn cael ei benodi'n Brif Swyddog Ariannol yn 2018.

Cyn y Banc Datblygu, gweithiodd David yn PricewaterhouseCoopers and Gambit Corporate Finance. Mae gan David radd a Doethuriaeth mewn

mathemateg gymhwysol, mae'n gymrawd i sefydliad y Cyfrifwyr Siartredig yng Nghymru a Lloegr ac mae hefyd yn meddu ar eu cymhwyster cyllid corfforaethol.

Mae David hefyd yn aelod o'n pwyllgor buddsoddi ac yn allanol mae'n Gyfarwyddwr Anweithredol Grŵp Pobl ac yn Is-Gadeirydd eu Pwyllgor Trysorlys a Buddsoddi.

Cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr o ran paratoi'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol

Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am baratoi'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith a'r rheoliadau perthnasol.

Mae cyfraith cwmnïau yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyfarwyddwyr baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol. O dan y gyfraith honno, mae'n ofynnol i'r cyfarwyddwyr baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRSs) fel y'u mabwysiadwyd gan yr Undeb Ewropeaidd ac Erthygl 4 o'r Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol ("IAS") ac maen nhw hefyd wedi dewis paratoi datganiadau ariannol y rhiant gwmni yn unol â Safon Adrodd Ariannol 101 Fframwaith Datgelu Llai. O dan gyfraith cwmnïau, rhaid i'r cyfarwyddwyr beidio â chymeradwyo'r datganiadau ariannol oni bai eu bod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Cwmni ac o elw neu golled y Cwmni am y cyfnod hwnnw.

Wrth baratoi datganiadau ariannol y Grŵp, mae Safon Cyfrifyddu Rhyngwladol 1 yn ei gwneud yn ofynnol i Gyfarwyddwyr wneud y canlynol:

- Cyflwyno gwybodaeth, gan gynnwys polisiau cyfrifyddu, mewn modd sy'n darparu gwybodaeth berthnasol, yn ddibynadwy, yn gymaradwy ac yn ddealladwy;
- Darparu datgeliadau ychwanegol pan nad yw'r cydymffurfio â'r gofynion penodol mewn Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol yn ddigonol i alluogi defnyddwyr i ddeall effaith trafodion penodol, digwyddiadau eraill ac amodau ar sefyllfa ariannol a pherfformiad y Grŵp; a
- Gwneud asesiad o allu'r Cwmni i barhau fel busnes gweithredol.

Wrth baratoi datganiadau ariannol y rhiant Gwmni, mae'n ofynnol i'r Cyfarwyddwyr wneud y canlynol:

- Dewis polisiau cyfrifyddu addas ac yna eu cymhwyso'n gyson;
- Llunio barn ac amcangyfrifon cyfrifyddu sy'n rhesymol ac yn ddarbodus;
- Datgan a ddilynwyd Safon Adrodd Ariannol 101 Fframwaith Datgelu Llai, yn amodol ar unrhyw wyriadau perthnasol a ddatgelir ac a eglurir yn y datganiadau ariannol; a
- Paratoi'r datganiadau ariannol ar y sail busnes gweithredol oni bai ei bod yn amhriodol rhagdybio y bydd y Cwmni yn parhau i weithredu.

Cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr o ran cofnodion cyfrifyddu a rheolaeth fewnol

Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu digonol sy'n ddigon i ddangos ac esbonio trafodion y Grŵp a datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol y Grŵp a'u galluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â Deddf Cwmnïau 2006. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r cwmni ac felly am gymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gynnal y wybodaeth gorfforaethol ac ariannol sydd wedi'i chynnwys ar wefannau'r Grŵp ac am ei chywirdeb. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n rheoli'r gwaith o baratoi a dosbarthu datganiadau ariannol fod yn wahanol i ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Mae'r Cyfarwyddwyr yn cadarnhau hyd eithaf eu gwybodaeth bod:

- Y datganiadau ariannol, a baratowyd yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol, yn eu cyfanrwydd yn rhoi darlun cywir a theg o asedau, rhwymedigaethau, sefyllfa ariannol ac elw'r Cwmni a'r ymgymeriadau sydd wedi'u cynnwys yn y cyfuno;
- Yr Adroddiad Strategol yn cynnwys adolygiad teg o ddatblygiad a pherfformiad y busnes a sefyllfa'r Cwmni a'r ymgymeriadau sydd wedi'u cynnwys yn y cyfuno yn ei gyfanrwydd, ynghyd â disgrifiad o'r prif risgiau ac ansicrwydd maen nhw'n eu hwynebu; a
- Bod yr adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol, gyda'i gilydd, yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy ac yn darparu'r wybodaeth sydd ei hangen ar gyfranddalwyr i asesu sefyllfa a pherfformiad, model busnes a strategaeth y Cwmni.

Busnes Gweithredol

Mae gan y Cyfarwyddwyr a wasanaethodd yn ystod y flwyddyn ddisgwyliad rhesymol bod gan y Cwmni a'r Grŵp adnoddau digonol i barhau mewn bodolaeth weithredol am y dyfodol rhagweladwy. Felly, maent yn parhau i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol. Ceir rhagor o fanylion yn y nodyn ar bolisiau cyfrifyddu yn y datganiadau ariannol.

Datganiad hyfywedd tymor hir

Mae Banc Datblygu Cymru plc yn eiddo i Weinidogion Cymru a mater i Lywodraeth Cymru sydd mewn grym yn y pen draw yw ei barhad fel endid. Mae'r Bwrdd yn tybio bod y Grŵp wedi cael cymorth gan Lywodraeth Cymru ac y bydd yn parhau i wneud hynny ac y bydd ei drefniadau ariannu, sy'n cynrychioli 100% o gyllid ad-daladwy'r Grŵp, yn parhau i fod ar waith. Mae'r Bwrdd yn cynnal ymarfer cynllunio busnes bob blwyddyn i ddiweddarau'r cynllun corfforaethol pum mlynedd ar gyfer y sefydliad.

Cred y Bwrdd ei bod yn bosibl ffurfio disgwyliad rhesymol o'r hyfywedd tymor hir dros y pum mlynedd sy'n cwmpasu'r cynllun corfforaethol gan ystyried y prif risgiau a wynebir gan y Grŵp (fel sydd wedi'u rhestru ar dudalennau 85-93) a'i brif amcanion (fel sydd wedi'u rhestru ar dudalennau 5 a 6).

Mae gan y Cwmni ddogfen fframwaith ar waith gyda Gweinidogion Cymru sy'n nodi gofynion llywodraethu. Yn 2019, mae'r Grŵp wedi codi £197m (2018: £233m) mewn cyllid gan Lywodraeth Cymru, Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop a Chronfa Bensiwn Clwyd sydd, ynghyd â'r cronfeydd presennol, yn cwmpasu'r galw disgwyliedig am gyllid dros y pum mlynedd nesaf a thu hwnt. Mae'r Bwrdd yn tybio, yn amodol ar bolisi Llywodraeth Cymru, y bydd y cyfranddaliwr yn parhau i gefnogi'r Grŵp gyda chronfeydd newydd ac arian newydd yn y dyfodol.

Cyfrifoldeb corfforaethol a chymdeithasol

Gellir gweld manylion am bolisiau, gweithgareddau a nodau'r Grŵp yn y maes hwn yn ein hadroddiad Busnes Cyfrifol yn yr adroddiad strategol ar dudalen 97.

Rhoddion gwleidyddol

Ni wnaeth y Grŵp unrhyw roddion gwleidyddol yn ystod 2019 (2018: £dim).

Rhoddion a lletygarwch

Ni wnaed unrhyw roddion gan y Grŵp. Roedd gwerth cronrus y rhoddion a'r lletygarwch a gafodd y staff yn llai na £20,000 yn ystod 2019 (2018 yn llai na £20,000).

Taliadau diswyddo

The cumulative severance payments made in the year by the Group was less than £300,000 (2018: yn llai na £300,000).

Colledion Benthyciadau/datgeliad gwaredu ecwiti colledion

Ni wnaeth y Grŵp ddileu unrhyw fenthyciadau ac ni wnaeth y Cyfranddaliwr gymeradwyo hyn. Cyfanswm y golled o ran cael gwared ar gyfranddaliadau ecwiti yn ystod y flwyddyn oedd £2,056,000 (£2018 dim).

Tâl y Cyfarwyddwyr

Datgelir manylion am dâl y Cyfarwyddwyr yn Nodyn 7 y datganiadau ariannol.

Indemniadau'r Cyfarwyddwyr

Mae'r Cwmni wedi gwneud darpariaethau cymhwysedd ar gyfer indemniad trydydd parti er budd holl Gyfarwyddwyr y Cwmni a'i is-gwmnïau. Roedd y rhain mewn grym yn ystod y flwyddyn ariannol ac yn parhau mewn grym ar ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol.

Archwilwyr

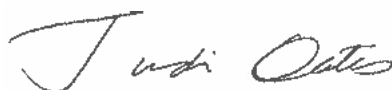
Mae'r archwilydd, Deloitte LLP, wedi nodi eu parodrwydd i barhau yn eu swydd a chynigir penderfyniad ynghylch eu hailbenodi yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol sydd ar ddod.

Yn achos pob un o'r personau sy'n gyfarwyddwyr y cwmni ar y dyddiad y cymeradwyr yr adroddiad hwn:

- Cyn belled ag y mae pob un o'r Cyfarwyddwyr yn ymwybodol, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw Archwilydd y Cwmni yn ymwybodol ohoni; ac
- Mae pob un o'r Cyfarwyddwyr wedi cymryd yr holl gamau y dylent fod wedi'u cymryd fel Cyfarwyddwr i sicrhau eu bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod Archwilydd y cwmni yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Rhoddir y cadarnhad hwn a dylid ei ddehongli yn unol â darpariaethau s418 o Ddeddf Cwmnïau 2006.

Cymeradwywyd gan y Bwrdd Cyfarwyddwyr a'i lofnodi ar ran y Bwrdd



Judi Oates

Ysgrifennydd y Cwmni
26 Mehefin 2019

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol

Mae cyfansoddiad Banc Datblygu Cymru plc yn cynnwys ei Erthyglau Cymdeithasu a Dogfen Fframwaith rhwng Banc Datblygu Cymru plc a Gweinidogion Cymru.

Mae'r cyfarwyddwyr yn cydnabod pwysigrwydd llywodraethu corfforaethol cadarn ac mae Banc Datblygu Cymru plc yn cydymffurfio, cyn belled ag y bo'n ymarferol, â darpariaethau Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU, sy'n ymwneud â llywodraethu ac adrodd

Mae Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU ar gael gan y Cyngor Adrodd Ariannol. Mae Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU yn rhoi arweiniad ar amrywiaeth o faterion i sicrhau arferion Bwrdd effeithiol.

Ar wahân i'r rhai a nodir yn yr adroddiad blynyddol hwn, nid yw'r Bwrdd yn ymwybodol o unrhyw wyriad o'r agweddau perthnasol ar y Cod yn y cyfnod ers 1 Ebrill 2018 i'r graddau y mae'n berthnasol i Fanc Datblygu Cymru ccc.

Ar gyfer Banc Datblygu Cymru, mae llywodraethu corfforaethol da yn ymwneud â sicrhau bod y Grŵp yn cyd-fynd ag amcanion ei gyfranddalwyr ac y bydd gweithredu'r strategaeth a fabwysiedir yn sicrhau bod y Grŵp yn gynaliadwy ac yn gallu aifuddsoddi'r enillion o'i gronfeydd a fydd, ynghyd â chronfeydd a buddsoddwyr newydd eraill, yn galluogi'r Grŵp i barhau i fuddsoddi yn y tymor hir.

Swyddogaeth a cyfrifoldeb Bwrdd Cyfarwyddwyr y Cwmni

Arweinir Banc Datblygu Cymru plc gan Fwrdd y Cyfarwyddwyr sydd, gyda'i gilydd, yn gyfrifol am gynaliadwyedd hirdymor y Grŵp ac, mewn ymgynghoriad â Gweinidogion Cymru, am gylch gwaith a strategaeth y Grŵp.

Mae'r Bwrdd yn cynnwys wyth Cyfarwyddwr, gan gynnwys chwech sy'n gyfarwyddwyr anweithredol annibynnol.

Mae gan ein Bwrdd a'n Pwyllgorau gydbwysedd priodol o sgiliau, profiad ac annibyniaeth i'w galluogi i gyflawni eu dyletswyddau a'u cyfrifoldebau yn effeithiol. Mae'r Bwrdd o'r farn bod y Cadeirydd yn annibynnol ar ei benodiad a bod yr holl gyfarwyddwyr anweithredol yn annibynnol at ddibenion y Cod. Mae gan Weinidogion Cymru yr hawl i benodi Sylwedydd i fynyachu cyfarfodydd y Bwrdd fel eu cynrychiolydd.

Adolygodd y Bwrdd y rhestr o faterion a gadwyd yn ôl ar gyfer y Bwrdd ym mis Tachwedd 2018 fel rhan o gytuno ar ddogfen fframwaith newydd gyda Gweinidogion Cymru. Mae'r materion a gedwir ar gyfer y Bwrdd yn cynnwys strategaeth, strwythur y Cwmni a chyfalaf, adroddiadau a rheolaethau ariannol, rheoli risg a rheolaethau mewnol, aelodaeth o'r Bwrdd a phenodiadau eraill, tâl, dirprwyo awdurdod, llywodraethu corfforaethol, penodi ymgynghorwyr proffesiynol, ymglyfreitha ac yswiriant.

Mae ein Cyfarwyddwyr Anweithredol yn craffu ar berfformiad y rheolwyr o ran cyflawni'r amcanion y cytunwyd arnynt. Mae'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth yn gyfrifol am bennu lefelau priodol o gydnabyddiaeth ar gyfer Cyfarwyddwyr Gweithredol a staff mewn ymgynghoriad â Gweinidogion Cymru. Esbonnir hyn ymhellach yn adroddiad y Pwyllgor Cydnabyddiaeth ar dudalen 121.

Y Cadeirydd sy'n gyfrifol am arwain y Bwrdd a'i drafodaethau ac am annog trafodaeth a her agored. Mae'r Prif Weithredwr yn arwain y Weithrediaeth yn y gwaith o redeg y busnes o ddydd i ddydd a gweithredu'r strategaeth ac mae'n cael ei gefnogi yn hyn o beth gan yr Uwch Dîm Rheoli.

Fel sefydliad a ariennir gan arian cyhoeddus mae'n ofynnol i'r Banc gydymffurfio â'r egwyddorion a nodir yn Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru: <https://gov.wales/managing-welsh-public-money>.

Y Prif Weithredwr yw'r Swyddog Cyfrifyddu. Mae cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu yn cynnwys cyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus.

Yr Uwch Gyfarwyddwr Annibynnol ("SID") yw Huw Morgan. Cyfrifoldebau'r SID yw gweithio'n agos gyda'r Cadeirydd, gweithredu fel cyfryngwr ar gyfer Cyfarwyddwyr eraill yn ôl yr angen a chyfarfod â Chyfarwyddwyr Anweithredol eraill i adolygu perfformiad y Cadeirydd.

Cynhaliwyd yr ymarfer i arfarnu perfformiad y Cadeirydd mewn holiadur. Trafodwyd y canlyniadau ymhlith y cyfarwyddwyr anweithredol dan arweiniad yr SID a chawsant eu cyfleu i'r Cadeirydd.

Penodi a diswyddo Cyfarwyddwyr y Cwmni

Mae'r Ddogfen Fframwaith yn darparu bod angen i benodiad y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr gael ei gadarnhau'n ysgrifenedig gan Gyfarwyddwr Cyffredinol adran noddi'r Grŵp, sef Economi, Sgiliau ac Adnoddau naturiol ar hyn o bryd.

Yn ystod y cyfnod, ailbenodwyd Gareth Bullock am dymor o dair blynedd, yn dechrau ym mis Medi 2018. Ailbenodwyd Margaret Llewellyn OBE hefyd am dymor o 3 blynedd gan ddechrau ym mis Medi 2018 ar y ddealltwriaeth mai hwn fydd y tymor olaf.

Yn dilyn proses gaffael lwyddiannus, penodwyd Robert Half yn ymgynghorydd chwilio annibynnol ar gyfer penodi cyfarwyddwr cyllid newydd, i gymryd lle Kevin o'Leary. O 1 Ebrill 2018. Penodwyd David Staziker yn Brif Swyddog Ariannol. Gellir gweld bywgraffiadau llawn holl Aelodau'r Bwrdd yn: <https://developmentbank.wales/about-us/people-and-teams>.

Mae pob penodiad i'r Bwrdd, Pwyllgorau'r Bwrdd a'r Pwyllgorau Gweithredol yn seiliedig ar amrywiaeth y cyfraniad, y profiad a'r sgiliau sy'n ofynnol, waeth beth fo'u rhyw, hil neu unrhyw feini prawf eraill.

Ethol ac ail-ethol Cyfarwyddwr Blynnyddol

Yn nghyfarfod cyffredinol blynnyddol 2018 etholwyd David Staziker, cafodd Gareth Bullock a Margaret Llewellyn OBE eu hail-ethol yn unol â gofynion yr Erthyglau Cymdeithasu.

Gwybodaeth am y Bwrdd

Rhoddir diweddariadau i bob Cyfarwyddwr ar ddatblygiadau llywodraethu corfforaethol, newidiadau deddfwriaethol a rheoliadol, a gwybodaeth ddiwydiannol a thechnegol berthnasol. Mae'r Bwrdd yn derbyn y wybodaeth briodol mewn modd amser i'w alluogi i gyflawni ei ddyletswyddau ac mae unrhyw wybodaeth bellach ar gael yn rhwydd i bob Cyfarwyddwr. Ers 2018, mae'r Bwrdd wedi derbyn papurau a gwybodaeth y bwrdd yn electronig, er mwyn gwella effeithlonrwydd, cyfrinachedd a chynaliadwyedd.

Pwyllgorau'r Bwrdd

Mae'r Bwrdd wedi sefydlu tri Phwyllgor Bwrdd i sicrhau gwneud penderfyniadau cadarn ac effeithiol o fewn strwythur y Grŵp, yn arbennig pwyllgorau archwilio a risg, cydnabyddiaeth ac enwebu. Mae'r Bwrdd wedi cymeradwyo cylch gorchwyl ar gyfer pob Pwyllgor.

Adroddiad y Pwyllgor Archwilio a Risg

Y Pwyllgor Archwilio a Risg sydd yn bennaf gyfrifol am sicrhau uniondeb datganiadau ariannol y Grŵp ac effeithiolrwydd ein rheolaeth risg a'n rheolaethau mewnol. Mae hefyd yn rhoi sicrwydd i'r Cyfranddaliwr mewn perthynas â threfniadau llywodraethu, rheoli a thrin risg.

Cyfansoddiad aelodaeth, sgiliau a chyfarfodydd

Mae Pwyllgor Archwilio a Risg Grŵp Banc Datblygu Cymru yn cynnwys tri chyfarwyddwr anweithredol:

- Iraj Amiri (Cadeirydd)
- Margaret Llewellyn OBE
- Huw Morgan

Mae'r Bwrdd o'r farn mai'r Cadeirydd yw'r arbenigwr ariannol ar y Pwyllgor ac mae ganddo brofiad diweddar a pherthnasol yn y sector gwasanaethau ariannol sy'n angenrheidiol ar gyfer y rôl. Mae'n gyfrifydd â chymwysterau proffesiynol. Mae'r Bwrdd hefyd o'r farn bod aelodau eraill y Pwyllgor yn gymwys mewn materion ariannol a bod ganddynt wybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i'r sectorau y mae Grŵp Banc Datblygu Cymru yn gweithredu ynddynt. Gellir gweld bywgraffiadau aelodau'r Pwyllgor ar dudalennau 107 i 110 sy'n rhoi mwy o fanylion am eu sgiliau a'u cefndir.

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn cyfarfod bob chwarter. Fe'i mynychir gan Brif Weithredwr Banc Datblygu Cymru ccc, Y Prif Swyddog Ariannol a Chyfarwyddwr Risg, Cydymffurfiaeth a Chyfreithiol, ynghyd â'r archwilwyr mewnol ac allanol, a sylwedydd o Lywodraeth Cymru. Mae gan yr archwilwyr mewnol ac allanol fynediad uniongyrchol at Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg ac maen nhw'n cyfarfod â'r Pwyllgor heb reolwyr yn bresennol o leiaf unwaith y flwyddyn.

Diben a chyfrifoldebau'r Pwyllgor

Diben y Pwyllgor yw monitro ac adolygu trefniadau adrodd ariannol y Grŵp, effeithiolrwydd ei reolaethau mewnol a'i fframwaith rheoli risg, y prosesau archwilio mewnol ac allanol pholisïau uniondeb a chwythu'r chwiban y Grŵp. Mae Cadeirydd y Pwyllgor yn gweithredu fel y pwynt cyswllt os yw'r pryder chwythu'r chwiban yn ymwneud â'r Tîm Rheoli Gweithredol. Mae'r Pwyllgor yn adrodd i'r Bwrdd ar ei weithgareddau ac yn gwneud argymhellion i'r Bwrdd, ac mae pob un ohonynt wedi cael eu derbyn yn ystod y flwyddyn.

Mae'r Pwyllgor yn darparu adroddiad blynyddol i Bwyllgor Llywodraethu Corfforaethol Llywodraeth Cymru ar ei waith ac yn cadarnhau digonolrwydd y trefniadau archwilio a'r sicrwydd a roddir gan y Prif Swyddog Gweithredol mewn perthynas â threfniadau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth.

Mae'r dyletswyddau a'r cyfrifoldebau allweddol a ddirprwywyd gan y Bwrdd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg wedi'u nodi isod:

Adroddiad/ Datganiad	Purpose
Adrodd ariannol	• Monitro dilysrwydd y datganiadau ariannol ac adolygu polisïau cyfrifyddu hanfodol. • Asesu a herio, lle bo angen, yr amcangyfrifon cyfrifyddu a'r dyfarniadau gan y rheolwyr wrth baratoi'r datganiadau ariannol. • Ystyried a herio'r asesiad busnes gweithredol a baratowyd gan y rheolwyr. • Adolygu a monitro unrhyw addasiadau sylweddol sy'n deillio o'r archwiliad allanol. • Adolygu'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol ac adroddiadau ariannol eraill. Cyngori'r Bwrdd ynghylch a ydynt, o'u hystyried yn eu cyfanrwydd, yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.
Archwiliad allanol	• Goruchwyllo'r berthynas â'r archwilydd allanol, gan gynnwys cydnabyddiaeth ariannol, telerau ymgysylltu ac ystyried effeithiolrwydd, annibyniaeth a gwrthrychedd. • Cytuno ar y polisi ar gyfer darparu gwasanaethau nad ydynt yn rhai archwilio. Herio'r cynllun archwilio allanol a chytuno arno. • Gwneud argymhellion i'r Bwrdd ynghylch ailbenodi a chael gwared ar yr archwilydd allanol. • Adolygu canfyddiadau'r archwiliad ac ystyried ymatebion y rheolwyr i unrhyw ganfyddiad neu argymhelliad.
Rheolaethau mewnol a risg	• Goruchwyllo trefniadau'r rheolwyr ar gyfer sicrhau digonolrwydd ac effeithiolrwydd y rheolaethau mewnol, adrodd am reolaeth ariannol a rheoli risg a risg y rheolwyr o fynd i'r afael â gwendidau rheoli. • Adolygu a chymeradwyo'r datganiadau rheolaeth, rheoli risg a datganiadau sicrwydd mewnol eraill yn yr adroddiad blynyddol.
Uniondeb gan gynnwys chwythu'r chwiban	• Adolygu'r trefniadau chwythu'r chwiban a derbyn adroddiadau ar achosion o chwythu'r chwiban. • Adolygu'r gofrestr a'r trefniadau Rhoddion a Lletygarwch. • Adolygu treuliau gweithredol
Archwilio mewnol	• Cymeradwyo dewis a phenodi archwilwyr mewnol. • Cymeradwyo'r cynllun gwaith blynyddol a derbyn ac ystyried adroddiadau ar feysydd gwaith unigol. • Monitro ymatebion y rheolwyr i ganfyddiadau ac argymhellion. • Monitro effeithiolrwydd a gwrthrychedd y swyddogaeth archwilio mewnol.
Llywodraeth Cymru	• Mae sylwedydd o Lywodraeth Cymru yn mynychu pob cyfarfod ac mae'n cael gwybodaeth lawn am bob agwedd ar waith y Pwyllgor. • Cyflwynir adroddiad blynyddol i Bwyllgor Llywodraethu Corfforaethol Llywodraeth Cymru sy'n nodi manylion gwaith y Pwyllgor ac yn rhoi sicrwydd ynghylch digonolrwydd y trefniadau archwilio a hefyd ar y sicrwydd a ddarperir gan y Prif Weithredwyr a'r tîm uwch reoli o ran trefniadau llywodraethu a rheoli.

Materion adrodd datganiadau ariannol sylweddol

Wrth ymgymryd â'i rôl o fonitro datganiadau ariannol y Grŵp, adolygodd y Pwyllgor a oedd polisïau cyfrifyddu addas wedi'u mabwysiadu ac a oedd y rheolwyr wedi gwneud amcangyfrifon a dyfarniadau cyfrifyddu priodol. Gyda chymorth yr archwilydd allanol, ystyriodd y Pwyllgor nifer o faterion arwyddocaol mewn perthynas â'r datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019, sydd wedi'u nodi isod. Mae'r rhan fwyaf o'r materion hyn yn digwydd dro ar ôl tro ac felly'n cael eu hystyried gan y Pwyllgor Archwilio a Risg yn barhaus.

Prisiad portffolio benthyciadau Cymorth i Brynu – Cymru

Bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn herio'r tybiaethau allweddol a gymhwyswyd gan y rheolwyr wrth gyfrifo gwerth teg portffolio benthyciadau Cymorth i Brynu – Cymru ac mae'n fodlon ei fod yn briodol.

Gweithredu IFRS 9

Gweithredodd y Grŵp IFRS 9 ar 1 Ebrill 2018. Roedd hyn yn gofyn am newidiadau i'w bolisïau cyfrifyddu ar gyfer dosbarthu a mesur asedau ariannol ac ar gyfer cydnabod amhariad.

Mae'r Pwyllgor wedi adolygu'r penderfyniadau allweddol o ran dosbarthu a mesur, gan bennu cynnydd sylweddol mewn risg credyd a defnyddio senarios economaidd amgen i gyfrifo colledion disgwylidig. Mae wedi adolygu'r trefniadau goruchwyllo a fabwysiadwyd gan y rheolwyr ac wedi adolygu casgliadau'r archwilydd allanol a'r archwiliad mewnol mewn perthynas â gweithredu IFRS 9. Mae'r Pwyllgor hefyd wedi ystyried y datgeliadau a wnaed yn y datganiadau ariannol diwedd blwyddyn mewn perthynas â mabwysiadu IFRS 9. Roedd y Pwyllgor yn fodlon bod y safon adrodd newydd wedi'i gweithredu'n briodol.

Darpariaethau ar gyfer amhariad yn y llyfr benthyciadau

Bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn herio'r fethodoleg a ddefnyddiwyd gan y rheolwyr, gan gynnwys canlyniadau colledion benthyciadau ystadegol i gefnogi'r ddarpariaeth o ran amhariad mewn gwerth ac roedd yn fodlon bod y dulliau amcangyfrif yn briodol.

Bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn herio'r ddarpariaeth o ran lleihad mewn gwerth a gydnabuwyd yn y datganiadau ariannol a'r sail ar gyfer cyfrifo colledion credyd disgwylidig o dan IFRS 9. Roedd hyn yn cynnwys y dull o benderfynu ar gynnydd sylweddol mewn risg credyd, a'r defnydd o ddyfarniadau rheoli yn ymwneud â darpariaethau penodol. Ystyriwyd sensitifrwydd y broses o gyfrifo'r ddarpariaeth i amrywiol dybiaethau, gan gynnwys effaith senarios economaidd blaengar. Roedd y Pwyllgor yn fodlon â digonolrwydd y darpariaethau a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol, ar sail ddarbodus. Nodir fod y datgeliad sy'n ymwneud â'r ddarpariaeth ar gyfer amhariad mewn gwerth yn nodyn 15 o'r datganiadau ariannol.

Prisio buddsoddiadau ecwiti

Mae gweithredu IFRS 9 yn ei gwneud yn ofynnol i bob buddsoddiad ecwiti gael ei ddal ar werth teg yn unol ag IFRS 13. Bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn herio'r ffordd yr oedd y rheolwyr wedi defnyddio'r canllawiau ecwiti preifat a chyfalaf menter (IPEV) ac roedd yn fodlon eu bod wedi'u rhoi ar waith yn briodol. Nodir y datgeliadau sy'n ymwneud â'r addasiad gwerth teg yn Nodiadau 13 a 20 y datganiadau ariannol.

Atgyfnerthu partneriaethau cyfyngedig

Bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn herio'r penderfyniadau allweddol a wnaed wrth benderfynu ar yr angen i gydgrynhoi o dan IFRS 10 y bartneriaeth gyfyngedig amrywiol y mae'r Grŵp yn ei rheoli naill ai drwy'r busnes rheoli'r gronfa a reoleiddir ganddo, neu y mae wedi buddsoddi ynddo. Roedd y Pwyllgor yn fodlon bod y driniaeth i gyfuno neu beidio yn briodol ar gyfer pob Partneriaeth Gyfyngedig.

Buddsoddi yng Nghronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru ("WLSIF")

Nododd y Pwyllgor fod allanfa faterol o fuddsoddiad yn Simbec Orion wedi'i chyflawni yn y flwyddyn ar elw luosog 1.9 gyda'r potensial i godi i 2.2 lluosog dros y ddwy flynedd nesaf. O'r wyth cwmni portffolio sy'n weddill, mae tri wedi'u rhestru ar AIM ac felly defnyddiwyd eu pris cyfranddaliadau ar 31 Mawrth 2019 fel gwerth teg. Cyfrifwyd gwerth teg y pum cwmni portffolio sy'n weddill, a phob un ohonynt ar ffurf cyfranddaliadau dewisol nas rhestrwyd, naill ai gan gyfeirio at asedion net y cwmni yn ôl ei wybodaeth ariannol ddiweddaraf a oedd ar gael i'r cyhoedd neu gan arbenigwr prisio annibynnol, a benodwyd gan reolwr y gronfa, a benderfynodd ar y prisiad ar 31 Rhagfyr 2018 ac a gafodd ei gario ymlaen wedyn i 31 Mawrth 2019 gan reolwr y gronfa. Cadarnhaodd adroddiad yr archwilwyr annibynnol i bartneriaid Partneriaeth Gyfyngedig Cronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru eu bod wedi archwilio'r datganiadau ariannol a daethant i'r casgliad bod y datganiadau ariannol, yn eu barn nhw, yn rhoi darlun cywir a theg o'r datganiad o faterion y bartneriaeth ar 31 Mawrth 2019 ac o'i golledion a'i lifoedd arian ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny. Adolygodd ac ystyriodd y Pwyllgor y tybiaethau gwerth teg allweddol a daeth i'r casgliad bod gwerth teg datganedig y buddsoddiad yn y gronfa a'r datgeliadau cysylltiedig yn briodol.

Cydnabod refeniw

Mae'r Pwyllgor yn fodlon bod y gydnabyddiaeth o refeniw mewn perthynas â gwireddu ecwiti yn briodol a chaiff ei hategu gan y ddogfennaeth angenrheidiol.

Rheoleidd-dra

Mae'r Pwyllgor yn fodlon bod rheolaethau priodol ar waith i sicrhau bod gwariant y Grŵp yn cydymffurfio â gofynion y trefniant rheoli fel y nodir gan Weinidogion Cymru.

Busnes gweithredol

Bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn herio'r tybiaethau a nodwyd mewn papur a baratowyd gan y rheolwyr ar ofynion cyfalaf gweithredol a'r arian sydd ar gael i'w fuddsoddi yn y 18 mis a ddaw i ben ar 30 Medi 2020. Roedd y Pwyllgor yn fodlon bod digon o gyllid buddsoddi ar gael i ateb y galw am fuddsoddiadau a ragwelwyd hyd 30 Medi 2020 ac nad oes unrhyw broblemau perfformiad gydag unrhyw un o gontractau rheoli cronfeydd y Grŵp. Roedd y Pwyllgor hefyd yn fodlon y byddai digon o warged yn cael ei gynhyrchu gan fusnes y gwasanaethau a chyfalaf gweithio cysylltiedig i dalu'r holl dreuliau gweithredu hyd at 30 Medi 2020.

Yr oedd y Pwyllgor yn fodlon ei bod yn briodol paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol.

Rheolau FCA

Mae tri is-gwmni yng Ngrŵp Banc Datblygu Cymru sy'n cael eu hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr awdurdod ymddygiad ariannol. FW Capital Limited, DBW Investments (10) Limited a Cymorth i Brynu – Cymru Cyf yw'r rhain.

Ceisiodd y Pwyllgor sicrwydd gan y rheolwyr fod rheolaethau ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth â'r rheoliadau a bod y staff yn derbyn yr hyfforddiant priodol. Roedd y Pwyllgor yn fodlon bod y rheolaethau priodol ar waith a bod hyfforddiant angenrheidiol yn cael ei ddarparu.

Rheolau cyllid Ewropeaidd

Ariennir y gronfa fwyaf a weithredir gan y Grŵp yn rhannol gan Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop ac mae ganddi feini prawf penodol ar gyfer cymhwysedd buddsoddiadau. Gofynnodd y Pwyllgor am sicrwydd gan y rheolwyr bod yr holl fuddsoddiadau a wnaed yn bodloni'r meini prawf. Yr oedd y Pwyllgor yn fodlon bod rheolaethau priodol ar waith i sicrhau bod arian yn cael ei fuddsoddi mewn busnesau cymwys.

Adolygiad o'r adroddiad blynyddol a datganiadau ariannol

Cyfarfu'r Pwyllgor Archwilio a Risg ar 10 Mehefin 2019 i gynnal adolygiad manwl o ddrafft o'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol, cyn i'r drafft terfynol gael ei gyflwyno i'r Bwrdd ar 26 Mehefin 2019. Yn dilyn y trafodaethau hyn, cynghorodd y Pwyllgor y Bwrdd fod yr adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol, gyda'i gilydd, yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy ac argymhell eu cymeradwyo i'r Bwrdd.

Perfformiad y Pwyllgor Archwilio a Risg

Adolygir perfformiad y Pwyllgor Archwilio a Risg yn flynyddol drwy gyfrwng holiadur a anfonir at yr holl Gyfarwyddwr ac uwch reolwyr. Adolygir y canlyniadau ac os oes angen, cytunir ar gynllun gweithredu i fynd i'r afael ag unrhyw faterion a godir. Daeth yr asesiad i'r casgliad bod y Pwyllgor wedi bod yn effeithiol yn ystod y flwyddyn.

Archwiliad Allanol

Mae'r archwilydd allanol a'r Grŵp ill dau yn cymryd camau diogelu i sicrhau annibyniaeth a gwrthrychedd yr archwiliad allanol. Mae gan y Grŵp bolisi i sicrhau bod y gwasanaethau nad ydynt yn rhai archwilio a ddarperir gan yr archwilwyr allanol yn briodol. Mae'r polisi yn nodi natur y gwaith y gall yr archwiliwr allanol ei wneud gydag unrhyw aseiniadau sydd â ffioedd uwchlaw terfyn diffiniedig yn ei gwneud hi'n angenrheidiol cael cymeradwyaeth ymlaen llaw gan y Pwyllgor Archwilio a Risg. Nodir cyfanswm y swm a dalwyd i'r archwilydd allanol yn 2019 yn Nodyn 6 o'r datganiadau ariannol.

Mae aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn cyfarfod o leiaf unwaith y flwyddyn heb fod y rheolwyr yn bresennol, gyda'r archwilydd allanol. Mae'r Pwyllgor hefyd yn cynnal asesiad ffurfiol o berfformiad yr archwilwyr allanol bob blwyddyn. Yn 2019 ni chodwyd unrhyw faterion arwyddocaol ac ystyriwyd bod eu perfformiad yn foddhaol.

Mae gan y Grŵp bolisi o dendro'r archwiliad allanol bob pum mlynedd. Cynhaliwyd ymarfer caffael manwl yn ystod blwyddyn ariannol 2016, a chafodd yr archwilwyr presennol, Deloitte, eu hailbenodi.

Archwiliad mewnol

Yn ystod 2018, yn dilyn ymarfer caffael llwyddiannus, penodwyd PricewaterhouseCoopers yn archwilwyr mewnol annibynnol i gyflawni ein swyddogaeth archwilio mewnol. Mae'r penodiad tan ddiwedd Mehefin 2022, gydag opsiwn i dorri ar y drydedd pen-blwydd. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn adolygu'r cynllun archwilio mewnol ac yn sicrhau bod yr archwilwyr yn cael mynediad priodol at wybodaeth i'w galluogi i gyflawni eu gweithgareddau archwilio yn effeithiol ac yn unol â'r safonau proffesiynol perthnasol. Adolygir yr holl ganfyddiadau ar unwaith a chaiff ymateb y rheolwyr i'r canfyddiadau a'r argymhellion eu monitro'n rheolaidd. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn cyfarfod yn breifat o leiaf unwaith y flwyddyn gyda'r archwilwyr mewnol heb reolwyr yn bresennol i drafod eu cylch gwaith ac unrhyw faterion sy'n codi o'r adolygiadau archwilio mewnol a gynhaliwyd.

Yn eu hadroddiad blynyddol i'r Pwyllgor Archwilio a Risg ar 10 Mehefin 2019, barn ein Harchwilwyr Mewnol oedd 'Boddhaol ar y cyfan gyda rhai gwelliannau angen eu gwneud' o ran ein trefniadau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth, gan ddweud:

"Rydym yn fodlon bod gwaith archwilio mewnol digonol wedi'i wneud er mwyn caniatáu i farn gael ei rhoi am ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd llywodraethu, rheoli a thrin risg. Wrth roi'r farn hon, dylid nodi na all sicrwydd byth fod yn absoliwt. Y mwyaf y gall y gwasanaeth archwilio mewnol ei ddarparu yw sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw wendidau mawr yn y system rheolaeth fewnol.

Rydym wedi cwblhau ein rhaglen waith y cytunwyd arni gyda chi a chredwn fod prosesau llywodraethu, rheoli a thrin risg digonol ac effeithiol i alluogi'r risgiau cysylltiedig i gael eu rheoli ac i amcanion gael eu cyflawni."

Cymeradwywyd gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg



Iraj Amiri

Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg

Adroddiad Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth

Mae ein Pwyllgor Cydnabyddiaeth yn mabwysiadu ymagwedd deg a chyfrifol tuag at wobrwyo ein gweithwyr cyflogedig, gan sicrhau bod y cysylltiad rhwng cyflog a pherfformiad yn annog yr ymddygiadau cywir, tra'n ein galluogi i ddenu a chadw'r bobl gywir.

Aelodaeth a Phresenoldeb Pwyllgor

Mae Pwyllgor Cydnabyddiaeth y Grŵp yn cynnwys dau gyfarwyddwr anweithredol:

Cadeirydd y Pwyllgor: Margaret Llewellyn OBE

Aelodaeth: Huw Morgan

Penodir y Pwyllgor gan Gadeirydd y Bwrdd a rhaid iddo gynnwys o leiaf ddau Gyfarwyddwr anweithredol.

Mae ein Prif Weithredwr, Cyfarwyddwr Strategaeth a Rheolwr Adnoddau Dynol fel arfer yn bresennol ac eithrio pan fydd eu tâl eu hunain yn cael ei drafod.

Darperir adborth i'r Bwrdd yn dilyn pob cyfarfod o'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth.

Diben a chyfrifoldebau'r Pwyllgor

Mae cyfrifoldebau yn cynnwys:

- Llunio a chymeradwyo'r strategaeth a'r polisi ar gyfer talu Cyfarwyddwyr y Grŵp, y Tîm Rheoli Gweithredol a'r staff yn unol â'r Ddogfen Fframwaith.
- Sicrhau bod aelodau'r Tîm Rheoli Gweithredol yn cael cymhellion priodol i annog perfformiad gwell a'u gwobrwyo am gyfraniadau unigol i lwyddiant y sefydliad.
- Cymeradwyo strwythur y cynllun cymhelliant blynyddol ac unrhyw daliadau o dan y cynllun hwn.
- Goruchwylio newidiadau mawr yn strwythurau buddiannau gweithwyr.

Mae Banc Datblygu Cymru, er ei fod yn eiddo i Weinidogion Cymru, yn gweithredu yn y sector gwasanaethau ariannol. Er mwyn gweithredu ei strategaeth fusnes, mae'n ofynnol i'r Cwmni gael staff sydd â sgiliau a phrofiad arbenigol ym maes bancio a buddsoddi. Felly, rhaid i ni gystadlu am dalent o'r fath gyda sefydliadau ariannol eraill. Dros amser wrth i normau iawndal y sector cyhoeddus a'r sector preifat gael eu rheoli gan ffactorau gwahanol, mae'r Bwrdd yn cydnabod bod y gallu parhaus i ddarparu iawndal cystadleuol yn risg fusnes allweddol.

Cyflawniadau a blaenoriaethau allweddol ar gyfer 2018/19

I ddiwallu maint cynyddol y sefydliad yn ystod y flwyddyn recriwtiwyd ar gyfer 87 o swyddi a arweiniodd at 55 o recriwtiaid newydd a 32 o symudiadau mewnol.

Roedd dros 30% o'r holl recriwtio yng Nghymru wedi'u lleoli ym Mhencadlys Wrecsam, sydd, gyda 32 aelod o staff, ar y trywydd iawn i fodloni strategaeth Cymru Gyfan i gyrraedd 51 erbyn 2021.

Cynyddodd yr hyfforddiant dros 50% i £228k gan adlewyrchu'r ffocws ar recriwtiaid newydd a phobl mewn rolau newydd a'n hymrwymiad parhaus i ddatblygu ein gweithlu.

Yn dilyn proses dendro gystadleuol penodwyd Mercer i gynnal gwerthusiadau swyddi ar draws y Grŵp. Rhwng mis Ionawr a mis Mawrth fe wnaethant ddarparu adroddiad meincnodi ar gyfer 22 o rolau ar draws y BDC a fydd yn cael ei ddefnyddio i lywio'r polisi tâl.

Cynhaliwyd cyfres o hyfforddiant ar olyniaeth a datblygiad tîm penodol ar gyfer yr uwch dîm rheoli.

Yn 2018/19 gwelwyd nifer o fentrau AD a mentrau cyllid yn cael eu cyflwyno gyda'r nod o wella profiad staff, cael gwared ar y baich gweinyddol wrth gynhyrchu adroddiadau a llenwi ffurflenni a lleihau faint o bapur a ddefnyddir. Roedd y rhain yn cynnwys cyflwyno'r system Cascade, y system cyfnewid syniadau a rhoi slipiau cyflog electronig ar waith.

Cynhaliwyd rhaglen benodol wedi'i hanelu at gefnogi lles gweithwyr cyflogedig gyda ffocws penodol bob mis.

Gweithgareddau a blaenoriaethau allweddol ar gyfer 2019/20

Wrth i'r Grŵp dyfu i dros 200 o weithwyr, bydd yn bwysig iawn cynnal y diwylliant cadarnhaol a'r safonau cyflenwi uchel ar draws y Grŵp wrth iddo gwrdd â'r her o ddarparu cyllid a gwasanaethau newydd a phresennol.

Bydd angen canolbwyntio'n barhaus ar recriwtio, sefydlu a hyfforddi er mwyn sicrhau ein bod yn denu dechreuwyr newydd talentog ac amrywiol i ddiwallu gofynion cynyddol y busnes.

Bydd Strategaeth Pobl a brand cyflogwyr yn cael eu datblygu a'u cyhoeddi i helpu i recriwtio a chadw talent.

Caiff rhagor o werthusiadau swyddi eu cynnal gan Mercer gyda'r nod o sicrhau bod y cyflog ar draws y Grŵp yn y pen draw yn dryloyw ac yn deg ac yn adlewyrchu'r diwydiant o fewn y cyfyngiadau y cytunwyd arnynt o fewn ein protocol cyflogau.

Bydd y Banc Datblygu yn ymgysylltu'n llawn ag adolygiad Llywodraeth Cymru o gyflogau ac amodau ar draws holl gyrrff hyd braich.

Gweithio tuag at degwch, cynhwysiant a chyfle cyfartal ym mhob rhan o'r sefydliad, gan gydweithio'n agos â Chwarae Teg i gefnogi cydraddoldeb rhwng y rhywiau.

Datblygu rhaglen gymorth er mwyn grymuso grŵp ehangach o arweinwyr yn y sefydliad.

Gwella'r "llais gweithwyr" drwy'r grŵp ymgynghori â gweithwyr cyflogedig er mwyn cadw diwylliant y sefydliad wrth i ni ehangu a datblygu ffyrdd newydd o weithio.

Creu brand cyflogwr er mwyn denu talent newydd.

Cymeradwywyd gan Gadeirydd y Pwyllgor Cydnabyddiaethau



Margaret Llewellyn OBE

Cadeirydd y Pwyllgor Cydnabyddiaeth

Adroddiad y Pwyllgor Enwebu

Cadeirir y Pwyllgor enwebu yw Gareth Bullock. Roedd pob un o'r cyfarwyddwyr anweithredol yn aelodau o'r Pwyllgor drwy gydol y flwyddyn. Mae'r presenoldeb i'w weld cyferbyn.

Diben a chyfrifoldebau'r Pwyllgor

Diben y Pwyllgor Enwebu yw ystyried cynllunio ar gyfer olyniaeth, adolygu anghenion arweinyddiaeth y sefydliad a chanfod ac enwebu aelodau'r bwrdd.

Yn ystod y flwyddyn ariannol 2018/19, trafododd ac ystyriodd y pwyllgor gynllunio ar gyfer olyniaeth ar gyfer aelodau'r Uwch Dîm Arwain, ailbenodi cyfarwyddwr anweithredol presennol, aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd, ac adolygiad o Gylch Gorchwyl y Pwyllgor.

Mae'r Bwrdd yn ymrwymedig i sicrhau amrywiaeth ei aelodaeth. Mae dyletswyddau'r Pwyllgor enwebu yn cynnwys adolygu strwythur, maint a chyfansoddiad y Bwrdd (gan gynnwys amrywiaeth) yn rheolaidd a gwneud argymhellion i'r Bwrdd ynghylch unrhyw newidiadau. Cyn i unrhyw benodiad gael ei wneud gan y Bwrdd, mae'r Pwyllgor enwebu yn gwerthuso cydbwysedd sgiliau, gwybodaeth, profiad ac amrywiaeth ar y Bwrdd.

Pwyllgorau eraill

Mae gan y Banc nifer o Bwyllgorau Gweithredol gan gynnwys Pwyllgor Buddsoddi, Pwyllgor Risg a Grŵp Llywio Strategaeth TG.

Mae'r Bwrdd, Pwyllgorau'r Bwrdd, a'r Pwyllgorau Gweithredol wedi'u strwythuro i ddarparu llywodraethu cadarn. Mae gan Bwyllgorau'r Bwrdd a'r Pwyllgorau Gweithredol gylch gorchwyl sy'n nodi dyletswyddau a chyfrifoldebau'r naill a'r llall.

Presenoldeb bwrdd a phwyllgor

Mae'r tabl isod yn nodi presenoldeb y Cyfarwyddwyr ers 1 Ebrill 2018 a fynychodd bob Bwrdd a Phwyllgor.

Gwrthdaro buddiannau

Mae'n ddyletswydd ar bob Cyfarwyddwr o dan Ddeddf Cwmnïau 2006 i osgoi sefyllfa lle mae ganddynt, neu y gallant gael, fuddiant uniongyrchol neu anuniongyrchol sy'n gwrthdaro, neu efallai'n gwrthdaro â buddiannau'r Cwmni. Cred y Bwrdd y gall buddiannau allanol fod yn fuddiol i'r weithrediaeth ac mae wedi awdurdodi buddiannau allanol y Prif Swyddog Gweithredol a'r Prif Swyddog Ariannol fel sydd wedi'u rhestru yn eu bywgraffiadau yn adroddiad y Cyfarwyddwyr.

Perfformiad y Bwrdd

Mae'r Grŵp wedi ymrwymo i sicrhau bod y Bwrdd a'i bwyllgorau yn gweithredu'n effeithiol a'u bod yn gwella'n barhaus. Yn 2018 cynhaliodd y Bwrdd werthusiad effeithiolrwydd gan ddefnyddio'r gwasanaeth asesu ar-lein a ddarperir gan Independent Audit Limited. Ym mis Ionawr 2019 cynhaliodd y Bwrdd werthusiad mewnol dan arweiniad y Cadeirydd. Mae'r Bwrdd wedi derbyn adroddiad sy'n rhoi manylion y canfyddiadau a'r gwelliannau a awgrymwyd ac mae cynllun gweithredu wedi'i sefydlu ar gyfer gweithredu argymhellion allweddol yn ystod 2019/20. Yn gyffredinol daeth yr adolygiad i'r casgliad bod y Bwrdd a'i bwyllgorau yn gweithredu'n effeithiol. Mae'r Bwrdd wedi ymrwymo i gynnal adolygiad o effeithiolrwydd allanol bob tair blynedd.

Aelod o'r Bwrdd	Cyfarfodydd y Bwrdd	Y Pwyllgor Archwilio a Risg	Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth	Y Pwyllgor Enwebu
Gareth Bullock	5/6*	amh	amh	2/2
Giles Thorley	6/6	amh	amh	amh
Huw Morgan	6/6	4/4	2/2	2/2
Iraj Amiri	6/6	4/4	amh	2/2
Carol Bell	5/6	amh	amh	2/2
Roger Jeynes	6/6	amh	amh	2/2
Margaret Llewellyn	6/6	4/4	2/2	2/2
David Staziker	6/6	amh	amh	amh

*Gwasanaeth rheithgor





DATGANIADAU ARIANNOL

Report on the audit of the financial statements

Opinion

In our opinion:

- the financial statements of Development Bank of Wales plc (the 'parent company') and its subsidiaries (the 'Group') give a true and fair view of the state of the Group's and of the parent company's affairs as at 31 March 2019 and of the Group's profit for the year then ended;
- the Group financial statements have been properly prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs) as adopted by the European Union;
- the parent company financial statements have been properly prepared in accordance with United Kingdom Generally Accepted Accounting Practice, including Financial Reporting Standard 101 "Reduced Disclosure Framework"; and
- the financial statements have been prepared in accordance with the requirements of the Companies Act 2006.

We have audited the financial statements which comprise:

- the consolidated income statement;
- the consolidated statement of comprehensive income;
- the consolidated and parent company balance sheets;
- the consolidated and parent company statements of changes in equity;
- the consolidated cash flow statement; and
- the related notes 1 to 32.

The financial reporting framework that has been applied in the preparation of the Group financial statements is applicable law and IFRSs as adopted by the European Union.

The financial reporting framework that has been applied in the preparation of the parent company financial statements is applicable law and United Kingdom Accounting Standards, including FRS 101 "Reduced Disclosure Framework" (United Kingdom Generally Accepted Accounting Practice).

Independent Auditor's report to the members of Development Bank of Wales plc (continued)

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (UK) (ISAs (UK)) and applicable law. Our responsibilities under those standards are further described in the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We are independent of the Group and the parent company in accordance with the ethical requirements that are relevant to our

audit of the financial statements in the UK, including the Financial Reporting Council's (the 'FRC's') Ethical Standard, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Summary of our audit approach

Key audit matters	The key audit matters that we identified in the current year were: • Valuation of Help to Buy – Wales portfolio • Valuation of equity investments • Loan loss provisions • Audit of regularity – Welsh Government funding • Accounting for the Management Succession Fund LP • Valuation of the Wales Life Sciences Investment Fund These key audit matters were also identified in the previous audit year, with the exception of Accounting for the Management Succession Fund LP and Valuation of the Wales Life Sciences Fund which are new risks in the current year.
Materiality	The materiality that we used for the Group financial statements was £10.7m which was determined on the basis of 1% of total assets.
Scoping	We have included all subsidiary entities within the scope of our Group audit to support the Group audit opinion.
Significant changes in our approach	There have been no fundamental changes in our audit approach in the current year. We have identified new key audit matters due to the new Limited Partnership arrangement in the current year and the level of judgment involved in valuation of the Wales Life Sciences Investment Fund loans.

Conclusions relating to going concern

We are required by ISAs (UK) to report in respect of the following matters where:

the directors' use of the going concern basis of accounting in preparation of the financial statements is not appropriate; or

the directors have not disclosed in the financial statements any identified material uncertainties that may cast significant doubt about the Group's or the parent company's ability to continue to adopt the going concern basis of accounting for a period of at least twelve months from the date when the financial statements are authorised for issue.

We have nothing to report in respect of these matters.

Key audit matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgement, were of most significance in our audit of the financial statements of the current period and include the most significant assessed risks of material misstatement (whether or not due to fraud) that we identified. These matters included those which had the greatest effect on: the overall audit strategy, the allocation of resources in the audit; and directing the efforts of the engagement team.

These matters were addressed in the context of our audit of the financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

We have identified two new key audit matters in the current year. Firstly due to the new arrangement in respect of the Management Succession Fund Limited Partnership, for which judgment is applied to determine whether the Group exercises control such that the Partnership requires consolidation. Secondly, due to the levels of judgment involved in valuation of the Wales Life Sciences Investment Fund loans, which are now held at Fair Value Through the Profit and Loss under IFRS 9.

Valuation of Help to Buy - Wales portfolio



Key audit matter description

The Help to Buy portfolio, shown as shared equity assets within Financial Assets at fair value, was valued at £334m as at 31 March 2019 (2018: £251m).

Help to Buy - Wales shared equity loans are held at Fair Value ("FV") under the recognition and measurement provisions of IFRS 9. Management applies significant judgement in determining assumptions influencing the FV of the portfolio, building a model to incorporate the underlying variable inputs present in the valuation of these shared equity loans.

These inputs are subject to significant estimation uncertainty and require judgments to be made by management.

Valuation of Help to Buy – Wales portfolio (continued)



Key audit matter description (continued)

We have identified that the valuation of the Help to Buy – Wales portfolio is most sensitive to changes in forecast HPI and discount rates, noting these are not market observable and therefore we focus our key audit matter and direct our audit efforts towards these two key inputs. Given the level of management judgement applied to determining these assumptions, we also consider there to be an inherent risk of potential fraud in financial reporting through manipulation of this balance.

This key audit matter is included in the Audit Committee report on page 116. The relevant accounting policy relating to shared equity loans is shown in note 2 to the financial statements, while critical accounting estimates and key sources of estimation uncertainty are discussed in note 3. The key note giving the financial impact of these loans is note 20 to the Group financial statements.



How the scope of our audit responded to the key audit matter

We have performed a walkthrough of management's process for determining the value of the Help to Buy portfolio. We evaluated the design and determined the implementation of review controls for key assumptions used in the valuation model.

We have checked that the methodology is compliant with the requirements of the accounting standards.

We have performed a sensitivity analysis on the HPI growth forecast and discount rate inputs.

We have tested management's model and ensured formulaic accuracy, recalculating the key outputs where applicable.

We have corroborated all assumptions to supporting data.

We have benchmarked the forecast HPI and discount rate assumptions used against comparable assumptions used within the industry and other available third party sources.

We have independently derived an estimate of the discount rate.

We have tested the completeness and accuracy of the data used within the model.

We have reviewed the financial instruments disclosures within note 20 of the financial statements for appropriate disclosure in respect of these significant inputs.



Key observations

We did not identify any misstatements in relation to the fair value of the Help to Buy – Wales portfolio, therefore we can conclude that the balance is appropriately stated.

We identified that judgements and estimates applied were towards the middle of the acceptable range.

Valuation of equity investments



Key audit matter description

As at 31 March 2019, the Group held total equity investments of £81m (2018: £81m).

Equity investments are held at fair value under IFRS 9. Given Development Bank of Wales invests largely in early stage companies there is limited observable data available to support the estimation of the fair value.

The key judgement in relation to equity investments relates to the selection of appropriate benchmark entities and final multiple to be applied in valuations of investments under the multiples approach. Given the level of management judgement applied to the calculation of the fair values, we also consider there to be an inherent risk of potential fraud in financial reporting through manipulation of this balance.

This key audit matter is included in the significant issues section of the Audit Committee Report on page 116. Management's associated accounting policies are detailed in note 2. The key note giving the financial impact of these investments is note 20 to the Group financial statements.



How the scope of our audit responded to the key audit matter

We have performed a walkthrough of management's process for determining fair values of equity investments. We evaluated the design and determined the implementation and operating effectiveness of controls surrounding the review of the fair value of investments.

We have reviewed the internal policy related to the determination of fair values for equity investments to ensure this is compliant with relevant accounting standards.

For a sample of valuations under the multiples approach, we have tested the mechanical calculation and completeness and accuracy of information used in the calculation.

We have challenged the appropriateness of multiples selected by management and utilised independent sources to identify whether there was any contradictory evidence in respect of the multiples that have been selected by management the multiples that have been selected by management.



Key observations

From our testing performed, we conclude that the valuation of equity investments is appropriately stated.

We concluded that the judgements taken in respect of applying uplifts to equity investments are typically towards the middle of an acceptable range.



Key audit matter description

Development Bank of Wales adopted IFRS 9 for the first time for the year ended 31 March 2019. Total loan loss provisions recognised as at 31 March 2019 were £32.3m (2018: £26.6m).

Loan loss provisions are calculated using a model based on the loss rate approach of IFRS 9. The appropriateness of the model's results is predicated on the accuracy of the data input, most notably the correct allocation of loans into each IFRS 9 stage. The stage allocations are driven by the internal risk grades used by management. Judgement is required by management to determine such risk grades and it is this judgement that we consider to be a key audit matter.

Given the level of management judgement applied to the calculation of provisions, we also consider there to be an inherent risk of potential fraud in financial reporting.

This key audit matter is referred to in the significant issues section of the Audit Committee Report on page 116. The key accounting policies relating to loan loss provisions are included in note 2 and key areas of critical accounting estimate and estimation uncertainty are disclosed in note 3. The key note giving the financial impact of these loans is note 15 to the Group financial statements.



How the scope of our audit responded to the key audit matter

We have performed a walkthrough of the key business cycle relating specifically to the monitoring of investments and recognition of loan loss provisions. We have evaluated the design, determined the implementation and tested the operating effectiveness of controls surrounding the investment monitoring and provisioning cycle.

We have challenged management on the trigger events considered in classifying an investment at the relevant grades. We have performed a detailed analysis on a sample of grade 'C-E' loans and challenged management on whether the risk grade classification is appropriate (and in the case of stage 3 loans, whether the valuation of the provision is appropriate).

We have performed tests of details on a sample of the 'good book' grade 'A-B' loans by verifying the level of arrears and assessing the recoverability by considering post year-end payments.

We have reviewed the methodology of the loans loss provisioning methodology in accordance with IFRS 9.

We have corroborated the logic of each calculation and recalculated each provision, testing the completeness and accuracy of the input data.



We did not identify any misstatements in relation to the provisions held against loans, therefore we can conclude that the balance is appropriately stated.



Key audit matter description

Development Bank of Wales obtains a significant proportion of its funds for investment from the Welsh Assembly Government.

Development Bank of Wales plc is required to comply with the regulatory requirements set out by the Welsh Government as part of their funding arrangements. Non-compliance with these requirements could result in withdrawal of such funding which will subsequently have significant going concern implications for the Group, and therefore we consider this to be a key area of audit focus.

Compliance with these funding requirements means the Group is required to invest in companies that meet the investment operating guidelines (IOGs) of each fund as set by the relevant public sector body. We consider there to be some element of judgement involved in determining whether an investee company meets the requirements of the IOGs and thus our key audit matter focusses specifically on this aspect of the requirements. We consider there to be a risk of fraud, in respect of investing in ineligible business to meet investment targets.

This key audit matter is included in the significant issues section of the Audit Committee Report on page 117. Details of the contribution received from the Welsh Government are disclosed in note 5.



How the scope of our audit responded to the key audit matter

We have performed a walkthrough of the process surrounding new drawdowns and evaluated the design and determined the implementation of key controls, specifically in relation to the provision of new investments.

We have reviewed a sample of investments made in the year, independently verifying the industry and geographical location of the company.

We have performed an analysis of the investment operating guidelines applicable to each fund and verified that, for the sample of investments made in the year, these were in line with the criteria set out the applicable guidelines.



Key observations

From the work performed, we did not identify any instances of non-compliance with the investment operating guidelines in the current period.



Key audit matter description

The Development Bank of Wales Group are fund managers and general partners for the Management Succession Fund LP, whilst also being an investor into the fund through DBW Investments 12 Ltd. As a result, the limited partnership has been consolidated into the Group.

There is accounting judgment in applying accounting policies given the complexities of the limited partnership agreements, specifically considering the requirements of IFRS 10 and determination of whether the Management Succession Fund LP is controlled by the Group.

There is a risk that the accounting treatment is inappropriate in respect of consolidation and Group financial reporting.



How the scope of our audit responded to the key audit matter

We have performed a walkthrough of management's process for determining control and the accounting considerations. We evaluated the design and determined the implementation of controls in respect of determining control and the resulting accounting treatment.

We have reviewed Management's paper, outlining the rationale and conclusions reached in respect of the accounting treatment.

We have challenged the applicable elements of judgement throughout management's own assessment and performed an independent review of the IFRS 10 requirements, in order to determine whether control exists.

We have assessed the accounting treatment in respect of consolidation of the limited partnership given control by the Group has been determined.



Key observations

We conclude that the Development Bank of Wales Group exercise control over the limited partnership and we concur with the consolidation of the limited partnership into the Group financial statements.



Key audit matter description

The Group historically invested in the Wales Life Sciences Investment Fund LP, which is held at Fair Value ("FV"), as these balances fail the contractual cash flow test under the recognition and measurement provisions of IFRS 9. These are held at £16.6m as at 31 March 2019 (2018: £51.3m).

The Wales Life Sciences Investment Fund LP sits outside the Group and make equity investments from this investment fund. The valuation of the Group's investment is dependent on the valuation of the underlying fund's investments. The fund is made up of listed and unlisted equities and we identify judgment and estimation uncertainty in valuing these equities. We focus our key audit matter and direct our audit efforts towards the valuation of a significant investment where the recent observable price is not based on a recent orderly market transaction.

This key audit matter is included in the Audit Committee report on page 117. The relevant accounting policy relating to assets held at FVTPL is shown in note 2 to the financial statements, while critical accounting estimates and key sources of estimation uncertainty are discussed in note 3.



How the scope of our audit responded to the key audit matter

We have performed a walkthrough of management's process for determining appropriate accounting treatment and valuation of the loans. We evaluated the design and determined the implementation of controls in respect of determining the valuation of the loan to the Wales Life Sciences Investment Fund LP.

We have reviewed the internal policy related to the classification of the investment and determination of fair value to ensure this is compliant with relevant accounting standards.

We have consulted with valuation specialists to determine whether the valuation approach taken in respect of this underlying investment is appropriate given the absence of recent market activity.

We have challenged the appropriateness of judgments taken by Management and vouched information to supporting documents utilised in the valuation, including evaluating any contradictory evidence identified.



Key observations

From our testing performed, we conclude that the valuation of the underlying investment and therefore the Group's investment in the Wales Life Sciences Fund Investment LP are appropriately stated.

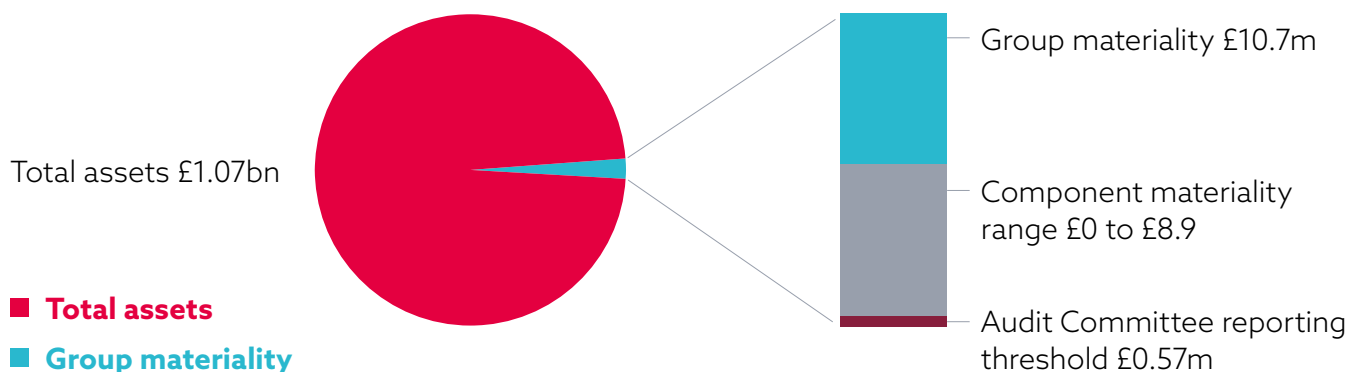
Our application of materiality

We define materiality as the magnitude of misstatement in the financial statements that makes it probable that the economic decisions of a reasonably knowledgeable person would be changed or influenced. We use materiality both in planning the scope of our audit work and in evaluating the results of our work.

Based on our professional judgement, we determined materiality for the financial statements as a whole as follows:

	Group financial statements	Parent company financial statements
Materiality	£10.7m (2018: £6.8m)	£368k (2018: £136k)
Basis for determining materiality	1% of total assets (2018: 1%)	5% expenses (2017: 5%)
Rationale for the benchmark applied	We determined materiality based upon the value of total assets. The value of loan and equity investments is critical to the long-term success of the Group as it generates income through interest income and equity realisations. Furthermore, the equity and loan investment portfolios represent key performance indicators to the Group.	Development Bank of Wales plc as a parent company covers the administrative expenses for the Group which it recovers through recharges. It does not have any external operation of its own and as such, we consider this to be the most appropriate basis for materiality.

Our application of materiality (continued)



We agreed with the Audit Committee that we would report to the Committee all audit differences in excess of £530k (2018: £340k) for the Group, as well as differences below that threshold that, in our view, warranted

reporting on qualitative grounds. We also report to the Audit Committee on disclosure matters that we identified when assessing the overall presentation of the financial statements.

An overview of the scope of our audit

Our Group audit was scoped by obtaining an understanding of the Group and its environment, including Group-wide controls, and assessing the risks of material misstatement at the Group level. As in the prior year, our Group audit scope involved performing full audits on the Group's parent and main subsidiaries which accounted for more than 99% (2018: 99%) of the Group's net assets, revenue and profits before tax. We note that there were seven new subsidiaries incorporated in the period. Each of these were included within the scope of the Group audit.

These audits were performed directly by the Group audit team and executed at levels of materiality applicable to each individual entity which were lower than Group materiality and ranged from £nil to £8.9m (2018: £nil to £6.7m).

At the Group level we tested the consolidation process and performed analytical procedures to confirm our conclusion that there were no significant risks of material misstatement of the aggregated financial information of the remaining subsidiaries not subject to audit or audit of specified account balances.

The directors are responsible for the other information. The other information comprises the information included in the annual report, other than the financial statements and our auditor's report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and, except to the extent otherwise explicitly stated in our report, we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

If we identify such material inconsistencies or apparent material misstatements, we are required to determine whether there is a material misstatement in the financial statements or a material misstatement of the other information. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact.

We have nothing to report in respect of these matters.

Responsibilities of directors

As explained more fully in the directors' responsibilities statement, the directors are responsible for the preparation of the financial statements and for being satisfied that they give a true and fair view, and for such internal control as the directors determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the directors are responsible for assessing the Group's and the parent company's ability to continue as a going concern, disclosing as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the directors either intend to liquidate the Group or the parent company or to cease operations, or have no realistic alternative but to do so.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs (UK) will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Details of the extent to which the audit was considered capable of detecting irregularities, including fraud are set out below.

A further description of our responsibilities for the audit of the financial statements is located on the FRC's website at: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. This description forms part of our auditor's report.

Opinions on other matters prescribed by the Companies Act 2006

In our opinion, based on the work undertaken in the course of the audit:

- the information given in the strategic report and the Directors' report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements; and
- the strategic report and the Directors' report have been prepared in accordance with applicable legal requirements.

In the light of the knowledge and understanding of the Group and of the parent company and their environment obtained in the course of the audit, we have not identified any material misstatements in the strategic report or the Directors' report.

Matters on which we are required to report by exception

Adequacy of explanations received and accounting records

- Under the Companies Act 2006 we are required to report to you if, in our opinion:
- we have not received all the information and explanations we require for our audit; or
- adequate accounting records have not been kept by the parent company, or returns adequate for our audit have not been received from branches not visited by us; or
- the parent company financial statements are not in agreement with the accounting records and returns.

We have nothing to report in respect of these matters.

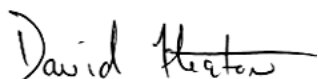
Directors' remuneration

Under the Companies Act 2006 we are also required to report if in our opinion certain disclosures of directors' remuneration have not been made.

We have nothing to report in respect of these matters.

Use of our report

This report is made solely to the company's members, as a body, in accordance with Chapter 3 of Part 16 of the Companies Act 2006. Our audit work has been undertaken so that we might state to the company's members those matters we are required to state to them in an auditor's report and for no other purpose. To the fullest extent permitted by law, we do not accept or assume responsibility to anyone other than the company and the company's members as a body, for our audit work, for this report, or for the opinions we have formed.



**David Heaton (Senior
statutory auditor)**

For and on behalf of Deloitte LLP
Statutory Auditor
Manchester, UK
08 July 2019

Consolidated income statement

For the year ended 31 March 2019

	Note	2019	2018
		£	£
Revenue	5	13,746,045	14,693,592
Operating expenses:			
Impairment	6	(2,464,580)	(14,297,018)
Other administrative expenses		(18,326,889)	(15,068,498)
Total operating expenses		(20,791,469)	(29,365,516)
Other operating income:			
Release of ERDF grant income	5	25,388,761	21,980,230
Contribution towards administrative expenses from principal shareholder	5, 10	-	1,740,000
Fair value gain on shared equity assets		26,785,103	3,878,097
Fair value loss on non-consolidated funds		(14,785,538)	-
Fair value loss on financial assets		(14,966,475)	-
Realised gains from the disposal of shared equity assets	5	1,421,799	542,605
Realised gain from the disposal of financial assets		571,670	152,693
Total other operating income		24,415,320	28,293,625
Operating profit	6	17,369,896	13,621,701
Interest receivable	8	713,299	294,911
Finance costs	9	(30,000)	(207,229)
Loss on amounts owed to principal shareholder held at fair value	20	(28,206,902)	(9,159,229)
(Loss)/profit before taxation		(10,153,707)	4,550,154
Tax	11	-	-
(Loss)/profit for the financial year		(10,153,707)	4,550,154
(Loss)/profit attributable to equity shareholders		(10,518,282)	4,550,154
Profit attributable to non-controlling interest	21	364,575	-
(Loss)/profit for the financial year		(10,153,707)	4,550,154

All activities derive from continuing operations.

Consolidated statement of comprehensive income

For the year ended 31 March 2019

	Note	2019	2018
		£	£
(Loss)/Profit for the financial year		(10,153,707)	4,550,154
Available-for-sale financial assets – Gains arising during the year		n/a	10,258,310
Actuarial gain/(loss) on defined benefit pension schemes	18	1,380,000	800,000
Other comprehensive income for the year net of tax		1,380,000	11,058,310
Total comprehensive income for the year		(8,773,707)	15,608,464
Total comprehensive income attributable to equity shareholder		(9,138,282)	15,608,464
Total comprehensive income attributable to non-controlling interest	21	364,575	-
Total comprehensive income for the year		(8,773,707)	15,608,464

n/a : not applicable following the implementation of IFRS 9

Consolidated statement of changes in equity

For the year ended 31 March 2019

	Note	Public equity	Share capital	Capital reserve	Retained Profit	Non-Controlling Interest	Total
		£	£	£	£	£	£
Balance at 31 March 2017		112,240,780	12,500	10,100	13,298,067	-	125,561,447
Profit for the financial year		-	-	-	4,550,154	-	4,550,154
Gain on revaluation of available-for-sale investments taken to equity		-	-	-	10,258,310	-	10,258,310
Actuarial gain on defined benefit pension schemes	18	-	-	-	800,000	-	800,000
Reduction in public equity		(60,000)	-	-	-	-	(60,000)
Sub Total		(60,000)	-	-	15,608,464	-	15,548,464
Balance at 31 March 2018		112,180,780	12,500	10,100	28,906,531	-	141,109,911
IFRS 9 Transitional adjustments		-	-	-	2,775,576	-	2,775,576
Balance at 1 April 2018		112,180,780	12,500	10,100	31,682,107	-	143,885,487
Profit for the financial year		-	-	-	(10,518,282)	364,575	(10,153,707)
Actuarial gain on defined benefit pension schemes	18	-	-	-	1,380,000	-	1,380,000
Increase in public equity		4,970,237	-	-	-	-	4,970,237
Non-controlling interest capital contribution	21	-	-	-	-	2,608,408	2,608,408
Sub Total		4,970,237	-	-	(9,138,282)	2,972,983	(1,195,062)
Balance at 31 March 2019		117,151,017	12,500	10,100	22,543,825	2,972,983	142,690,425

Consolidated balance sheet

As at 31 March 2019

	Note	2019	2018
		£	£
Non-current assets:			
Intangibles	12	173,660	-
Property, plant and equipment	13	517,086	355,862
Financial Assets at fair value	14	436,492,837	330,878,049
Trade and other receivables	15	73,624,779	108,665,434
		510,808,362	439,899,345
Current assets:			
Trade and other receivables	15	23,702,952	19,795,454
Cash and cash equivalents	16	477,641,068	259,243,453
		501,344,020	279,038,907
Total assets		1,012,152,382	718,938,252
Current liabilities:			
Trade and other payables	17	(39,343,623)	(5,374,902)
Deferred income	19	(8,867,203)	(4,682,629)
		(48,210,826)	(10,057,531)
Net current assets		453,133,194	268,981,376
Non current liabilities:			
Trade and other payables	17	(821,201,131)	(566,360,810)
Retirement benefit obligations	18	(50,000)	(1,410,000)
		(821,251,131)	(567,770,810)
Total liabilities		(869,461,957)	(577,828,341)
Net assets		142,690,425	141,109,911

Consolidated balance sheet (continued)

As at 31 March 2019

	Note	2019	2018
		£	£
Equity:			
Public equity		117,151,017	112,180,780
Share capital	21	12,500	12,500
Capital reserve		10,100	10,100
Retained profit		22,543,825	28,906,531
Non-controlling interest	21	2,972,983	-
Total equity		142,690,425	141,109,911

The financial statements of Development Bank of Wales plc, registered number 04055414, were approved by the Board of Directors on 26 June 2019.

Signed on its behalf by



G Thorley
Director

Consolidated cash flow statement

For the year ended 31 March 2019

	Note	2019	2018
		£	£
Net cash (outflow)/inflow from operating activities	23	(78,724,586)	121,011,838
Investing activities:			
Interest received		713,299	294,911
Purchases of fixed assets and investments		(531,583)	(376,406)
Net cash received from investing activities		181,716	(81,495)
Financing activities:			
Interest paid		(10,000)	(127,233)
Repayments of borrowings		-	(3,600,000)
Public equity received		4,970,237	-
Public equity (repaid)		-	(60,000)
Non-controlling interest		2,608,408	-
Cash received in relation to Deferred Income		29,573,840	21,461,808
FTR Funding received		259,798,000	-
Net cash received from financing activities		296,940,485	17,674,575
Net increase in cash and cash equivalents		218,397,615	138,604,918
Cash and cash equivalents at beginning of year		259,243,453	120,638,535
Cash and cash equivalents at end of year		477,641,068	259,243,453

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

1. General information

Development Bank of Wales plc is a company incorporated in England and Wales under the Companies Act 2006. The nature of

the Group's operations and its principal activities are set out in the Strategic Report.

Basis of Preparation

The financial statements for the year ended 31 March 2019 have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) and interpretations issued by the IFRS Interpretations Committee as adopted by the European Union and applied in accordance with the Companies Act 2006.

The financial statements have been prepared on the historical cost basis, except for the revaluation of certain financial instruments at fair value. The principal accounting policies adopted, which have been applied consistently in the current and the prior financial year, other than the adoption of IFRS 9 and IFRS 15, are outlined opposite.

These financial statements are presented in pounds sterling because that is the currency of the primary economic environment in which the Group operates.

Going Concern

The directors reviewed the Group's working capital requirements and funds available for investment in the 24 month period ended March 31 2021. The directors were satisfied that sufficient investment funds were available to meet investment demand forecast to March 31 2021 and that there were no performance issues with any of the Group's fund management contracts. The directors were also satisfied that there would be sufficient surplus generated by the services business and associated working capital to cover all operating expenses for the same period.

The directors concluded that they have a reasonable expectation that the Company and the Group have adequate resources to continue in operational existence for the next 21 months from the date of signing this report. Accordingly, they continue to adopt the going concern basis in preparing the annual report and financial statements.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

1. General information (continued)

Adoption of New and Revised Standards

At the date of authorisation of these consolidated financial statements, the following Standards and Interpretations which have not been applied in these consolidated financial statements were in issue but not yet effective:

IFRS 16	Leases
IFRS 17	Insurance contracts

The directors anticipate that the adoption of these standards and interpretations in future periods, will not have a material impact on the financial statements of the Group.

Adoption of IFRS 9 Financial Instruments

The adoption of IFRS 9 from 1 April 18 has resulted in changes to accounting policies and adjustments to the amounts recognised in the financial statements. As permitted by the transitional provisions of IFRS 9, comparative figures have not been restated and comparative period notes disclosures repeat those made in the prior year.

Adoption of IFRS 15 Revenue from contracts with customers

The Group has assessed its sources of revenue and determined that with the exception of some changes in fees/carried interest that do not have a material impact there was no change in how each revenue source is recognised compared to the previous treatment under IAA 18; therefore there has been no impact on the financial statements on the adoption of IFRS 15 from 1 April 18.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

1. General information (continued)

IFRS 9 Financial Instruments – Impact of adoption

On transition to IFRS 9 management has assessed both the business models for managing financial assets and the cash flow characteristics of the assets.

This has resulted in the following classifications and measurements for the group's financial assets:

Financial Instrument	IAS 39 measurement basis	IFRS 9 measurement basis	IAS 39 carrying amount 31 Mar 18 (£)	IFRS 9 carrying amount restated 31 Mar 18 (£)
Equity shares in non-associates	FVOCI	FVTPL	80,333,084	80,333,084
Shared equity loans to customers	FVTPL	FVTPL	250,527,108	250,527,108
Creative fund investments	FVTPL	FVTPL	17,857	17,857
Wales Life Science Investment Fund (WLSIF)	Amortised cost	FVTPL	49,508,539	51,273,370
Convertible loan notes – debt element	Amortised cost	FVTPL	1,567,018	1,567,018
Convertible loan notes – embedded derivative	FVTPL		-	
Loans and advances to customers	Amortised cost	Amortised cost	76,665,068	77,675,308
Cash and cash equivalents	Amortised cost	Amortised cost	259,243,453	259,243,453

All changes to the carrying amount of the financial assets are due to changes in impairment provisioning. Classification changes have no impact on the carrying amount.

The principal change in classification is in respect of equity shares in non-associates, which were reclassified from Fair value through other comprehensive income (FVOCI) to Fair value through profit and loss (FVTPL).

These assets have been classified as such as there are no contractual cash flows associated with these assets nor are they held for sale. The impact of this change in the prior year financial statements is set out in the table opposite.

There were no changes to the classification and measurement of financial liabilities.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

1. General information (continued)

The following table reconciles the periods closing balances measured in accordance

with IAS 39 to those measured in accordance with IFRS 9 as at 31 March 2018.

	IAS 39 balances 31 Mar 18	Impairment adjustment on loans and advances to customers	Fair value adjustment in respect of WLSIF	Presentation of FV adjustment of equity in non-associates	IFRS 9 balances 31 Mar 18
	£	£	£	£	£
P&L for the year to 31 March 18	4,550,154	1,010,240	1,764,831	10,258,310	17,585,535
Other comprehensive income for the year to 31 March 18	11,058,310	-	-	(10,258,310)	800,000
Total comprehensive income for year to 31 Mar 18	15,608,464	1,010,240	1,764,831	-	18,383,535
Net Assets	141,109,911	1,010,240	1,764,831	-	143,884,982

Basis of Consolidation

The consolidated financial statements comprise Development Bank of Wales plc (the Company) and its subsidiary undertakings, as listed in note 29 of the company financial statements.

The purchase method of accounting is used to account for the acquisition of subsidiaries. The cost of an acquisition is measured at the fair value of the consideration plus costs directly attributable to the acquisition. The excess of the cost of the acquisition over the Group's share of the fair value of the net identifiable assets of the subsidiary acquired is recorded as goodwill. Intragroup transactions, balances and unrealised gains on transactions between Group companies are eliminated; unrealised losses are also eliminated unless costs cannot be recovered. Where necessary, accounting policies of subsidiaries have been changed to ensure consistency with the policies adopted by the Group.

Property, Plant and Equipment

Property, plant and equipment are shown in the balance sheet at their historical cost less accumulated depreciation and impairment. Historical cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition and installation of the items. Subsequent costs are included in the assets' carrying amounts or recognised as a separate asset as appropriate only when it is probable that future economic benefits associated with them will flow to the Group and the cost of the item can be measured reliably. All other repairs and maintenance are charged to the income statement as incurred.

Depreciation is provided so as to write off the initial cost of each asset to its residual value on a straight-line basis over its estimated useful life as follows:

Fixtures and fittings	3 to 4 years
Computer equipment	3 to 5 years

The assets' residual values and useful lives are reviewed and adjusted, if appropriate, at each balance sheet date. Where the carrying amount of an asset is greater than its estimated recoverable amount, it is written down immediately to its recoverable amount. Gains and losses on disposals are determined by comparing proceeds with carrying amounts. These are included in the income statement.

Intangibles

Intangible assets are shown in the balance sheet at their historical cost less accumulated depreciation. Historical cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition and installation of computer software. The asset is determined to have a finite useful life and will be amortised on a straight line basis over its estimated useful life of up to 7 years. Amortisation commences when the software is fully implemented.

Investments in Associates

An associate is an entity over which the Group is in a position to exercise significant influence, but not control or jointly control, through participation in the financial and operating policy decisions of the investee. Significant influence is the power to participate in the financial and operating policy decisions of the investee but is not control or joint control over those policies. Management regularly reviews a range of factors to determine whether significant influence over an investee exists. Amongst others, key factors include: reliance on funding from the Group by the investee; exchange of key management personnel or provision of technical expertise; and the ability to significantly influence investee Board decisions through presence of executive or non-executive Group management at the investee Board.

The Group has taken a scope exemption available in IAS 28 Associates for accounting for associates held by venture capital organisations, mutual funds, unit trusts and similar entities for the associate to be measured at fair value through profit and loss. The Group's risks arising from investments in associates are similar to investments in other equity investments that have not been classified as associates where significant deterioration in the value of the investment could reduce Group net assets. No financial guarantees are given or borrowing restrictions established with investee companies.

The Group looks for capital growth rather than income return from its investments. The 'venture capital' investments are held as part of an investment portfolio where their value is through their marketable value rather than as a medium through which Development Bank of Wales carries out its business. Development Bank of Wales aims to generate a growth in the value of its investments in the medium-term and usually identifies an exit strategy or strategies when the investment is made. The investments are in businesses unrelated to Development Bank of Wales' business. The investments are managed on a fair value basis.

Investments in associates are designated as at fair value through profit and loss.

Measurement of associates at fair value through profit and loss is consistent with the Group's documented Risk Management and Investment Strategy.

Revenue Recognition

Revenue represents interest receivable on loans, and fund management fees which are each recognised in the period in which they arise.

Interest income is recognised when it is probable that the economic benefits will flow to the Group and the amount of revenue can be measured reliably. Interest income and loan arrangement fees are accrued on a time basis, by reference to the principal outstanding and at the effective interest rate applicable, which is the rate that exactly discounts estimated future cash receipts through the expected life of the financial asset to that asset's net carrying amount on initial recognition.

Fund management fees are recognised over the lifetime of the fund in the period in which they arise.

Dividends

Dividend income is recognised when the right to receive payment is established. This is the ex-dividend date for listed equity securities, and usually the date when shareholders approve the dividend for unlisted equity securities.

European Regional Development Fund ("ERDF") Grant Income

Grant income receivable in support of revenue expenditure is recognised in the income statement as utilised in accordance with the conditions applicable in the offer documentation.

Where grants for the partial funding of investments are received in advance of defrayal, a liability to repay the grants is recognised until such time as the cash is utilised in accordance with the terms of the offer documentation.

Grants for the partial funding of investments which are received in advance of defrayal are treated as deferred income. Such deferred income is amortised to the income statement when investments are made and the conditions set out in the offer documentation have been met. Income taken is equal to the level of grant utilised supporting investments.

Financial Instruments

Financial assets and financial liabilities are recognised in the Group's balance sheet when the Group becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

Recognised financial assets and financial liabilities are initially measured at fair value. Transaction costs that are directly attributable to the acquisition or issue of financial assets and financial liabilities (other than financial assets and financial liabilities at FVTPL) are added or deducted from the fair value of the financial assets or financial liabilities, as appropriate, on initial recognition. Transaction costs directly attributable to the acquisition of financial assets or financial liabilities at FVTPL are recognised immediately in profit or loss.

Financial assets are derecognised when the rights to receive benefits have expired or been transferred, and the Group has transferred substantially all risks and rewards of ownership. Financial liabilities are derecognised when the obligation is extinguished.

Financial Assets

All financial assets are recognised and derecognised on a trade date where the purchase or sale of a financial asset is under a contract whose terms require delivery of the financial asset within the timeframe established by the market concerned, and are initially measured at fair value, plus transaction costs, except for those financial assets classified as at fair value through profit or loss ('FVTPL'), which are initially measured at fair value. Transaction costs directly attributable to the acquisition of financial assets classified as FVTPL are recognised immediately in profit or loss.

All recognised financial assets that are within the scope of IFRS 9 are required to be subsequently measured at amortised cost or fair value on the basis of the entity's business model for managing the financial assets and the contractual cash flow characteristics of the financial assets.

Specifically:

- debt instruments that are held within a business model whose objective is to collect the contractual cash flows, and that have contractual cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding (SPPI), are subsequently measured at amortised cost;
- all equity investments are subsequently measured at FVTPL.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

2. Accounting policies (continued)

Loans and advances to customers

The Group assesses the classification and measurement of a financial asset based on the contractual cash flow characteristics of the asset and the Group's business model for managing the asset.

For an asset to be classified and measured at amortised cost, its contractual terms should give rise to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal outstanding (SPPI).

For the purpose of the SPPI test, principal is the fair value of the financial asset at initial recognition. That principal amount may change over the life of the financial asset (e.g. if there are repayments of principal). Interest consists of consideration for the time value of money, for the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time and for other basic lending risks and costs, as well as a profit margin.

Contractual cash flows that are SPPI are consistent with basic lending arrangements.

An assessment of business models for managing financial assets is fundamental to the classification of a financial asset.

Interest income is calculated by applying the effective interest rate to the gross cost of the asset. Interest recognised is taken as the calculated amount except for those assets for which specific provisions for impairment are recognised. In the case of these assets interest recognised is reduced to the amount which would be calculated by applying the effective interest rate to the amortised cost of the asset, the reduction being applied to the impairment account.

Loan Commitments

The Group has no loan commitments as at the balance sheet date. Initial loans and follow-on loans are granted based on conditions at the point of drawdown. The Group will always reserve the right not to invest if agreed conditions are not met.

Effective Interest Method

Interest income in relation to customer loans and advances is calculated using the effective interest rate method (EIR). The effective interest method is a method of calculating the amortised cost of a financial asset and of allocating interest income over the relevant period. The effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash receipts (including all fees on points paid or received that form an integral part of the effective interest rate, transaction costs and other premiums or discounts) through the expected life of the financial asset, or, where appropriate, a shorter period, to the net carrying amount of the financial asset. The future cash flows are estimated taking into account all the contractual terms of the instrument.

The interest income is calculated by applying the EIR to the gross carrying amount of non-credit impaired financial assets (i.e. at the amortised cost of the financial asset before adjusting for any expected credit loss allowance). For credit-impaired financial assets the interest income is calculated by applying the EIR to the amortised cost of the credit-impaired financial assets (i.e. the gross carrying amount less the allowance for expected credit losses (ECLs)).

For purchased or originated credit impaired assets (POCI), the EIR reflects the ECLs in determining future cash flows expected to be received from the financial asset.

Income is recognised on an effective interest basis for debt instruments other than those financial assets classified as at FVTPL.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

2. Accounting policies (continued)

Financial Assets at FVTPL

Financial assets at FVTPL are:

- assets with contractual cash flows that are not solely payments of principal and interest;
- assets that are held in a business model other than held to collect contractual cash flows or held to collect and sell; or
- assets designated as FVTPL using the fair value option.

These assets are measured at fair value, with any gains / losses arising on re-measurement recognised in profit or loss. Fair value is determined in the manner described in note 20.

Shared Equity Loans

Shared equity loans are held at FVTPL and are measured at fair value as at the balance sheet date.

More detail on the measurement of shared equity loans can be found in Note 20, Financial Instruments.

Reclassifications

If the business model under which the Group holds financial assets changes, the financial assets affected are reclassified. The classification and measurement requirements related to the new category apply prospectively from the first day of the first reporting period following the change in business model that results in reclassifying the Group's financial assets. During the current financial year and previous accounting period there was no change in the business model under which the Group holds financial assets and therefore no reclassifications were made.

Impairment

The Group recognises loss allowances for ECLs on the following financial instruments that are not measured at FVTPL;

- Loans and advances to customers.

No impairment loss is recognised on equity investments.

IFRS 9 outlines a three stage model for impairment based on changes in credit quality since initial recognition. Each stage represents a change in the credit risk of a financial instrument since origination. Credit risk is measured using probability of default (PD), exposure at default (EAD) and loss given default (LGD). If a significant increase in credit risk (SICR) since initial recognition is identified but the asset is not yet deemed to be credit impaired, the financial instrument is moved from Stage 1 to Stage 2. Financial instruments that are deemed to be credit impaired are moved to stage 3.

With the exception of Originated Credit Impaired assets, ECL's are measured through a loss allowance at an amount equal to:

1. 12 months Expected Credit Losses for Stage 1;
2. Full lifetime Expected Credit Losses for assets categorised as stage 2 or 3.

ECL's are a probability-weighted estimate of the present value of credit losses. These are measured as the present value of the difference between the cash flows due to the Group under the contract and the cash flows that the Group expects to receive arising from, discounting the cash flows at the asset's EIR.

The Group measures ECL on a collective basis for portfolios of loans that share similar economic risk characteristics. The measurement of the loss allowance is based on the present value of the asset's expected cash flows using the asset's original EIR, regardless of whether it is measured on an individual basis or a collective basis.

More information is provided in Note 4, including details on how instruments are grouped when they are assessed on a collective basis.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

2. Accounting policies (continued)

Credit impaired financial assets

A financial asset is 'credit-impaired' when one or more events that have a detrimental impact on the estimated future cash flows of the financial asset have occurred. Credit-impaired financial assets are referred to as Stage 3 assets. Evidence of credit-impairment includes observable data about the performance of the borrower. The Group uses its portfolio risk grading system to identify credit-impaired financial assets. Indicators of credit-impairment used by the Group are presented in the portfolio grade descriptors on page 164. Assets classified within grade D and E are considered to be credit-impaired.

It may not be possible to identify a single discreet event – instead, the combined effect of several events may have caused financial assets to become credit-impaired. The Group assesses whether debt instruments that are financial assets measured at amortised cost are credit-impaired at each reporting date.

A loan is considered credit-impaired when forbearance of more than 30 days is granted to the borrower due to a deterioration in the borrower's financial condition, unless there is evidence that as a result of granting the forbearance the risk of not receiving the contractual cash flows has reduced significantly and there are no other indicators of impairment. For financial assets where forbearance is contemplated but not granted the asset is deemed credit impaired when there is observable evidence of credit-impairment including meeting the definition of default. See page 155 for the Group's definition of default.

Purchased or originated credit-impaired (POCI) financial assets

POCI financial assets are treated differently because the asset is credit-impaired at initial recognition. For these assets, the Group recognises all changes in lifetime ECL since initial recognition as a loss allowance with any changes recognised in profit or loss. A favourable change for such assets creates an impairment gain.

Originated credit impaired (OCI)

The IFRS 9 definition of credit-impaired acknowledges that a financial asset may be credit-impaired at initial recognition when the purchase or origination of a financial asset is at a deep discount that reflects the incurred credit losses.

Without a deep discount reflecting incurred credit losses at origination, it would not be appropriate to account for a new (modified) financial asset as an originated credit-impaired (OCI) financial asset. This is because OCI financial assets are an exception from the general model for impairment that requires a loss allowance to be recognised at initial recognition in accordance with IFRS 9:5.5.1. In contrast to this, no loss allowance is recognised for OCI financial assets at initial recognition in accordance with IFRS 9:5.5.13, because the deep discount already reflects the incurred credit losses.

There are two circumstances where the Group needs to consider whether an investment is OCI or not. These are, firstly, where the Group invests through the Rescue and Restructure Fund, and secondly, where the Group has a follow-on investment in a company in which the existing investments are already credit impaired. In both cases the Group is investing in a company which is in financial difficulty and events may have already occurred which would normally be considered objective evidence of impairment.

However, under all the Group's funds' Investment Guidelines, the Investment Committee is obliged to consider all the risks of the investment and only to sanction investments where there is a reasonable prospect of a return given the risk profile and investment parameters of the fund making the investment. As such, the Group does not consider any of its investments made under these circumstances to be originated credit impaired.

This may well lead to situations where the Group has some older investments in a client which are credit impaired whereas a new investment in the same client is not credit impaired. This is considered consistent with IFRS 9.

Definition of default

Critical to the determination of Expected Credit Loss ('ECL') is the definition of default. The definition of default is used in measuring the amount of ECL and in the determination of whether the loss allowance is based on 12-month lifetime ECL, as default is a component of the probability of default ('PD') which affects both the measurement of ECLs and the identification of a significant increase in credit risk (see note 3).

The Group considers the following as constituting an event of default:

- The borrower is unlikely to pay its credit obligations to the Group in full;
- The borrower has incurred unauthorised arrears;

Significant increase in credit risk

The Group monitors all financial assets that are subject to impairment requirements to assess whether there has been a significant increase in credit risk since initial recognition. If there has been a significant increase in credit risk the Group will measure the loss allowance based on lifetime rather than 12 month ECL.

In assessing whether the credit risk on a financial instrument has increased significantly since initial recognition, the Group considers both quantitative and qualitative information that is reasonable and supportable, including historical experience and forward-looking information that is available without undue cost or effort, based on the Group's historical experience and expert credit assessment including forward-looking information, and regional or sectoral information. See note 3 for more details about forward looking information.

Modification and De-recognition of a Financial Asset

Modification of a financial asset is considered to have occurred under IFRS 9 if the contractual cash flows of a financial asset are renegotiated or otherwise modified between initial recognition and maturity of a financial asset. A modification affects the amount and/or timing of the contractual cash flows either immediately or at a future date. The change to the original contractual terms must be legally binding and enforceable by law.

Additionally, an assessment needs to be made at the time of modification as to whether the modification warrants the financial asset being de-recognised and a new financial asset originated. The Group makes this assessment either on the basis of:

- The extinguishing of the contractual rights to the cash flows from the assets, or
- By a substantial change to the contractual terms of the assets.

In practice, the Group deems a financial asset to have been modified if the net present value (NPV) of the rescheduled asset has changed by more than 10%. The NPV of the modified loan is calculated using the EIR of the pre-modified loan. However, because, under normal circumstances, when rescheduling the interest rate remains unchanged and interest continues to accrue on a daily basis, the NPV of the asset will be substantially unchanged and so not deemed to have been modified under IFRS 9.

Where the movement in NPV is >10% it will be deemed to have been modified and in such cases a gain or loss will be recognised in profit and loss.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

2. Accounting policies (continued)

Modification

The Group renegotiates and reschedules loans to customers for a number of reasons. The most common reason is to assist customers in financial difficulty in order to maximise our collections and minimise the risk of default. A loan forbearance is granted in cases where although the borrower made all reasonable efforts to pay under the original contractual terms, there is a high risk of default or default has already happened and the borrower is expected to be able to meet the revised terms. The revised terms in most cases include an extension of the maturity of the loan or changes to the timing of the cash flows of the loan (principal and interest repayment).

De-recognition

The Group would de-recognise a financial asset where the modification of that financial asset would lead to any of the following scenarios:

- the extinguishing of the contractual rights to the cash flows from the assets, or
- the transfer the financial asset and substantially all the risks and rewards of ownership of the asset to another entity, or
- a substantial change to the contractual terms of the assets.

A change is deemed to be substantial if the movement in NPV due to modification is >10%. In these cases the original financial asset will be de-recognised and, where appropriate, a new financial asset originated at the date of modification. The assessment of the credit risk of the new financial asset will start again and the ECL will initially be calculated on a 12 month basis.

Where a loan is de-recognised and a new loan originated, a gain or loss being the difference between the fair value of the new loan recognised and the carrying amount of the original loan de-recognised (including the cumulative loss allowance) will be recognised in profit and loss.

Write-off

Loans and equity investments are written off when the Group has no reasonable expectations of recovering the financial asset (either in its entirety or a portion of it). This is the case when the Group determines that the borrower does not have assets or sources of payment that could generate sufficient cash flows to repay the amounts subject to the write-off. A write-off constitutes a derecognition event. The Group may apply enforcement activities to financial assets written off. Recoveries resulting from the Group's enforcement activities will result in impairment gains.

Financial Liabilities and Equity

Debt and equity instruments are classified as either financial liabilities or equity instruments according to the substance of the contractual arrangements.

Equity Instruments

An equity instrument is any contract that evidences a residual interest in the assets of the Group after deducting all of its liabilities. Equity instruments issued by the Group are recorded at the proceeds received, net of direct issue costs.

Financial Liabilities

Financial liabilities are recognised as either financial liabilities at FVTPL or other financial liabilities.

Other Financial Liabilities

Other financial liabilities, including borrowings, are initially measured at fair value, net of transaction costs. Other financial liabilities are subsequently measured at amortised cost using the effective interest method.

Cash and Cash Equivalents

Cash and cash equivalents comprise cash on hand and demand deposits, and are subject to an insignificant risk of changes in value.

Public Equity

The Welsh Ministers, acting through the Welsh Government, have from time to time provided funds for investment purposes. These funds have largely been accounted for within DBW FM Limited (Small Loans Fund), DBW Investments (3) Limited (Rescue and Restructuring Fund I and II, Wales Capital Fund, TVI Interim Fund, Tech Seed Funds I & II, Wales Angel Co-Invest Fund, Wales Flexible Investment Fund and Local Energy Fund), DBW Investments (4) Limited (the Creative Industries Fund), DBW Investments (5) Limited (the Interim Fund and Wales Tourism Investment Fund), DBW Investments (6) Limited (the JEREMIE Fund), DBW Investments (8) Limited (The Wales SME Investment Fund), DBW Investments (9) Limited (the Welsh Life Sciences Fund), DBW Investments (10) Limited (the Wales Micro-business Loan Fund and Wales Micro Loan Fund), DBW Investments (11) Limited (the Wales Property Fund, Wales Stalled Sites Fund, Wales Commercial Property Fund and Wales Self Build Fund), DBW Investments (12) Limited (Wales Management Succession Fund) and DBW Investments (14) Limited (Wales Business Fund).

Some of this Welsh Government funding was originally made as Public Dividend Capital (PDC) whilst the remainder is classified as Grant in Aid or Core Funding for Investment purposes.

The funding is to invest in the long-term sustainability of Development Bank of Wales and within the Welsh Minister's own accounting arrangements the funds are regarded as being an investment.

Related Party Transactions

The Company has taken advantage of the exemption conferred by paragraph 25 of IAS 24 "Related party disclosures" and has not disclosed transactions with its wholly-owned subsidiaries.

Leasing

Leases are classified as finance leases whenever the terms of the lease transfer substantially all the risks and rewards of ownership to the lessee. All other leases are classified as operating leases. The Group is a lessor under operating leases only.

Rentals payable under operating leases are charged to income on a straight-line basis over the term of the relevant lease.

Benefits received and receivable as an incentive to enter into an operating lease are also spread on a straight-line basis over the lease term.

Operating Profit

Operating profit is stated before net finance costs.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

2. Accounting policies (continued)

Taxation

Tax on the profit or loss for the year comprises current and deferred tax.

Current tax is the expected tax payable on the taxable income for the year, using tax rates substantially enacted at the balance sheet date, and any adjustments to tax payable in respect of previous years.

Deferred tax is provided in full on temporary differences between the carrying amount of assets and liabilities in the financial statements, and the tax base. Deferred tax assets are recognised only to the extent that it is probable that future taxable profits will be available against which the temporary differences can be utilised. Deferred tax assets and liabilities are not discounted.

Deferred tax is determined using the tax rates that have been enacted or substantively enacted by the balance sheet date, and is expected to apply when the deferred tax liability is settled or the deferred tax asset is realised.

Deferred tax is provided on temporary differences arising on investments in subsidiaries and associates, except where the timing of the reversal of the temporary difference is controlled by the Group and it is probable that the temporary difference will not reverse in the foreseeable future.

Tax is recognised in the income statement, except where it relates to items recognised through OCI, in which case it is recognised through OCI.

Retirement Benefits

The Group operates a defined benefit pension scheme, now closed to new members, which is administered by Rhondda Cynon Taf County Borough Council. The Group financial statements for its share of the surplus or deficit and administration costs of this scheme.

The level of contributions made to the scheme and the cost of contributions included in the financial statements are based on the recommendations of independent actuaries.

The scheme assets are an estimate of the Group's notional share of the total fund assets measured at market value at each balance sheet date and liabilities are measured using the projected unit method, discounted using a corporate bond rate. The Group's notional share of assets is assumed to be invested in the same proportion as the fund as a whole in the different asset classes. The resulting pension scheme surplus or deficit is recognised immediately on the balance sheet, net of deferred tax where applicable, and any resulting actuarial gains and losses are recognised immediately in the statement of comprehensive income.

The Group offers a defined contribution scheme administered by Legal and General which is open to those staff who are not members of the Rhondda Cynon Taf County Borough Council. Employer contributions in relation to this scheme are accounted for within other administrative expenses in the period in which they are due.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

3. Critical accounting judgements and key sources of estimation uncertainty

In the application of the Group's accounting policies, which are described in note 2, the directors are required to make judgements, estimates and assumptions about the carrying amounts of assets and liabilities that are not readily apparent from other sources. The estimates and associated assumptions are based on historical experience and other factors that are considered to be relevant. Actual results may differ from these estimates.

The estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are recognised in the period in which the estimate is revised if the revision affects only that period, or in the period of the revision and future periods if the revision affects both current and future periods.

Critical Judgements in Applying the Group's Accounting Policies

The following are the critical judgements, apart from those involving estimations (which are dealt with separately opposite), that the directors have made in the process of applying the Group's accounting policies and that have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements.

Basis of Consolidation

The directors use their judgement to make an assessment of whether the Group controls an enterprise by considering the Group's power to govern the financial and operating policies of an enterprise taking into account any potential voting rights. They also consider the Group's ability to use its power to direct the relevant activities of an enterprise and the Group's exposure to the variability of returns. The judgement has a significant impact on the Group's consolidated balance sheet, income statement and cash flow: any enterprise that is controlled requires the financial statements of the enterprise to be included in the Group consolidated financial statements and, where an entity is not controlled, consolidation is not required.

In preparing these financial statements, the directors have considered the relationship the Group has with the Wales Life Science Investment Fund ("WLSIF") and the eight funds managed by FW Capital Limited and specifically as to whether the Group controls those funds. As the Group is a limited partner investor in the WLSIF and does not take part in the management of the WLSIF, this does not meet the definition of control and the WLSIF has therefore not been consolidated into these financial statements. With regard to seven of the FW Capital Limited managed funds, the directors note that while FW Capital in its role as fund manager and NE Growth 500 LP Limited, TVUPB Limited, FW Development Capital (North West) GP Limited, NW Loans Limited, TVC Loans NPIF GP Limited, North West Loans NPIF GP Limited and North East Property GP Limited in their roles as general partner to their respective funds all exercise power over the activities of the respective funds they do not have sufficient exposure to the variability of returns from the funds to meet the definition of control and therefore act as agents rather

than principals of the funds. Accordingly the funds have not been consolidated into these financial statements. During the year the Wales Management Succession Fund Limited Partnership (WMSF LP) was established between the Development Bank of Wales and Clwyd Pension Fund and the associated fund is managed by FW Capital Limited. Following a detailed review of the relationship the directors decided that the control tests under IFRS 10 were met and therefore the results for the WMSF LP have been consolidated into the Group financial statements.

Key Sources of Estimation Uncertainty

The key assumptions concerning the future, and other key sources of estimation uncertainty at the balance sheet date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year are discussed below.

Help to Buy - Wales Shared Equity Loans

Shared equity loans drawn since inception of the fund are held as FVTPL. The fair value model used to calculate the fair value of the portfolio uses a number of judgemental assumptions, notably a forecast for future House Price Index and a discount rate based on a comparable housing bond. These judgements have a significant impact on the fair value of the book. See note 20 Financial Instruments for more detail.

IFRS 9 Loan loss provision calculation sensitivity

The sensitivity of the loan loss provision was considered and an increase or decrease of 10% in the loss rate utilised would increase or decrease the provision by £771,736 respectively. The result was not considered to have a material impact on the calculation.

Models and assumptions used

The Group uses various models and assumptions in measuring fair value of financial assets as well as in estimating ECL. Judgment is applied in identifying the most appropriate model for each type of asset, as well as for determining the assumptions used in these models, including assumptions that relate to key drivers of credit risk. See note 2 and 4 for more details on ECL and note 20 for more details on fair value measurement.

Probability of default

PD constitutes a key input in measuring ECL. PD is an estimate of the likelihood of default over a given time horizon, the calculation of which includes historical data, assumptions and expectations of future conditions. See note 4 for more details.

Loss given default

LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive. See note 4 for more details, including analysis of the sensitivity of the reported ECL to changes in PD resulting from changes in economic drivers.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

3. Critical accounting judgements and key sources of estimation uncertainty (continued)

Fair value measurement and valuation process

In estimating the fair value of a financial asset or liability, the Group uses market-observable data to the extent that it is available. Where such Level 1 inputs are not available the Group uses valuation models to determine the fair value of its financial instruments. Refer to note 20 for more details on fair value measurement.

Fair value of the investment in the Wales Life Science Investment Fund ("WLSIF")

In February 2013, the Group invested, as a limited partner, £50m of funds received from the Welsh Ministers into the WLSIF. The investment was previously held at amortised cost but following the implementation of IFRS 9, it is held at FVTPL and in accordance with its accounting policy in respect of the valuation of financial assets, the Group considers the value of its investment as at the balance sheet date with any gains / losses arising on re-measurement recognised in profit or loss. Fair value is determined in the manner described in note 20.

Arix Capital Management Limited (which changed name from Arthurian Life Sciences Limited ("ALS") on 20 June 2018) ("ACM") are the procured fund manager for the WLSIF. During 2016, ALS was acquired by Arix Bioscience plc ("Arix"). During 2017, Arix made a £5.3m investment into the WLSIF. The fund has a total of nine portfolio companies, three of which are listed, one has been exited in the year with the remainder unlisted and therefore the WLSIF does not have a readily determinable value. This portfolio comprises of companies that are at an early stage of their lives and their valuations can change rapidly as they reach or miss milestones.

Fair value of the investment in the Wales Life Science Investment Fund ("WLSIF") (continued)

In the WLSIF Limited partnership annual report and financial statements 2019 for the year ended 31 March 2019, ACM also disclose their judgements, estimates and assumptions in assessing the fair value of its investments, which have been considered in the independent auditors' report.

Deferred Tax

The Group has tax losses of £95m available for offset against future taxable profits. In determining the value of the deferred tax asset that can be attributed to these losses, the directors have to estimate likely future taxable profits and the period over which the asset may be recovered. The directors consider the most up-to-date forecasts for the business and assess the risks inherent in achieving those forecasts. At the balance sheet date, no deferred tax asset has been recorded.

Brexit

The principal activity of the Group is the provision of financial support to Welsh businesses and as such, the Group is exposed to the uncertainties that may be attached to the United Kingdom Brexit process. The Group has worked with Welsh Government and a range of stakeholders during the year in making preparations for any economic disruption that an unplanned departure from the EU might occasion. This work is ongoing and the potential consequences of a disorderly Brexit on different industry sectors are many and varied. The Group has identified financial resources, policy adjustments and process changes that will enable it to continue providing support through this uncertainty.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

4. Credit risk

Credit risk is the risk that a customer will default on their contractual obligations resulting in financial loss to the Group. The Group's main income generating activity is

lending to customers and therefore credit risk is a principal risk. Credit risk arises from loans and advances to customers.

Credit risk management

The Group's Risk and Compliance team is responsible for managing the Group's credit risk by:

- Ensuring the Group has appropriate credit risk practices, including an effective system of control, to consistently determine adequate allowances in accordance with the Group's stated policies and procedures, and IFRS.
- Identifying assessing and measuring credit risk across the Group, from an individual instrument to a portfolio level.
- Creating credit policies to protect the Group against identified risks including the requirements to obtain collateral from borrowers, to perform robust ongoing credit assessment of borrowers and to continually monitor exposures against internal risk limits.
- Establishing a robust control framework regarding the authorisation structure for the approval and renewal of credit facilities.
- Developing and maintaining the Group's risk grading to categorise exposures according to the degree of risk of default. Risk grades are subject to regular reviews.
- Developing and maintaining the Group's processes for measuring ECL including monitoring of credit risk, incorporation of forward looking information and the method to measure ECL.
- Ensure that the Group has policies and procedures in place to appropriately maintain and validate models used to assess and measure ECL.
- Establishing a sound credit risk accounting assessment and measurement process that provides it with a strong basis for common systems, tools and data to assess credit risk and to account for ECL. Providing advice, guidance and specialist skills to business units to promote best practice throughout the Group in the management of credit risk.

The internal auditors perform regular audits making sure that the established controls and procedures are adequately designed and implemented.

Significant increase in credit risk

As explained in note 2, the Group monitors all financial assets that are subject to impairment requirements to assess whether there has been a significant increase in credit risk since initial recognition. If there has been a significant increase in credit risk the Group will measure the loss allowance based on lifetime rather than 12-month ECL.

Internal credit risk ratings

In order to minimise credit risk, the Group operates a portfolio grading system that categorises asset exposure according to the degree of risk of default. The Group's grading framework comprises 5 categories and allocates an appropriate grade to each asset which realistically reflects the change in credit risk over the life of the investment.

This approach was implemented as part of the portfolio controls in order to ensure appropriate strategies are deployed on assets given their particular circumstances, and in order to ensure those assets requiring a specific provision are identified.

Assets are classified as grade A to E, with grades A to C representing 'healthy' assets (albeit with grade C showing signs of underperformance and a significant increase in credit risk). Grade D being sick with a significant increase in credit risk, and grade E carrying a specific provision.

Assets in the Micro loan team (up to £50,000) are not allocated a specific portfolio grade as the Group does not obtain sufficient regular information to accurately grade these investments. These cases are therefore graded 'MICRO'. These loans are however monitored through payment history and Equifax alerts and are graded D or E if risk factors are identified.

The portfolio grading approach is now well embedded in the various portfolio teams, with several controls in place to ensure grading is appropriate.

The table opposite shows a summary of the descriptors for each asset class. The list is not exhaustive, but indicative of the characteristics that "typical" assets in a particular asset class might be expected to display.

We consider that grade A, B and MICRO assets are low risk and healthy and remain with the portfolio team. Together, in IFRS 9 terms, they are regarded as Stage 1. We would normally expect mainstream investments to start life as a grade B and typically those investments which are exceeding expectations at the point of drawdown would be graded A. Management has undertaken analysis and determined that grades A and B are categorised as stage 1, with modelling input analysis based on a combination of both grades.

Grade C assets, whilst still considered healthy, do show a significant increase in credit risk and are normally managed within the risk team. They are regarded as Stage 2 assets.

Assets in grades D and E show a further increase in credit risk with objective evidence of impairment and are, therefore, regarded for IFRS 9 as Stage 3 assets.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

4. Credit risk (continued)

Asset Class	Typical Descriptors		
	Calculation of ECL	12 month	Lifetime
A-Healthy	Good quality financial information submitted on time.	Arrears <30 days: Stage 1	Arrears >30 days: Stage 2
	Performance exceeding or more or less in line with business plan.		
	Risk position not increased since investment made.		
	Payments made in a timely manner.		
	No negative credit alerts.		
B-Healthy	Irregular financial information.	Arrears <30 days: Stage 1	Arrears >30 days: Stage 2
	Performance is broadly in line with business plan.		
	Performance is within covenants.		
	Payments made in a timely manner.		
	No negative credit alerts.		
Micro	Assets in the Micro loan team (up to £50,000) are not allocated a specific portfolio grade as we do not obtain sufficient regular information to accurately grade these investments. These cases are therefore graded 'Micro'. These loans are however monitored through payment history and Equifax alerts and are graded D or E if risk factors are identified.	Arrears <30 days: Stage 1	Arrears >30 days: Stage 2
C-Early Warning	Financial Information difficult to obtain or not available.		Stage 2
	Business still appears to be viable but difficult to assess the risk.		
	Unauthorised arrears capitalised.		
	Request for authorised repayment holiday.		
	Satisfactory explanation to negative credit alert.		
	Evidence of creditor payments being stretched.		
	Breach of covenant for two consecutive months.		
D-Sick	Material underperformance.		Stage 3
	Business changed direction or strategy.		
	Unauthorised arrears.		
	Breach of covenant for more than two consecutive months.		
	No formal Time to pay agreement in place with HMRC.		
	Payment plans with creditors breached.		
E-Terminal	No recovery from D.		Stage 3
	Objective evidence of risk of loss identified warranting a specific provision.		

Overdue accounts

The Group measures investments in arrears in two ways;

- Net Arrears – amounts which are past due and unauthorised.
- Gross Arrears – amounts which are past due compared to the original loan schedule whether authorised or not.

For the purposes of the IFRS 9 approach the gross arrears calculation will be used to identify those assets which are 30 days or 90 days past due.

Assets in stage 1 (grades A & B) which are over 30 days past due are flagged and automatically included in stage 2. This is in line with the requirements of IFRS 9.

Within IFRS 9 there is a rebuttable trigger for assets which are over 90 days past due to be moved to stage 3. Assets in stages 1 and 2 (grades A, B, C and Micro) which are over 90 days past due will already have been reviewed and assessed within our grading procedures. The asset may have been modified and rescheduled and payments may now be in line with the revised schedule, but the grading will also have been reviewed and if it is appropriate and there is objective evidence of impairment will have been moved to either a grade D or E and therefore be in stage 3. However, there will also be assets where the review process indicates that there is not objective evidence of impairment despite the gross arrears in excess of 90 days and that a grade D or E is not appropriate. Such assets will remain in stage 2 and the 90 day trigger considered to have been rebutted.

Incorporation of forward looking information

The Group uses forward looking information that is available without undue cost or effort in its assessment of significant increase of credit risk as well as its measurement of ECL. This assessment and its effect on the loss rates used in the Group's ECL calculations is made by the quarterly Risk Committee.

An initial assessment was made to discover if there is a correlation between any of the principal macroeconomic indicators and the Group's default rate which drives the ECL calculation. The principal macroeconomic indicators considered were the Bank of England base rate, the unemployment rate (aged 16 and over, seasonally adjusted), CPIH annual rate, GDP quarter on quarter growth, and the annual house price rates of change for all UK dwellings.

It was considered that whilst all these indicators might have an influence, there is no direct correlation between them and the Group's default rate which could be established. Additionally, there are other ad hoc factors which can influence the credit risk of DBW's investment portfolio which need to be taken into account. For example, the failure of a major employer could have a significant impact on business in the local area and beyond. Such events are not necessarily identifiable in the macroeconomic indicators but must always be included in the Risk Committee's assessment of the forward looking macroeconomic conditions.

The historic loss rates calculated for each category of the Group's portfolio with shared credit risks will be reviewed by the quarterly Risk Committee in the light of both the principal macroeconomic indicators and any other factors likely to affect the Welsh economy, such as sector or region specific information, and will be flexed to reflect this forward looking view. These flexed loss rates will then be used in all the ECL calculations.

Measurement of expected credit loss (ECL)

The portfolio of loans and advances to customers held at amortised cost has been disaggregated into categories of loans with shared credit risks. The Group then uses a loss rate model to calculate the 12-month and lifetime ECL for each category. Four categories of loan with a different risk profiles have been identified; micro loans, property loans, rescue and restructure loans and mainstream loans.

Different approaches have been considered in the disaggregation of the portfolio including investment type, industry sector and geographical region, and investment type with four categories of risk profile is considered the most appropriate at this time. The disaggregation will be reconsidered from time to time and amended to fit the risk profiles apparent at that time.

Historical loss rates have then been calculated for each portfolio grade within each category which shows the 12-month and lifetime percentage loss rates for each grade. These loss rates are updated each year to incorporate the most up to date data.

At the point of ECL measurement loans are summarised by portfolio grade and the loss rates for each portfolio grade (either 12-month or lifetime, as appropriate) within each of the four categories is applied and the ECL calculated. The calculation is on a discounted cash flow basis where the cash flows are discounted by the original EIR of the loan. The ECLs are then amended and finalised by incorporating the findings of the

Quarterly Risk Committee in their review of forward looking information, regional or sectoral information as described above.

The carrying amount of the financial asset is reduced by the impairment loss through the use of an allowance account. Subsequent recoveries of amounts previously written off are credited against the allowance account. Changes in the carrying amount of the allowance account are recognised in profit or loss.

If, in a subsequent period, the amount of the impairment loss decreases and the decrease can be related objectively to an event occurring after the impairment was recognised, the previously recognised impairment loss is reversed through profit or loss to the extent that the carrying amount of the investment at the date the impairment is reversed does not exceed what the amortised cost would have been had the impairment not been recognised.

Groupings based on shared characteristics

When ECL are measured on a collective basis, the financial instruments are grouped on the basis of shared risk characteristics, specifically:

- Portfolio grade; and
- Investment type.

The groupings are reviewed on a regular basis to ensure that each group is comprised of homogenous exposures.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

4. Credit risk (continued)

Credit quality

Class of financial instrument

The Group monitors credit risk per class of financial instrument. An analysis of the Group's credit risk concentrations per class of financial asset is provided in the following tables:

Loans and advances to customers at amortised cost		
Concentration by category	2019	2018
	£	£
Rescue and restructure fund	1,002,227	1,391,076
Property Fund	20,288,404	9,531,995
Micro loan fund	7,747,815	6,580,854
Mainstream loans	59,792,527	59,962,874
	88,830,973	77,466,800
Loans and advances to customers at FVTPL		
Concentration by category	2019	2018
	£	£
Creative fund	-	17,857
Help to Buy – Wales shared equity loans	333,802,414	250,527,108
	333,802,414	250,544,965

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

4. Credit risk (continued)

Exposure by class, internal rating and stage

An analysis of the Group's 'credit risk exposure per class of financial asset, internal rating and 'stage' is provided below:

Loans and advances to customers at amortised cost				
				2019
				£
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Grade A-B: Low to fair risk	68,414,660			68,414,660
Grade A-B: Low to fair risk – in arrears		1,692,644		1,692,644
Grade C: Early warning		12,993,738		12,993,738
Grade C: Early warning – in arrears		952,237		952,237
Grade D: Significant increase in credit risk but no objective evidence of impairment			3,874,017	3,874,017
Grade D: Significant increase in credit risk but no objective evidence of impairment – in arrears			4,074,579	4,074,579
Grade E: Objective evidence of impairment			29,109,430	29,109,430
Total Gross carrying amount	68,414,660	15,638,619	37,058,026	121,111,305
Loss allowance	(1,180,099)	(1,911,389)	(29,188,844)	(32,280,332)
Net Carrying amount	67,234,564	13,727,230	7,869,182	88,830,973
Provision coverage ratio	1.7%	12.2%	78.8%	26.7%

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

4. Credit risk (continued)

Movement of loss allowance during year

The table below analyses the movement of the loss allowance during the year per class of asset:

Loans and advances to customers at amortised cost				
	2019			
	£			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loss allowance as at 31 March 2018	4,914,105	2,629,568	27,197,052	34,740,725
Restatement of the prior year	(3,717,792)	(440,351)	3,147,903	(1,010,240)
Opening balance adjustment re CLN	-	(157,113)	(6,939,389)	(7,096,502)
Loss allowance as at 1 April 2018	1,196,313	2,032,104	23,405,566	26,633,983
Changes in the loss allowance:				
Transfers to stage 1	(49,803)	-	-	(49,803)
Transfers to stage 2	-	(210,447)	-	(210,447)
Transfers to stage 3	-	-	533,445	533,445
Inc / (dec) due to change in credit risk	(538,329)	(508,746)	4,085,962	3,038,887
New financial assets originated	575,493	609,504	1,246,010	2,431,007
Financial assets derecognised in the year	(3,575)	(11,026)	(82,139)	(96,740)
Write offs	-	-	-	-
Loss allowance as at 31 March 2019	1,180,099	1,911,389	29,188,844	32,280,332

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

4. Credit risk (continued)

Movement of the gross carrying amount during year

More information about the significant changes in the gross carrying amount of financial assets during the period

that contributed to changes in the loss allowance is provided in the table below:

Loans and advances to customers at amortised cost				
	2019			
	£			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying amount as at 31 March 2018	48,498,301	23,255,587	39,787,938	111,541,826
Restatement of the prior year	-	-	-	-
Opening balance adjustment re CLN	-	(1,289,101)	(7,533,702)	(8,822,803)
Gross carrying amount as at 1 April 2018	48,498,301	21,966,486	32,254,236	102,719,023
Changes in the gross carrying amount:				
Transfers to stage 1	802,992	-	-	802,992
Transfers to stage 2	-	(4,693,745)	-	(4,693,745)
Transfers to stage 3	-	-	3,890,753	3,890,753
New financial assets originated	38,926,609	4,778,213	2,964,429	46,669,251
Financial assets derecognised in the year	(73,897)	(85,000)	(200,784)	(359,681)
Write offs	-	-	-	-
Other changes	(19,739,345)	(6,327,335)	(1,850,608)	(27,917,288)
Gross carrying amount as at 31 March 2019	68,414,660	15,638,619	37,058,026	121,111,305

The contractual amount outstanding on financial assets that were written off during the reporting period and are still subject to enforcement activity is £nil (FY18: £nil).

Modified financial assets

As a result of the Group's forbearance activities financial assets might be modified. There are no net modification gains or losses from financial assets where modification does not result in derecognition.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

5. Revenue and other operating income

An analysis of the Group's revenue, all of which arises in the UK, is as follows:

	2019	2018
	£	£
Revenue:		
Fees	6,815,308	6,673,583
Dividends	94,422	124,075
Loan interest	6,836,315	7,895,934
	13,746,045	14,693,592
Other Operating Income:		
European Regional Development Fund ("ERDF") grant income	25,388,761	21,980,230
Contribution from the principal shareholder	-	1,740,000
Fair value gain on shared equity assets	26,785,103	3,878,097
Fair value loss on non-consolidated funds	(14,785,538)	-
Fair value loss on other financial assets	(14,966,475)	-
Realised gains from the disposal of shared equity assets	1,421,799	542,605
Realised gains from the disposal of other financial assets	571,670	152,693
Total revenue and other operating income	38,161,365	42,987,217

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

6. Operating profit

	2019	2018
	£	£

Operating profit has been arrived at after charging/(crediting):

Depreciation of property, plant and equipment	196,669	303,060
Directors emoluments and staff costs (see note 7)	10,518,990	9,200,742
Impairment	2,464,580	14,297,018

	2019	2018
	£	£

Auditor's remuneration:

Fees payable to the Company's auditor for the audit of the Company's financial statements	66,490	40,100
---	--------	--------

Fees payable to the Company's auditor for other services to the Group:

Audit of the Company's subsidiaries	144,940	119,140
-------------------------------------	---------	---------

Total audit fees	211,430	159,240
	£	£

Tax compliance	72,049	67,410
----------------	--------	--------

Other taxation advisory services	49,378	35,795
----------------------------------	--------	--------

Total non-audit fees	121,427	103,205
-----------------------------	----------------	----------------

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

7. Information regarding directors and employees

	2019	2018
	£	£
Directors' emoluments:		
Wages and salaries	527,306	424,797
Pension costs	29,916	5,721
	557,222	430,518
Remuneration of highest paid director	200,349	193,333

One director (2018: one) of the Company and three directors (2018: four) of

subsidiary companies were members of the defined benefit pension scheme.

	2019	2018
	£	£
Aggregate payroll costs (excluding directors):		
Wages and salaries	8,081,445	7,066,492
Social security costs	901,142	788,227
Pension costs	979,180	915,505
	9,961,767	8,770,224
Directors Emoluments and Staff Costs	10,518,990	9,200,742

The monthly average number of persons employed (excluding directors and agency temps):

Administration	51	44
Funds Management	132	121
	183	165

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

8. Interest receivable

	2019	2018
	£	£
Bank interest	713,299	294,911

9. Finance costs

	2019	2018
	£	£
Interest on bank loans and overdrafts	-	167,229
Net cost of pension scheme	30,000	40,000
	30,000	207,229

10. Contribution by principal shareholder

The Welsh Ministers (principal shareholder and ultimate parent undertaking) acting through the Welsh Government, have ceased contributing towards the administrative expenses of Development Bank of Wales plc (the Company),

(2018: £1,740,000). This contribution was previously treated as grant income and was released to the income statement as it was incurred. These amounts were non-interest bearing and were non-repayable.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

11. Tax

	2019	2018
	£	£

Current taxation:

UK corporation tax charge for the year	-	-
--	---	---

The difference between the current taxation shown above and the amount calculated by

applying the standard rate of UK corporation tax to the (loss)/profit before tax is as follows:

	2019	2018
	£	£
(Loss)/profit on ordinary activities before tax	(10,153,707)	4,550,154

Tax at 19% (2018: 19%) thereon	(1,929,203)	864,530
--------------------------------	-------------	---------

Factors affecting charge for the year:

Expenses not deductible	7,986,398	1,854,658
Deferred tax not recognised	1,288,217	2,030,143
Partnership Share	260,527	15,289
Non-taxable income	(7,605,939)	(4,792,720)
Chargeable gains	-	28,100
Total taxation charge	-	-

A deferred tax asset of £5,379,227 (2018: asset of £6,791,823) has not been recognised in respect of timing differences relating to non-trade financial losses, excess management expenses, accrued pension costs and impairments in respect of investments in associates. The asset would be recovered if there were sufficient suitable future profits to absorb all such assets.

From 1 April 2017, the main rate of corporation tax reduced to 19%. In March 2016, the Government announced further reductions in the main rate of corporation tax to 17% from 1 April 2020. These changes were substantively enacted in September 2016. The reduction in rate is not anticipated to materially affect the future tax charge of the Group.

The Group has made an overall loss of £10,153,707 during the period (2018: profit of £4,550,154).

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

12. Intangibles

Group	2019	2018
	£	£
Software:		
Cost		
At 1 April	-	-
Additions	173,660	-
Disposals	-	-
At 31 March	173,660	-
Accumulated depreciation:		
At 1 April	-	-
Charge for the year	-	-
Disposals	-	-
At 31 March	-	-
Net book value:		
At the end of the financial year	173,660	-
At the beginning of the financial year	-	-

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

13. Property, plant and equipment

Group and Company	2019	2018
	£	£
Fixtures and fittings:		
Cost		
At 1 April	1,647,037	1,471,179
Additions	357,923	255,433
Disposals	(39,701)	(79,575)
At 31 March	1,965,259	1,647,037
Accumulated depreciation:		
At 1 April	1,291,175	1,067,690
Charge for the year	196,699	303,060
Disposals	(39,701)	(79,575)
At 31 March	1,448,173	1,291,175
Net book value:		
At the end of the financial year	517,086	355,862
At the beginning of the financial year	355,862	403,489

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

14. Financial assets at fair value

	2019	2018
	£	£
Share equity assets	333,802,414	250,527,108
Equity investments	81,096,672	30,524,259
Investments in non-consolidated funds	16,885,968	49,808,828
Convertible loan notes	4,707,783	-
Creative IP fund investment	-	17,854
	436,492,837	330,878,049

Shared equity loans relate to those agreements entered into under the Help to Buy – Wales ("HTB-W") scheme and further information in respect of the carrying value can be found in Note 20.

Investments in non-consolidated Funds includes the Group's investment in the Wales Life Science Investment Fund held at fair value of £16,585,679 (2018: £49,508,539).

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

15. Other financial assets

Trade and other receivables	2019	2018
	£	£
Current assets:		
Trade debtors	32,814	133,015
	32,814	133,015
Loans receivable carried at amortised cost	27,914,879	21,081,058
Impairment	(12,708,685)	(3,224,403)
	15,206,194	17,856,655
Amounts owed by principal shareholder	1,548,000	-
Other debtors	6,508,538	1,372,754
Prepayments	407,406	433,030
	23,702,952	19,795,454
Non-current assets:		
Loans receivable carried at amortised cost	101,733,428	140,361,275
Impairment	(28,108,649)	(32,044,323)
	73,624,779	108,316,952
Other debtors	-	348,482
	73,624,779	108,665,434

The Group enters into agreements to advance loans to businesses in Wales. The average term of loans entered into is five years (2018: Five years). The interest rate inherent in the loans is fixed at the contract date for all of the loan term. The average effective interest rate contracted is approximately 7.3% per annum (2018: 8.23%).

The loans advanced are a mixture of unsecured and secured loans. Security is over counterparty assets. The maximum exposure to credit risk of loans receivable for the current and prior period is the carrying amount.

Before accepting any new customer, the Group follows its investment operating guidelines to assess the potential customer's credit quality and define customer acceptance. Recoverability of loans advanced is reviewed monthly.

Loans receivable disclosed above include amounts which are past due at the reporting date but against which the Group has not recognised an allowance for doubtful receivables because there has not been a significant change in credit quality and the amounts (which include interest accrued after the receivable is overdue) continue to be considered recoverable.

Other debtors includes an amount of £3,250,000 in respect of a committed investment held in ESCROW over the year end. The investment has subsequently completed post year end.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

16. Cash and cash equivalents

These comprise cash in hand and deposits held at call with banks. The carrying amount of these assets approximates their fair value.

	2019	2018
	£	£
Cash and cash equivalents	477,641,068	259,243,453

Cash and cash equivalents comprise cash and short-term bank deposits with an original maturity of 3 months or less. The carrying amount of these assets is approximately equal to their fair value.

Cash at bank and in hand is restricted to making investments in accordance with the Company's principal investing activities.

The credit risk on liquid funds is limited because, not only are the majority of liquid funds held with the Group's principal bankers – Barclays Bank plc, Lloyds Bank plc and Santander UK plc (all banks with high credit ratings assigned by international credit rating agencies) – care is taken to ensure that there is no significant concentration of credit risk with one particular entity.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

17. Other financial liabilities

Trade and other payables	2019	2018
	£	£
Current liabilities:		
Trade payables and accruals	(3,954,352)	(3,012,967)
Taxation and social security	(362,200)	(201,680)
Other creditors	(1,448,265)	(881,493)
Amounts owed to principal shareholder	(33,578,806)	(1,278,762)
	(39,343,623)	(5,374,902)
Non-current liabilities:		
Amounts owed to principal shareholder held at amortised cost	(413,185,000)	(273,437,000)
Amounts owed to principal shareholder held at fair value	(408,016,131)	(292,759,229)
Other creditors	-	(164,581)
	(821,201,131)	(566,360,810)

The directors consider that the carrying amount of trade payables approximates their fair value.

There are no trade payables past due and the trade payables and other creditors will be settled within the credit period offered by the counterparty.

Amounts owed to the principal shareholder relate to Financial Transaction Reserve funding. The current balances in respect of Financial Transaction Reserve funding are repayable by 31 March 2040. These borrowings are non-secured and are non-interest bearing.

The significant increase in amounts due to the principal shareholder reflect the increase in funds under management during the year in respect of the Wales Commercial Property Fund (£55m), Wales Self Build Fund (£40m), Wales Tourism Investment Fund (£50m) and the Wales Micro Loan Fund (£9.2m).

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

17. Other financial liabilities (continued)

Reconciliation of changes in liabilities
arising from financing activities:

	2019	2018
	£	£
Balance at the beginning of the year	558,196,229	337,700,000
Cashflows	234,798,000	211,337,000
Non Cash changes:		
Fair Value changes	28,206,902	9,159,229
Balance at the end of the year	821,201,131	558,196,229

Group and Company

Development Bank of Wales Group operates both a defined contribution and a defined benefit pension plan.

Defined contribution plan

A defined contribution plan is a pension arrangement under which the benefits are linked to the contributions made and the performance of each individual's chosen investments.

Contributions are paid into an independently administered fund. We employ the services of an independent third party to report to us on an annual basis as to the performance of the fund and also as to whether the default investment fund continues to be fit for purpose.

The total cost charged to income of £479,970 (2018: £385,613) represents contributions payable to this scheme by the Group at rates specified in the rules of the schemes. As at 31 March 2019, contributions of £41,529 (2018: £Nil) due in respect of the current reporting period had not been paid over to the schemes.

Defined benefit plan

A defined benefit plan is a pension arrangement under which participating members receive a pension benefit at retirement determined by the plan rules dependent on factors such as age, length of service and pensionable pay. It is not just dependent upon actual contributions made by the Group or members.

The Group's defined benefit plan is part of the Local Government Pension Scheme, which is a multi-employer funded scheme providing pensions and related benefits on a final salary basis. This plan was closed to new entrants on 28 February 2010. The assets of the scheme are held separately from the assets of the Group and are administered by Rhondda Cynon Taf County Borough Council. Additional retirement benefits are granted in accordance with the Local Government (Compensation for Premature Retirement) Regulations 1982 and these benefits are provided on a pay-as-you-go basis.

The Group is not aware of any specific risks to which the scheme is exposed, details of asset allocation are set out opposite.

In the event of the withdrawal of the Group from the scheme the resulting surplus or deficit would be allocated to the Group.

The Company and subsidiary undertaking DBW FM Limited both participate in the Local Government Pension Scheme and disclosures regarding the Company's and DBW FM Limited's defined benefit pension schemes are required under the provisions of IAS 19 Retirement Benefits, and these are set out opposite.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

18. Retirement benefit schemes (continued)

Development Bank of Wales Group
consolidated pension scheme (deficit):

	2019	2018
	£	£
Development Bank of Wales plc	130,000	(480,000)
DBW FM Limited	(180,000)	(930,000)
Net deficit	(50,000)	(1,410,000)

The last actuarial valuation was carried out at 31 March 2016 by a qualified actuary using revised assumptions that are consistent with the requirements of IAS 19.

The major assumptions used for the actuarial valuation of both the Development Bank of Wales plc and DBW FM Limited pension schemes were:

Key Assumptions	2019		2018	
	Development Bank of Wales plc	DBW FM Ltd	Development Bank of Wales plc	DBW FM Ltd
Rate of increases in salaries	3.35%	3.35%	3.25%	3.25%
Rate of increases in pensions in payment	2.10%	2.10%	2.00%	2.00%
Rate of increase to deferred pensions	2.10%	2.10%	2.00%	2.00%
Discount rate	2.50%	2.50%	2.60%	2.60%
Inflation assumption RPI	3.20%	3.20%	3.10%	3.10%
Inflation assumption CPI	2.10%	2.10%	2.00%	2.00%

The mortality assumptions are based on the recent actual mortality experience of members within the fund and allow for expected

future mortality improvements. Sample life expectancies at 65 resulting from these mortality assumptions are shown below:

Mortality Assumptions	Males		Females	
	31 March 2019	31 March 2018	31 March 2019	31 March 2018
Member aged 65 at accounting date	22.2	22.9	24.1	25.0
Member aged 45 at accounting date	23.9	25.1	25.9	27.3

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

18. Retirement benefit schemes (continued)

The market value of the assets in the schemes at the balance sheet date for the whole of the Rhondda Cynon Taf County Borough Council Pension Fund were as follows:

Asset Allocation	Asset split 2019 %	Asset split 2018 %
Equities	64.5	74.8
Property	6.9	5.4
Government bonds	13.5	8.5
Corporate bonds	11.6	9.4
Cash	3.5	1.9
Total market value	100.0	100.0

Reconciliation of Funded Status to Balance Sheet	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2019 £	2018 £	2019 £	2018 £
Fair value of assets	9,520,000	8,550,000	15,060,000	13,100,000
Present value of funded defined benefit obligation	(9,390,000)	(9,030,000)	(15,240,000)	(14,030,000)
Surplus/(deficit) recognised on the balance sheet	130,000	(480,000)	(180,000)	(930,000)
Deferred tax liability	-	-	-	-
Net surplus/(deficit)	130,000	(480,000)	(180,000)	(930,000)

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

18. Retirement benefit schemes (continued)

Amounts recognised in income statement	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2019 £	2018 £	2019 £	2018 £

Operating costs:

Current service cost	170,000	200,000	540,000	540,000
Past service cost	-	-	-	-
Total operating charge	170,000	200,000	540,000	540,000

Financing Cost:

Interest on net defined benefit liability/(asset)	10,000	10,000	20,000	30,000
Pension expense recognised in profit and loss	180,000	210,000	560,000	570,000

Amounts recognised in other comprehensive income	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2019 £	2018 £	2019 £	2018 £
Asset gains arising during the period	630,000	200,000	980,000	300,000
Liability (losses)/gains arising during the period	(500,000)	(40,000)	(190,000)	340,000
Total actuarial gain / (loss) before deferred tax	130,000	160,000	790,000	640,000
Deferred tax	-	-	-	-
Total actuarial gain / (loss)	130,000	160,000	790,000	640,000

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

18. Retirement benefit schemes (continued)

Changes to the present value of the defined benefit obligation	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2019 £	2018 £	2019 £	2018 £
Opening defined benefit obligation	9,030,000	8,600,000	14,030,000	13,590,000
Current service cost	170,000	200,000	540,000	540,000
Interest expense on defined benefit obligation	230,000	220,000	370,000	340,000
Contribution by participants	50,000	60,000	170,000	170,000
Actuarial losses/(gains) on liabilities	40,000	40,000	190,000	(340,000)
Net benefits paid out	(130,000)	(90,000)	(60,000)	(270,000)
Past service cost	-	-	-	-
Closing defined benefit obligation	9,390,000	9,030,000	15,240,000	14,030,000
Deferred tax liability	-	-	-	-
Closing defined benefit obligation net of deferred tax	9,390,000	9,030,000	15,240,000	14,030,000

Changes to the fair value of assets	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2019 £	2018 £	2019 £	2018 £
Opening fair value of assets	8,550,000	7,950,000	13,100,000	12,110,000
Interest income on assets	220,000	210,000	350,000	310,000
Re-measurement gains on assets	630,000	200,000	980,000	300,000
Contributions by employers	200,000	220,000	520,000	480,000
Contributions by participants	50,000	60,000	170,000	170,000
Net benefits paid out	(130,000)	(90,000)	(60,000)	(270,000)
Closing fair value of assets	9,520,000	8,550,000	15,060,000	13,100,000
Net surplus/(deficit)	130,000	(480,000)	(180,000)	(930,000)

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

19. Deferred income

	2019	2018
	£	£
Balance at 1 April	4,682,629	6,941,051
Grant received in the year	29,573,335	21,461,808
Grant released to income statement in the year	(25,388,761)	(23,720,230)
Balance at 31 March	8,867,203	4,682,629

	Current		Non-current	
	2019 £	2018 £	2019 £	2018 £
Deferred income	8,867,203	4,682,629	-	-

The deferred revenue above relates to grants received by Development Bank of Wales plc from the ERDF and the Welsh Ministers which Development Bank of Wales plc has passed onto its subsidiary – DBW Investments (14) Limited – to invest within the criteria of the grants. The creditors recognise Development Bank of Wales plc's liability to repay to the

ERDF and the Welsh Ministers any grant received not properly invested within the prescribed time limit. The creditors are matched by corresponding debtors due from DBW Investments (14) Limited (see note 32) for the uninvested grant income. Both the creditors and debtors are reduced when DBW Investments (14) Limited makes a qualifying investment.

Significant accounting policies

Details of the significant accounting policies and methods adopted, including the criteria for recognition, the basis of measurement and the basis on which income and expenses are recognised, in respect of each class of financial asset, financial liability and equity instrument are disclosed in note 2 to the financial statements.

Capital risk management

The capital structure of the Group consists of debt, cash and cash equivalents and equity directly attributable to equity holders of the parent, comprising issued capital, public equity, reserves and retained earnings as disclosed in the statement of changes in equity.

Gearing ratio

The gearing ratio at the year-end is as follows:

	2019	2018
	£	£
Cash and cash equivalents	(477,641,068)	(259,243,453)
Net funds	(477,641,068)	(259,243,453)
Equity	142,690,425	141,109,911
Net debt to equity ratio	(3.35)	(1.84)

Categories of financial instruments

The Group's financial instruments comprise investments in SMEs in the form of either loans or equity, derivative financial instruments, trade receivables and payables arising from its operations. The purpose of the instruments is to raise finance for the Group, and to invest in SMEs in Wales.

The Group does not enter into or trade financial instruments, including derivative financial instruments, for speculative purposes.

The accounting policy note describes how the classes of financial instrument are measured, and how income and expenses, including fair value gains and losses, are recognised. The following table analyses the financial assets and liabilities in the balance sheet by class of financial instrument to which they are assigned and by the measurement basis.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

20. Financial instruments (continued)

Carrying value as at 31 March 2019 (£)	Note	Financial assets and liabilities at amortised cost	Financial assets and liabilities designated at FVTPL	Total
Assets:				
Cash and cash equivalents		477,641,068	-	477,641,068
Financial assets:				
Measured at market price	i	-	27,841,024	27,841,024
Measured at fair value using other methods	ii	-	74,849,399	74,849,399
Loans to customers	iv	88,830,973	-	88,830,973
Shared-equity loans	vi	-	333,802,414	333,802,414
Other receivables	iv	8,496,758	-	8,496,758
Total financial assets		574,968,799	436,492,837	1,011,461,636
Non-financial assets				690,746
Total assets				1,012,152,382
Liabilities:				
Amounts due to principal shareholder at amortised cost	v	446,763,806	-	446,763,806
Amounts owed to principal shareholder at fair value	vi	-	408,016,131	408,016,131
Trade and other payables	v	5,764,817	-	5,764,817
Retirement benefit obligations	v	50,000	-	50,000
Total financial liabilities		452,578,623	408,016,131	860,594,754
Non-financial liabilities				8,867,203
Reserves				142,690,425
Total reserves and liabilities				1,012,152,382

During the current year, no assets were within Level 2 of the fair value (2018 – £nil)

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

20. Financial instruments (continued)

Carrying value as at 31 March 2018 (£)	Note	Financial assets and liabilities at amortised cost	Loans and receivables	Financial assets available-for-sale	Financial assets and liabilities designated at FVTPL	Total
Assets:						
Cash and cash equivalents		259,243,453				259,243,453
Investments in associates						
Measured at fair value using other methods	ii	-	-	-	-	-
Other investments						
Measured at market price	i	-	-	38,783,281	-	38,783,281
Measured at fair value using other methods	ii	-	-	27,651,144	-	27,651,144
Measured at cost less credit risk adjustment	iii	-	-	13,916,516	-	13,916,516
Loans to customers	iv	-	126,173,607	-	-	126,173,607
Shared-equity loans	vi	-	70,262,631	-	179,463,136	249,725,767
Other receivables	iv	-	2,287,281	-	-	2,287,281
Derivative financial assets	vi	-	-	-	801,341	801,341
Total financial assets		259,243,453	198,723,519	80,350,941	180,264,477	718,582,390
Non-financial assets						355,862
Total assets						718,938,252

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

20. Financial instruments (continued)

Carrying value as at 31 March 2018 (£)	Note	Financial assets and liabilities at amortised cost	Loans and receivables	Financial assets available-for-sale	Financial assets and liabilities designated at FVTPL	Total
Liabilities:						
Amounts due to principal shareholder at amortised cost	v	273,437,000	-	-	-	273,437,000
Amounts owed to principal shareholder at fair value	vi	-	-	-	292,759,229	292,759,229
Trade and other payables	v	5,539,483	-	-	-	5,539,483
Retirement benefit obligations	v	1,410,000	-	-	-	1,410,000
Total financial liabilities		280,386,483	-	-	292,759,229	573,145,712
Non-financial liabilities						4,682,629
Reserves						141,109,911
Total reserves and liabilities						718,938,252

The following methods and assumptions have been applied in determining fair values.

Note:

- i. The fair value of investments in quoted securities in an active market is the market price on the balance sheet date (level 1 hierarchy as defined overleaf).

ii. **Non-consolidated funds**

Included within the balance of investments in non-consolidated funds is the Group's investment in the WLSIF held at fair value. This fair value is derived from the amounts entitled to the Group from the WLSIF as at 31 March 2019 based on its Net Asset Value (level 3 hierarchy as defined below).

A valuation of the WLSIF's underlying portfolio companies has been provided by ACM, WLSIF's fund manager, within the WLSIF financial statements showing a fair value at 31 March 2019 of £17.5m (2018: £62.4m). During the year, one of the portfolio companies was exited which resulted in a distribution to partners of £21.7m. The remainder of the year on year movement has resulted from reductions in the fair value of the underlying portfolio companies. These companies are at an early stage of their lives and their valuation generally changes as milestones are reached. This makes the valuation sensitive to performance against milestone targets as illustrated by the change in fair value noted above.

The WLSIF Limited Partnership financial statements note that the portfolio valuation was calculated by ACM as follows:

- updating the share price for the three listed securities
- reflecting anticipated deferred proceeds relating to the single disposal during the year
- all the remaining investments are unlisted preferred shares. None of these companies had a recent investment round or recent offer which could be used as a basis for valuation. The fair value of investments have been valued either with reference to the net assets per the portfolio company's most recent publicly available financial information or using the mid point from a range of values per an expert's valuation report.

The independent auditors' report to the partners of the Wales Life Science Investment Fund Limited Partnership confirmed that they had audited the financial statements and concluded that in their opinion the financial statements give a true and fair view of the statement of the qualifying partnership's affairs as at 31 March 2019 and of its loss and cash flows for the year then ended.

As a result of the review of the disclosures made in the WLSIF Limited Partnership's annual report and audited financial statements, the review of the expert's valuation report and the absence of any further portfolio company information, the directors conclude that the fair value of the Group's investment in the WLSIF as at 31 March 2019 is £16,585,679. The directors note that the fair value of the WLSIF can change rapidly as its portfolio of nine early stage companies reach or miss milestone deadlines.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

20. Financial instruments (continued)

Equity Investments

Unlisted equity investments are valued using different techniques in accordance with the Group's valuation policy and International Private Equity and Venture Capital Guidelines. Depending on the circumstances of the investment, unlisted equity valuations are based on multiples, discounted cash flows, net asset values or price of recent investment, which can be either the price of recent funding round or cost in the case of a new direct investment.

- a number multiples are used in valuing the portfolio including price earnings, earnings before interest and tax and earnings before interest, tax, depreciation and amortisation. The particular multiple selected being appropriate for the type of business being valued and is derived by reference to current market-based multiple, (level 3 hierarchy as defined below).
- discounted cash flow valuations use estimated future cash flows, usually based on management forecasts, discounted using rates appropriate to the specific investment, (level 3 hierarchy as defined below).
- net asset values are adjusted to take into account differences in the fair value of underlying net assets to their carrying values, (level 3 hierarchy as defined below).
- the price of recent funding round or cost of investment provide observable inputs into the valuation of an individual investment. However, subsequent to the funding round or initial investment, the Directors are required to reassess the carrying value of investments at each year end, which result in unobservable inputs into the valuation methodology, (level 3 hierarchy as defined below).

The table below summarises the fair value measurements:

	2019	2018
	£	£
Multiples	10,716,572	-
Discounted Cash flows	670,326	-
Net asset Value	204,673	-
Price of recent investment	41,664,072	27,651,144
Balance at 31 March	53,255,643	27,651,144

Unlisted equity investments of £13,916,516 were measured at cost less credit risk adjustment in 2018 as per note iii on page 195.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

20. Financial instruments (continued)

- iii. In the prior year where the fair value of a financial asset could not be reliably estimated, the fair value of the financial asset was approximated at cost adjusted for credit risk (see note 2, Financial Instruments, Impairment of Financial Assets).
- iv. Loans to customers and other receivables are measured using an amortised cost basis and calculated using the effective interest rate method in accordance with IFRS 9.
- v. The fair value of amounts owed to our principal shareholder, other third parties, share capital and public equity are assumed to approximate to their carrying amount at the balance sheet date. Financial Transaction Reserve (FTR) funding is not carried at fair value (see Liquidity Risk Management section for fair value consideration of FTR funding)
- vi. The fair value of the HTB-W loan book has been calculated by setting out anticipated future cash flows and discounting these at an appropriate funding rate. A number of observable inputs have been used in the calculation of the fair value which has resulted in a £26,785,103 gain (2018: £3,878,097 gain) on the fair value of the shared equity loan book. The model does however, use the House Price Index (HPI) as a key input. There is no observable data for the HPI for the 25 year duration of the model. Sensitivity analysis on this input indicates a range of possible outcomes, and highlights the sensitivity of this particular input on the result. A movement of 1% above or below the HPI rate used could result in an increase in value of £22.429m

or a decrease in value of £20.168m. The 1% would equate to approximately 33% of the HPI rate utilised in the model and was considered by the directors to be a reasonable figure on which to base the sensitivity calculation. The discount factor used is based on a comparable housing bond and sensitivity analysis on this input also indicates a range of possible outcomes, and highlights the sensitivity of this input. A movement of 1% above or below the discount rate used could result in a decrease in value of £20.827m or an increase in value of £23.598m. The 1% would equate to approximately 33% of the discount rate utilised in the model and was considered by the directors to be a reasonable figure on which to base the sensitivity analysis.

The Group hierarchy for measuring at fair value disclosures is as follows:

Level	Hierarchy for fair value disclosures
1	Quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities.
2	Inputs other than quoted prices included within level 1 that are observable for the asset or liability either directly or indirectly.
3	Inputs for the asset or liability that are not based on observable market data. Investments in non-quoted securities are valued using various valuation techniques that require significant management judgement in determining appropriate assumptions, including earnings multiples and estimated future cash flows include using a recent valuation of the business for a funding round, or using a recent offer from a prospective purchaser.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

20. Financial instruments (continued)

Reconciliation of Level 3 measurements of financial assets

	FVTPL Shared-equity loan book		FVTPL Other Financial Assets	
	2019 £	2018 £	2019 £	2018 £
Balance 1 April	180,264,477	111,159,332	41,567,660	32,866,942
Additions	73,934,788	73,527,927	17,491,639	19,109,028
Disposals	(17,444,585)	(8,300,879)	(2,899,913)	(150,000)
Revaluations	26,785,103	3,878,097	(16,403,743)	(10,258,310)
Transfers into Level 3	70,262,631	-	35,093,756	-
Balance 31 March	333,802,414	180,264,477	74,849,399	41,567,660

Other price risks

The Group is exposed to equity price risks arising from equity investments. The shares included above represent investments in quoted equity securities that present the Group with opportunity for return through dividend income and trading gains.

Market risk

The Group's activities expose it primarily to the financial risks of changes in credit risks.

Liquidity risk management

Ultimate responsibility for liquidity risk management rests with the Board of Directors, which has built an appropriate liquidity risk management framework for the management of the Group's short, medium and long-term funding and liquidity management requirements. The Group manages liquidity risk by maintaining adequate reserves and banking facilities by continuously monitoring forecast and actual cash flows and matching the maturity profiles of financial assets and liabilities.

The majority of financial liabilities are amounts owed to the principal shareholder and relate to Financial Transaction Reserve Funding (FTR). The current balances in respect of FTR funding are repayable by 31 March 2040. These borrowings are non-secured and non interest bearing.

Financial Transaction Reserve Funding

Financial Transaction Reserve Funding (FTR) is provided by the Welsh Government on an interest free basis and is held at amortised cost in the balance sheet. If you were to fair value the borrowings using a discount rate equivalent to an external borrowings rate of 3.75% (2018:4.06%) it would be £455,119,351 (2018:£192,470,334) which represents an increase of £41,934,351 (2018: decrease £80,966,666) in comparison to the carrying value.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

21. Capital and reserves

Called up share capital – Group and Company

	2019	2018
	£	£
Authorised and allotted:		
50,000 ordinary shares of £1 each	50,000	50,000
Called up, allotted and part paid:		
50,000 ordinary shares, 25p part paid	12,500	12,500

The Company has one class of £1 ordinary shares which carry no right to fixed income. All shares have equal rights in terms of voting and dividends.

Non-Controlling Interest

Movements during the year were

	2019	2018
	£	£
Balance at the beginning of the year	-	-
Non-Controlling Interest Capital Contribution	2,608,408	-
Share of profit for the year	364,575	-
Balance at the end of the year	2,972,983	-

The non-controlling interest represents the investment made by Clwyd Pension Fund in the Management Succession (Wales) Limited Partnership and the profit attributable to them on that investment.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

22. Operating lease arrangements

Group and Company	2019	2018
	£	£
Payments under operating leases recognised as an expense in the year	1,012,320	415,820

At the balance sheet date, the Group and Company had outstanding commitments for future minimum lease payments under non-cancellable operating leases in respect of office properties which fall due as follows:

	2019	2018
	£	£
Within one year	572,090	518,535
In the second to fifth years inclusive	1,878,024	1,984,728
After five years	2,295,261	2,749,759
	4,745,375	5,253,022

The operating lease payments represent rentals payable by the Group for its office properties. None of the figures in the above table has been discounted to present value

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

23. Notes to the consolidated cash flow statement

	2019	2018
	£	£
(Loss)/Profit for the year	(10,153,707)	4,550,154
Adjustments for:		
Investment revenues	(713,299)	(294,911)
Other gains and losses	-	5,281,132
Finance costs	30,000	207,229
Depreciation of property, plant and equipment	196,699	303,060
Loss/(gain) on sale of available-for-sale financial assets	-	(615,724)
Reversal of deferred income revenue	(25,388,761)	(21,980,230)
IFRS 9 Transitional adjustments	2,775,071	-
Impairments against loans and receivables	-	4,724,905
Impairments against financial assets classified as available-for-sale	-	8,928,740
Impairments/(reversals) against financial assets classified as fair value through profit or loss	-	504,374
Operating cash flows before changes in net operating assets	(33,253,997)	1,608,729
Increase in receivables	31,133,157	(735,782)
Increase in payables	29,011,042	218,861,519
Proceeds on disposal of available-for-sale investments	-	845,299
Acquisition of investment in available-for-sale financial asset	-	(18,696,083)
Net loans made	(105,614,788)	(80,871,844)
Cash (consumed)/generated during operations	(78,724,586)	121,011,838

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2019

24. Related party transactions

Transactions between the Company and its Directors are disclosed in note 7, Information Regarding Directors and Employees.

Transactions between the Company and its principal shareholder are disclosed in note 17, Other Financial Liabilities.

Transactions with Subsidiaries

The Company has taken advantage of the exemption conferred by paragraph 25 of IAS 24 "Related party disclosures" and has not disclosed transactions with its wholly-owned subsidiaries. Transactions between the Company and its subsidiaries, have been eliminated on consolidation.

Transactions between the Group and its subsidiaries, which are not 100% owned, during the year are as follows:

During the year the investments held in the Management Succession fund were transferred into the newly created Management Succession (Wales) Limited Partnership. Assets with a carrying value of £5,272,023 were transferred for consideration of £4,281,000 giving rise to a loss on disposal in DBW Investments (12) Limited of £991,023 and a corresponding gain in Management Succession (Wales) Limited Partnership.

Since this transfer fund management fees have been charged totalling £62,500 (2018: £nil), these fees are charged at the Group's usual prices.

Transactions with Associates

Transactions between the Group and its associates during the year are as follows:

Sale of services		Interest Charged		Loans to related parties		Equity investments in associates	
2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
£	£	£	£	£	£	£	£
9,600	19,200	91,252	109,192	1,306,223	1,489,151	630,220	628,360

Sales of services and interest charged on loans to related parties were made at the Group's usual prices. The amounts outstanding are unsecured and will be settled in cash. No guarantees have been given or received.

The amounts owed above all relate to one associate, at 31 March 2019 these balances were 100% provided due to impairment (2018: 100%).

25. Ultimate controlling party

The ultimate parent and controlling party and the smallest and largest group in which the results of Development Bank of Wales plc are included is Welsh Ministers. The consolidated financial statements of Welsh Ministers may be obtained from its registered address, Cathays

Park, Cardiff, CF10 3NQ. The consolidated financial statements of Development Bank of Wales plc may be obtained from its registered address, Unit J, Yale Business Village, Ellice Way, Wrexham, LL13 7YL.

Company balance sheet

As at 31 March 2019

	Note	2019	2018
		£	£
Fixed assets:			
Tangible assets	13	517,086	355,862
Investments	29	545,875,204	566,481,621
		546,392,290	566,837,483
Current assets:			
Debtors: due within one year	30	2,669,527	546,876
Cash at bank and in hand		120,613,936	92,818,582
		123,283,463	93,365,458
Creditors: amounts falling due within one year	31	(154,222,122)	(189,085)
Net current (liabilities)/assets		(30,938,659)	93,176,373
Total assets less current liabilities		515,453,631	660,013,856
Creditors: amounts falling due after more than one year	32	(424,941,203)	(574,613,006)
Net assets excluding pension liability		90,512,428	85,400,850
Pension surplus/(liability)	18	130,000	(480,000)
Net assets including pension liability		90,642,428	84,920,850
Capital and reserves:			
Public equity		117,151,017	112,180,780
Called up share capital	21	12,500	12,500
Capital reserve		10,100	10,100
Profit and loss account		(26,531,189)	(27,282,530)
Shareholders' funds		90,642,428	84,920,850

The Company reported a profit for the financial year ended 31 March 2019 of £161,341 (2018: profit of £389,173).

The financial statements of Development Bank of Wales plc, registered number 04055414, were approved by the Board of Directors on 26 June 2019.

Signed on its behalf by



G Thorley
Director

Company statement of changes in equity

For the year ended 31 March 2019

	Public equity	Share capital	Capital reserve	Profit and loss account	Total
	£	£	£	£	£
Balance at 31 March 2017	112,240,780	12,500	10,100	(27,831,703)	84,431,677
Profit for the financial year	-	-	-	389,173	389,173
Actuarial gain for the year	-	-	-	160,000	160,000
Decrease in Public equity	(60,000)	-	-	-	(60,000)
Sub Total	(60,000)	-	-	549,173	489,173
Balance at 31 March 2018	112,180,780	12,500	10,100	(27,282,530)	84,920,850
Profit for the financial year	-	-	-	161,341	161,341
Actuarial gain for the year	-	-	-	590,000	590,000
Increase in Public Equity	4,970,237	-	-	-	4,970,237
Sub Total	4,970,237	-	-	751,341	5,721,578
Balance at 31 March 2019	117,151,017	12,500	10,100	(26,531,189)	90,642,428

Basis of accounting

The separate financial statements of the Company are presented as required by the Companies Act 2006 and have been prepared in accordance with applicable United Kingdom Accounting Standards and law. They have been prepared under the historical cost convention and under the going concern assumption. Further details of the directors' considerations in relation to going concern are included in the Director's report on page 110.

Development Bank of Wales plc is a company incorporated in the United Kingdom under the Companies Act 2006. The Company is a private company limited by shares and registered in Wales. The address of the registered office is given on page 1.

The Company meets the definition of a qualifying entity under FRS 100 (Financial Reporting Standard 100) issued by the Financial Reporting Council and prepares its financial statements in accordance with FRS 101 (Financial Reporting Standard 101) 'Reduced Disclosure Framework'.

As permitted by FRS 101, the company has taken advantage of the disclosure exemptions available under that standard in relation to financial instruments, capital management, presentation of a cash-flow statement, standards not yet effective and certain related party transactions.

The principal accounting policies are summarised opposite. These have been applied consistently throughout the year and the preceding year.

Investments

Equity investments are treated as fixed assets and stated in the balance sheet at cost less any provision for impairment. Accounts identified as being in difficulty are specifically provided and a general provision is made on all other financial statements.

Tangible fixed assets

Tangible fixed assets are stated at cost, net of depreciation and any provision for impairment.

Tangible fixed assets are depreciated on a straight-line basis over their expected useful economic lives. The rates of depreciation are as follows:

Fixtures and fittings	3 to 4 years
Computer Equipment	3 to 5 years

Revenue Recognition

Turnover represents holding fund fees receivable from group companies. Such fees are recognised in the period in which they arise.

European Regional Development Fund ("ERDF") Grant Income

Grant income receivable in support of revenue expenditure is recognised in the income statement as utilised in accordance with the conditions applicable in the offer documentation.

Where grants for the partial funding of investments are received in advance of defrayal, a liability to repay the grants is recognised until such time as the cash is utilised in accordance with the terms of the offer documentation.

Grants for the partial funding of investments which are received in advance of defrayal are treated as deferred income. Such deferred income is amortised to the income statement when investments are made and the conditions set out in the offer documentation have been met. Income taken is equal to the level of grant utilised supporting investments.

Taxation

Current tax is provided at amounts expected to be paid (or recovered) using the tax rates and laws that have been enacted or substantively enacted at the balance sheet date.

Deferred tax is provided in full on timing differences that result in an obligation at the balance sheet date to pay more tax, or a right to pay less tax, at a future date, at rates expected to apply when they crystallise based on current tax rates and law. Timing differences arise from the inclusion of items of income and expenditure in taxation computations in periods different from those in which they are included in the financial statements. Deferred tax is not provided on timing differences arising from the revaluation of fixed assets where there is no commitment to sell the asset, or on unremitted earnings of subsidiaries and associates where there is no commitment to remit these earnings.

Deferred tax assets are recognised to the extent that it is regarded as more likely than not that they will be recovered. Deferred tax assets and liabilities are not discounted.

Public equity

The Welsh Ministers, acting through the Welsh Government, have from time to time provided funds for investment purposes. These funds have largely been accounted for within DBW FM Limited (Small Loans Fund), DBW Investments (3) Limited (Rescue and Restructuring Fund, Capital Growth Fund, TVI Interim Fund, Tech Seed Funds I & II, Wales Co-Invest Fund, Wales Flexible Investment Fund and Local Energy Fund), DBW Investments (4) Limited (the Creative Industries Fund), DBW Investments (5) Limited (the Interim Fund), DBW Investments (6) Limited (the JEREMIE Fund), DBW Investments (8) Limited (The Wales SME Investment Fund), DBW Investments (9) Limited (the Welsh Life Sciences Fund), DBW Investments (10) Limited (the Wales Micro-business Loan Fund), DBW Investments (11) Limited (the Wales Property Fund and Wales Stalled Sites Fund), DBW Investments (12) Limited (Wales Management Succession Fund) and DBW Investments (14) Limited (Wales Business Fund).

Some of this Welsh Government funding was originally made as Public Dividend Capital (PDC) whilst the remainder is classified as Grant in Aid or Core Funding for Investment purposes.

The funding is to invest in the long-term sustainability of Development Bank of Wales and within the Welsh Minister's own accounting arrangements the funds are regarded as being an investment.

Financial liabilities and equity instruments are classified according to the substance of the contractual arrangements entered into. An equity instrument is any contract that evidences residual interest in the assets of the Group after deducting all of its liabilities. Equity instruments issued by the Group are recorded at the proceeds received, net of direct issue costs.

Retirement Benefits

The Group operates a defined benefit pension scheme, now closed to new members, which is administered by Rhondda Cynon Taf County Borough Council. The Group financial statements for its share of the surplus or deficit and administration costs of this scheme.

The level of contributions made to the scheme and the cost of contributions included in the financial statements are based on the recommendations of independent actuaries.

The scheme assets are an estimate of the Group's notional share of the total fund assets measured at market value at each balance sheet date and liabilities are measured using the projected unit method, discounted using a corporate bond rate. The Group's notional share of assets is assumed to be invested in the same proportion as the fund as a whole in the different asset classes. The resulting pension scheme surplus or deficit is recognised immediately on the balance sheet, net of deferred tax where applicable, and any resulting actuarial gains and losses are recognised immediately in the statement of comprehensive income.

The Group offers a defined contribution scheme administered by Legal and General which is open to those staff who are not members of the Rhondda Cynon Taf County Borough Council. Employer contributions in relation to this scheme are accounted for within other administrative expenses.

Notes to the company financial statements

For the year ended 31 March 2019

27. Information regarding directors and employees

	2019	2018
	£	£
Directors' emoluments:		
Emoluments	527,306	424,797
Pension costs	29,917	5,721
	557,223	430,518
Remuneration of highest paid director	200,349	193,333

One director of the company and three directors of subsidiary companies were members of the defined benefit pension scheme (2018: one and four).

Aggregate payroll costs (excluding directors):

Wages and salaries	1,774,201	1,687,765
Social security costs	233,045	213,698
Pension costs	215,460	234,022
	2,222,706	2,135,485
	No.	No.

The monthly average number of persons employed (excluding directors) – administration	51	44
---	----	----

28. Profit for the year

As permitted by section 408 of the Companies Act 2006, the profit and loss account of the parent company is not presented as part of these financial statements. The parent company's profit for the financial year

amounted to £161,341 (2018: profit of £389,173). Auditor's remuneration for audit services for the Company was £66,490 (2018: £40,100) and for other taxation advisory services for the Company was £12,257 (2018: £45,045).

Notes to the company financial statements

For the year ended 31 March 2019

29. Investments

	Shares in subsidiary undertaking	Investments in and loans to subsidiary undertakings	Total 2019	Total 2018
	£	£	£	£
At 1 April	155,027	566,326,594	566,481,621	430,325,417
Additions	-	272,152,811	272,152,811	138,401,256
Disposals	-	(292,759,228)	(292,759,228)	(2,245,052)
At 31 March	155,027	545,720,177	545,875,204	566,481,621

The Company's investments in group companies relate to:

	Principal place of Business	Holding
Direct Subsidiaries:		
DBW Holdings Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Services Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Managers Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares

Notes to the company financial statements

For the year ended 31 March 2019

29. Investments (continued)

	Principal place of Business	Holding
Indirect Subsidiaries:		
DBW FM Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (2) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (3) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (4) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (5) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (6) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (8) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (9) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (10) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (11) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (12) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (14) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Management Succession Fund (GP) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Help To Buy (Wales) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Angels Invest Wales Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Economic Intelligence Wales Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FW Capital Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
TVUPB Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FW Development Capital (North West) GP Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
NW Loans Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
North West Loans Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
TVC Loans NPIF GP Limited	United Kingdom	£1 Ordinary shares
North West Loans NPIF GP Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FWC Loans (NW) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FWC Loans (TVC) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
NE Growth 500 LP Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
North East Property GP Limited	United Kingdom	£2 ordinary shares
Management Succession (Wales) Limited Partnership	United Kingdom	See on page 211

Notes to the company financial statements

For the year ended 31 March 2019

29. Investments (continued)

The registered office of the subsidiaries noted above is Unit J, Yale Business Village, Ellice Way, Wrexham, LL13 7YL except for Help To Buy (Wales) Limited whose registered office is 1 Capital Quarter, Tyndall Street, Cardiff, CF10 4BZ.

The activities of the subsidiaries consist of the provision of financial services to businesses, fund management activities and provision of shared equity loans to individuals.

All of the investments in subsidiary companies are 100% owned with the exception of the holding in the Management Succession (Wales) Limited Partnership ("WMSF LP"). The non-controlling interest in WMSF LP contributed 40% of the capital invested in the fund with their effective interest being based on the performance of the fund and will vary between 32% and 40% with reference to the net assets of the fund.

Summarised financial information in relation to WMSF LP:

	2019
	£
Turnover	126,632
Operating Loss	(79,625)
Profit for the period	911,438
Profit Attributable to non-controlling interest	364,575
Fixed Assets	910,324
Current Assets	7,064,250
Creditors: Amounts falling due within one year	(173,723)
Net Assets	7,800,851
Accumulated non-controlling interest	2,972,983

Notes to the company financial statements

For the year ended 31 March 2019

30. Debtors

	2019	2018
	£	£
Debtors due within one year:		
Trade debtors	8,873	9,053
Amount owed by group undertakings	745,632	60,000
Other debtors	-	52,961
Prepayments and accrued income	367,022	424,862
Amounts owed by principal shareholder	1,548,000	-
	2,669,527	546,876

31. Creditors: amounts falling due within one year

	2019	2018
	£	£
Amounts owed to group undertakings	119,748,000	-
Amounts owed to principal shareholder	33,000,000	-
Trade creditors	75,818	58,331
Other taxes and social security	91,155	55,640
Other creditors	23,058	75,114
Accruals	1,284,091	-
	154,222,122	189,085

32. Creditors: amounts falling due after more than one year

	2019	2018
	£	£
Amounts owed to group undertakings	2,889,000	2,889,000
Amount due to principal shareholder	413,185,000	566,196,229
Deferred income	8,867,203	5,527,777
	424,941,203	574,613,006

Amounts owed to the principal shareholder relate to Financial Transaction Reserve funding and is repayable by 31 March 2040. These borrowings are non-secured and are non-interest bearing.

There are no trade payables past due and the trade payables and other creditors will be settled within the credit period offered by the counterparty.

Table A: high-level analysis of 2019 and 2018 consolidated income statement:

2019				
	Services	Funds	Consolidation adjustment	Group (per the financial statements)
	£m	£m	£m	£m
Revenue	25.9	37.1	(22.6)	40.4
Costs	(23.0)	(50.1)	22.6	(50.5)
Surplus	2.9	(13)	0	(10.1)
2018				
Revenue	24.5	28.6	(19.1)	34.0
Costs	(19.8)	(28.8)	19.1	(29.5)
Surplus	4.7	(0.2)	0	4.5

The third column in the above table shows the consolidation accounting adjustments made. When we present group financial statements, we need to adjust to eliminate any trading between group subsidiaries. Eliminating figures due to trading between subsidiaries is a standard accounting practice. This adjustment is invisible

in our group financial statements presented later in this report, but we have included it here to show how our services businesses interacts with our funds businesses. This adjustment removes £22.6m (FY18: £19m) from our services businesses revenue accounts and from our funds and services businesses costs financial statements.

Appendix A to the annual report and financial statements (continued)

The revenue total in Column 4 of Table A reconcile back to the Consolidated Income

Statement ("CIS") on page 139 as follows:

	2019	2018
	£m	£m
All revenue items below are on the face of the CIS:		
Revenue	13.7	14.8
Release of ERDF Grant income	25.4	22.0
Contribution from shareholder	-	1.7
(Losses)/gains from the disposal of equity investments	0.6	(0.5)
Investment revenue	0.8	0.3
Finance costs	(0.1)	(0.2)
Fair value gains on shared equity loans	-	(4.1)
Total revenue per Table A	40.4	34.0

The costs and surplus total in Column 4 of Table 4 ties back directly to the

Total administrative expenses and profit shown in the CIS on page 139.

Table B: Services 2019 and 2018
Income statement analysis:

	2019	2018	Reference
	£m	£m	
Fund management income	25.9	22.8	Note (i) after Table C
Grant in Aid received	-	1.7	Page 171 note 5
Total revenue	25.9	24.5	Table (A)
Staff costs	(10.5)	(9.2)	Page 173 note 7
Other costs	(12.5)	(10.6)	Note (ii) after Table C
Total costs	(23.0)	(19.8)	Table (A)
Surplus	2.9	4.7	Table (A)

Table C: Funds 2019 and 2018
Income statement analysis:

	2019	2018	Reference
	£m	£m	
Fees received	3.5	3.0	Note (i) below
Dividends and interest income	6.9	8.0	Page 171 note 5
ERDF Grant release	25.4	22.0	Page 171 note 5
Equity realisations	0.6	0.2	Page 171 note 5
Net Treasury	0.7	0.1	Page 174 sum of amounts shown in notes 8 and 9
Unrealised loss on HTB-W loans	-	(5.2)	Consolidated income statement page 139
Total Revenue	37.1	28.6	Table (A)
Non consolidated fund fair value (losses)/gains	(14.8)	0	
Other fair value (losses)/gains	(14.9)	0	
Provisions made	(2.3)	(14.4)	Page 172 note 6 – sum of the three impairment costs
Fund Management fees paid	(17.0)	(13.4)	Note (ii) below
Other costs	(1.1)	(0.9)	Note (ii) below
Total Costs	(50.1)	(28.8)	Table (A)
(Deficit)	(13)	(0.2)	Table (A)

Note (i)

Fees shown in Note 5 on page 171 of the Development Bank of Wales Group financial statements is the sum of the Fund Management income per Table B less the consolidation adjustment plus the funds' fees per Table C.

Note (ii)

Other administrative expenses shown in the consolidated income statement on page 139 of the Development Bank of Wales Group financial statements is the sum of staff and other costs per Table B plus Fund Management Fees and Other Costs per Table C less the consolidation adjustment.



bancdatblygyu.cymru
developmentbank.wales

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru gydag enwau gan gynnwys llythrennau cychwynnol yr enw BDC. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo yn gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw'n cael ei awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Banc Datblygu Cymru ccc) dri is-gwmni sy'n cael eu hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwer nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio ac nid ydynt yn gweithredu fel y cyfryw. Mae hyn yn golygu na fydd unrhyw un o endidau'r grŵp yn gallu derbyn dyddodion gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn **bancdatblygu.cymru**.

